

LR Finanšu ministrija

Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda plānošanas dokumentu 2007. – 2013. gadam sākotnējais (ex-ante) izvērtējums

Sākotnējā izvērtējuma ziņojums

Darbības programmas „Uzņēmējdarbība un inovācijas” sākotnējais (ex-ante) izvērtējums

Rīga, 2007

Pārskatīšanas vēsture

Datums	Versija	Apraksts
19.06.2007.		Dokumentā veiktas izmaiņas, balstoties uz jaunās DP „Uzņēmējdarbība un inovācijas” versijas (projekts, 2007. gada jūnijs) analīzi attiecībā uz izvērtēšanas ziņojumā ietverto konstatējumu un rekomendāciju izpildes statusu.

Saturs

1. KOPSAVILKUMS	5
2. IZMANTOTO SAĪSINĀJUMU SKAIDROJUMI.....	9
3. IEVADS	11
4. DARBĪBAS PROGRAMMA “UZŅĒMĒJDARBĪBA UN INOVĀCIJAS” SĀKOTNĒJAIS IZVĒRTĒJUMS.....	13
4.1. SOCIĀLEKONOMISKĀS ANALĪZES UN IZSTRĀDĀTĀS STRATĒGIJAS ATBILSTĪBAS IDENTIFICĒTAJĀM VAJADZĪBĀM NOVĒRTĒJUMS	13
4.1.1 DP NOTEIKTO MĒRĶU UN PASĀKUMU ATBILSTĪBAS ANALĪZE	21
4.1.2 PASĀKUMU PAMATOTĪBAS IZVĒRTĒJUMS	31
4.2. IZSTRĀDĀTĀS STRATĒGIJAS PAMATOJUMA UN STRATĒGIJAS ATBILSTĪBAS NOVĒRTĒJUMS	37
4.2.1 PUBLISKĀS INTERVENČES IZMANTOŠANA.....	37
4.2.2 SINERGIJA.....	43
4.2.3 HORIZONTĀLĀS PRIORITĀTES.....	46
4.3. IZSTRĀDĀTĀS STRATĒGIJAS ATBILSTĪBAS NOVĒRTĒJUMS LATVIJAS NOZARU POLITIKĀM	50
4.3.1 IZSTRĀDĀTĀS STRATĒGIJAS ATBILSTĪBAS NOVĒRTĒJUMS KKS.....	50
4.3.2 IZSTRĀDĀTĀS STRATĒGIJAS ATBILSTĪBAS NOVĒRTĒJUMS LATVIJAS EKSPORTA VEICINĀŠANAS POLITIKAS PAMATNOSTĀDNĒM	51
4.3.3 IZSTRĀDĀTĀS STRATĒGIJAS ATBILSTĪBAS NOVĒRTĒJUMS LATVIJAS MAZO UN VIDĒJO UZŅĒMUMU ATTĪSTĪBAS PROGRAMMAI 2004. – 2006. GADAM.	53
4.3.4 IZSTRĀDĀTĀS STRATĒGIJAS ATBILSTĪBAS NOVĒRTĒJUMS NACIONĀLAJAI INOVĀCIJU PROGRAMMAI 2003.–2006.GADAM	54
4.4. SAGAI DĀMO REZULTĀTU UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMS	56
4.4.1 DP INFORMĀCIJA ATTIECĪBĀ UZ NOVĒRTĒŠANAS RĀDĪTĀJIEM.....	56
4.4.2 DP PAMATA RĀDĪTĀJI	66

4.5. PLĀNOTO IEVIEŠANAS SISTĒMU NOVĒRTĒJUMS	71
4.5.1 PROJEKTU ATLASE.....	71
4.5.2 UZRAUDZĪBA.....	72
4.5.3 KONTROLES.....	72
4.5.4 KONSTATĒJUMI UN REKOMENDĀCIJAS.....	73
5. ATBILDES UZ SĀKOTNĒJĀS IZVĒRTĒŠANAS JAUTĀJUMIEM	77
6. PIELIKUMI	80
6.1. IZMANTOTĀS INFORMĀCIJAS AVOTI UN DOKUMENTI.....	80

1. Kopsavilkums

Darbības programmas „Uzņēmējdarbība un inovācijas” sākotnējais (ex-ante) izvērtējums

Attiecībā uz Eiropas Savienības (ES) struktūrfondi un Kohēzijas fondu Latvija ir sagatavojusi šādus plānošanas dokumentus par periodu no 2007. gada līdz 2013. gadam:

- Nacionālais Stratēģiskais ietvardokuments (turpmāk – NSID); un
- Darbības programmas (turpmāk – DP):
 - „Cilvēkresursi un nodarbinātība”,
 - „Uzņēmējdarbība un inovācijas”, un
 - „Infrastruktūra un pakalpojumi”.

Eiropas Komisijas (EK) 2006. gada 11. jūlija regulu Nr. 1083/2006, kas nosaka Eiropas Reģionālās attīstības fonda (turpmāk – ERAF), Eiropas Sociālā fonda (turpmāk – ESF) un Kohēzijas fonda galvenos nosacījumus un to, ka minētajiem plānošanas dokumentiem par periodu no 2007. gada līdz 2013. gadam ir nepieciešama sākotnējā (ex-ante) izvērtēšana un atceļ EK regulu Nr. 1260/1999.

Latvijas struktūrfondu un Kohēzijas fonda plānošanas dokumentu 2007. – 2013. gadam sākotnējo izvērtēšanu veica PricewaterhouseCoopers, kas uzsāka sākotnējo izvērtēšanu 2006. gada jūlijā.

Sākotnējā izvērtēšana tika veikta, ievērojot Eiropas Komisijas darba dokumenta „Sākotnējās izvērtēšanas darba dokuments” (*The New Programming Period 2007 – 2013: „Draft Working Paper on Ex Ante Evaluation”*) noteiktās vadlīnijas.

Saskaņā ar „Sākotnējās izvērtēšanas darba dokumentu”, sākotnējā izvērtēšana ietvēra piecas komponentes:

- Sociālekonomiskās analīzes un izstrādātās stratēģijas atbilstības identificētajām vajadzībām novērtējums;
- Izstrādātās stratēģijas pamatojuma un stratēģijas atbilstības novērtējums;
- Izstrādātās stratēģijas atbilstības novērtējums Kopienas stratēģiskajām vadlīnijām un reģionālajiem un nacionālajiem politikas dokumentiem;
- Sagaidāmo rezultātu un ietekmes novērtējums;
- Plānoto ieviešanas sistēmu novērtējums.

Katra no izvērtēšanas komponentēm tika izvērtēta NSID un DP sagatavošanas procesā, līdz ar to NSID un DP tika precizēti, ņemot vērā sākotnējā izvērtējuma ziņojuma projektos iekļautos konstatējumus un rekomendācijas.

DP „Uzņēmējdarbība un inovācijas” sākotnējā izvērtēšana tika sākota ar DP projekta 2006. gada 3. oktobra versijas izvērtēšanu. Vēlāk, līdz ar jaunas DP „Uzņēmējdarbība un inovācijas” versijas sagatavošanu, sākotnējā izvērtēšana tika attiecīgi papildināta. Pašreizējais sākotnējās izvērtēšanas ziņojums atspoguļo

sākotnējās izvērtēšanas rezultātus uz 2007. gada jūniju, kas ir balstīti uz 2007. gada 6. jūnija DP „Uzņēmējdarbība un inovācijas” projekta versiju.

Galvenie konstatējumi un rekomendācijas, kas izstrādātas līdz šim DP „Uzņēmējdarbība un inovācijas” sākotnējās izvērtēšanas gaitā ir:

Sociālekonomiskās situācijas analīzes un izstrādātās stratēģijas atbilstības identificētajām vajadzībām novērtējums:

- Esošās situācijas padziļinātas analīzes rezultātā NSID un tālāk atbilstoši DP tika noteiktas vairākas būtiskas problēmas un vajadzības, kā arī pasākumi, kas paredzēti noteikto problēmu un vajadzību risināšanai. Sākotnēji esošās situācijas analīze pamatā tika balstīta uz 2004. gada statistiskajiem un pētījumu datiem, struktūrfondu atbalsta sociālā un ekonomiskā ietekme iepriekšējā plānošanas periodā 2004. – 2006. gadam ir ņemta vērā tikai daļēji. Turklāt, ne visas problēmas, kas minētas dokumentā, bija pamatotas ar atbilstošiem statistiskajiem un pētījumu datiem. Pārrunās un diskusijās starp dokumentu izstrādātājiem un izvērtējuma veicējiem tika panākta vienošanās, kas lielā mērā ir izpildīta attiecībā uz jaunāku statistikas datu izmantošanu un problēmu pamatojumu.
- Atsevišķos gadījumos ir novērojama neatbilstība starp sociālekonomiskās situācijas analīzi, SVID analīzi, NSID stratēģiju un DP.
- Tā kā 2004. – 2006. gadam periods vēl pilnībā nav pabeigts un nav veikta *ex-post* plānošanas dokumentu izvērtēšana, ne vienmēr bija iespējams nodrošināt papildus analīzi jautājumiem, kas attiecas uz iepriekšējo plānošanas periodu 2004. – 2006. gadam un ir atbilstoši un nozīmīgi attiecībā uz pasākumu un aktivitāšu izvēli nākamajam plānošanas periodam 2007. – 2013. gadam, piemēram, solji, kuri būtu jāveic ar mērķi nodrošināt iepriekšējā plānošanas periodā uzsākto pasākumu un aktivitāšu ilgtspēju.

Izstrādātās stratēģijas pamatojuma un stratēģijas atbilstības novērtējums:

Galvenie konstatējumi un rekomendācijas, kas ir parādīti tālāk attiecībā uz šo sākotnējās izvērtēšanas komponenti, ir attiecināmi, galvenokārt, uz publiskās intervences situāciju analīzi, kas tika veikta, balstoties uz Eiropas Komisijas darba dokumenta jaunajam plānošanas periodam 2007. – 2013. gadam „Sākotnējās izvērtēšanas darba dokumenta projekts” (*Draft Working Paper on Ex Ante Evaluation*) vadlīnijām un DP atbilstību NSID.

- Balstoties uz padziļinātu programmu mērķu un prioritāšu analīzi tika izstrādāti vairāki konstatējumi un rekomendācijas, piemēram, atsevišķos gadījumos nav pietiekami datu, lai vērtētu uzņēmējdarbības aktivitātes palielināšanas atbalsta pasākumus.
- Būtu nepieciešams precīzāk definēt sinerģiskos efektus starp DP pasākumiem, aktivitātēm un starp dažādām DP.
- Horizontālajām prioritātēm nav definēti kvantificēti sasniedzamie mērķi, līdz ar to radot risku, ka horizontālo prioritāšu dimensijā uzstādītos mērķus nav iespējams izvērtēt.

Izstrādātās stratēģijas atbilstības novērtējums Kopienas stratēģiskajām vadlīnijām un reģionālajiem un nacionālajiem politikas dokumentiem:

Novērtējot Latvijas struktūrfondu un Kohēzijas fonda plānošanas dokumentu 2007. – 2013. gadam konsekvensi ar plānošanas dokumentiem ES un nacionālā līmenī, detalizētas analīzes veikšanai tika izmantoti šādi galvenie dokumenti:

ES līmeņa dokumenti

- Kopienas stratēģiskās vadlīnijas 2007. – 2013. gadam (05.07.2005.);
- ES Ilgtspējīgas attīstības stratēģija (arī Gēteborgas stratēģija) (2001. gada jūnijs).

Nacionālie plānošanas dokumenti

- Nacionālais attīstības plāns (apstiprināts ar 2005. gada 19. oktobra Ministru Kabineta rīkojumu Nr. 684);
 - Nacionālā Lisabonas programma 2005. – 2008. gadam (apstiprināta ar 2005. gada 19. oktobra Ministru Kabineta rīkojumu Nr. 684);
 - Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija (apstiprināta ar 2002. gada 15. augusta Ministru Kabineta rīkojumu Nr. 436);
 - Latvijas eksporta veicināšanas politikas pamatnostādnes, kas apstiprinātas ar Ministru kabineta 2004. gada 2. jūnija rīkojumu Nr. 380;
 - Reģionālās politikas pamatnostādnes, kas apstiprinātas ar Ministru kabineta 2004. gada 2. aprīļa rīkojumu Nr. 198;
 - Latvijas valsts un privātās partnerības veicināšanas pamatnostādnes, kas apstiprinātas ar Ministru kabineta 2005. gada 23. marta rīkojumu Nr. 188;
 - Nacionālā inovāciju programma 2003. – 2006. gadam, apstiprināts MK 01.04.2003;
 - Latvijas rūpniecības attīstības pamatnostādnes, kas apstiprinātas ar Ministru kabineta 2004. gada 25. februāra rīkojumu nr. 120.
-
- DP „Uzņēmējdarbība un inovācijas” galvenokārt atspoguļo ES un nacionālā līmeņa plānošanas dokumentos noteiktos galvenos mērķus, piemēram, Kopienas kohēzijas stratēģiskajās vadlīnijās, Nacionālajā attīstības plānā un Nacionālajā Lisabonas programmā noteiktos mērķus. Tomēr atsevišķos gadījumos plānošanas dokumenti ES līmenī nosaka attīstības prioritātes, kas nav atspoguļotas NSID un DP un otrādi, piemēram, Kopienas kohēzijas stratēģiskās vadlīnijas dažos gadījumos nosaka prioritātes, kas nav attiecīgi atspoguļotas Latvijas struktūrfondu un Kohēzijas fonda plānošanas dokumentos. Atkāpes no ES un nacionālās politikas ir pieļaujamas, ņemot vērā specifiskās dalībvalsts vajadzības, tomēr būtu ļoti ieteicams vienmēr (ja iespējams) iekļaut komentārus, minot atšķirību iemeslus prioritātēm, kas definētas ES un nacionālajā politikā.
 - Kaut arī NSID un līdz ar to arī DP „Uzņēmējdarbība un inovācijas” nosaka efektīvas nozaru struktūras un attiecīga nozaru atbalsta nepieciešamību, lai radītu produktus ar augstu pievienoto vērtību, Latvijai trūkst nacionāla plānošanas dokumenta, kas skaidri noteiktu valsts prioritārās nozares.

Tomēr NSID nosaka galvenās atbalsta nozares nākamajā plānošanas periodā, piemēram, farmācija, kokapstrāde un ražošanas sektors.

Sagaidāmo rezultātu un ietekmes novērtējums

- DP „Uzņēmējdarbība un inovācijas” nosaka galvenos iznākuma un rezultatīvos rādītājus, kas ir saskaņā ar ES metodoloģiskajiem norādījumiem. Tomēr daļa no šiem rādītājiem ir definēti visai vispārīgi. Atsevišķos gadījumos netiek nodrošināta sasaiste starp iznākuma, rezultatīvajiem un ietekmes rādītājiem.
- Ietekmes rādītāju definēšana nav obligāta prasība metodoloģiskajos dokumentos, tomēr būtu ieteicams definēt ietekmes rādītājus, kas atbilstu iznākuma un rezultatīvajiem rādītājiem prioritātes līmenī.

Plānoto ieviešanas sistēmu novērtējums

NSID vispārīgi nosaka ieviešanas sistēmu programmēšanas periodam 2007. – 2013. gadam, sniedzot informāciju, piemēram, par atbildīgo institūciju noteikšanu, ieviešanas procedūrām, publicitātes pasākumiem, utt. Detalizētāks atbildību un uzdevumu apraksts ir sniegts DP „Uzņēmējdarbība un inovācijas”.

Būtu ieteicams novērtēt administratīvo kapacitāti atbildīgajām institūcijām, ņemot vērā iepriekšējā programmēšanas perioda (2004.-2006.) pieredzi.

2. Izmantoto saīsinājumu skaidrojumi

Izmantoto saīsinājumu un to skaidrojumu saraksts	
Saīsinājums	Skaidrojums
EK	Eiropas komisija
ERAF	Eiropas Reģionālās attīstības fonds
ES	Eiropas Savienība
ESF	Eiropas Sociālais fonds
IKP	Iekšzemes kopprodukts
IKT	Informācijas un komunikāciju tehnoloģijas
IT	Informācijas tehnoloģijas
IZM	Izglītības un Zinātnes ministrija
KF	Kohēzijas fonds
MK	Ministru kabinets
MVK	Mazās un vidējās komercsabiedrības
MVU	Mazie un vidējie uzņēmumi
NAP	Nacionālais attīstības plāns
NP	Nacionālā programma
NSID	Nacionālais stratēģiskais ietvarodokuments 2007. – 2013. gadam
NVA	Nodarbinātības Valsts aģentūra
DP	Darbības programma
P&A	Pētniecība un attīstība
PHARE	ES Programma „Palīdzība Polijas un Ungārijas ekonomikas atjaunošanai”
PKIVA	Profesionālās karjeras izvēles valsts aģentūra
PPP	Publiskā – privātā partnerība
PTA	Pētniecības un tehnoloģiju attīstība
SF	Struktūrfondi
SVID	Stipro un vājo pušu, iespēju un draudu analīze
VAP	Valsts atbalsta programma
VIP	Valsts investīciju programma
VPP	Valsts un privātā partnerība
IP	Ietvara Programma
KKSV	Kopienas kohēzijas stratēģiskās vadlīnijas
LEVP, Pamatnostādnes	Latvijas eksporta veicināšanas pamatnostādnes
Programma	Nacionālā investīciju programma
NVO	Nevalstiskā organizācija
ES-15	ES dalībvalstis pirms 2004.gada 1.maija ES paplašināšanās
ES-25	ES dalībvalstis pēc 2004.gada 1.maija ES paplašināšanās
EUR	eiro
EPO	Eiropas patentu birojs (European Patent Office)
USPTO	Savienoto Valstu patentu un preču zīmju birojs (United States Patent and Trademark Office)
EM	LR Ekonomikas ministrija
LM	LR Labklājības ministrija
LIAA	Latvijas investīciju un attīstības aģentūra
DPP	Darbības programmas papildinājums

Gadījumos, kad konstatējums attiecas gan uz NSID, gan uz DP, tas tiek iekļauts NSID izvērtēšanas ziņojumā.

Ziņojumos tiek izmantota šāda konstatējuma ID struktūra:

- **Ziņojumā:** K.1.2.3.01, kur K - konstatējums, 1.2.3. - ziņojuma nodaļa, 01 - konstatējuma kārtas numurs;
- **Pielikumos:** K. P6.4.1.01, kur K - konstatējums, P6.4. - pielikuma numurs, 1. - tematiskās ass numurs, 01 - konstatējuma kārtas numurs.

Pielikumos Nr. 6.14, 6.15, 6.16, 6.17 identificētie konstatējumi tiek sadalīti pa visiem četriem tematiskajiem ziņojumiem. Konstatējumu izsekojamība tiek nodrošināta ar Atbilstību tabulu, katra pielikuma beigās.

3. Ievads

Patlaban valstī norisinās Nacionālā stratēģiskā ietvardokumenta (NSID) projekta un atbilstošo Darbības programmu (DP) projektu izstrādes process laika periodam no 2007. – 2013. gadam, kas ir daļa no ES un Latvijas politikas plānošanas dokumentiem.

Darbības programmas Latvijā tika nolemts izstrādāt atbilstoši 2005. gada 18. novembra MK lēmumam par Konceptiju par ES SF un KF ieviešanas modeli 2007. – 2013. gadam. Latvijā ir izstrādāti trīs DP projekti:

- **ESF DP „Cilvēkresursi un nodarbinātība”**, kas vērsta uz atbalstu nodarbinātībai un investīcijām cilvēku resursos;
- **ERAF DP „Uzņēmējdarbība un inovācijas”**, kas vērsta uz uzņēmējdarbības, inovāciju un zinātnes, pētniecības atbalstu;
- **ERAF un KF kopējā DP „Infrastruktūra un pakalpojumi”**, kas vērsta uz infrastruktūras un publisko pakalpojumu uzlabošanu.

Šajā ziņojumā tiks izvērtēta DP „Uzņēmējdarbība un inovācijas”. DP sākotnējās izvērtēšanas **pamatmērķis** ir nodrošināt kvalitatīvu ES SF un KF plānošanas dokumentu 2007.-2013.g. izstrādi, atbilstoši ES un Latvijas normatīviem aktiem, kā arī saskaņā ar valsts attīstības vajadzībām un ES un Latvijas plānošanas dokumentos noteikto. Savukārt **specifiskais mērķis** ir izstrādāt izvērtēšanas ziņojumu par DP „Uzņēmējdarbība un inovācijas” projektu.

Dotajā izvērtēšanas ziņojumā ir apkopoti DP izvērtējuma gaitā iegūtie konstatējumi un izstrādātās rekomendācijas.

Izvērtēšanas ziņojums ir sadalīts **sešās pamatkomponētēs**:

1. komponente. Sociālekonomiskās analīzes un izstrādātās stratēģijas atbilstības identificētajām vajadzībām novērtējums, kas ietver DP aktivitāšu atbilstības novērtējumu NSID iekļautajai situācijas analīzei un definētajai stratēģijai, tāpat šajā sadaļā veikts DP pasākumu un aktivitāšu savstarpējās atbilstības novērtējums un aktivitāšu pamatotības ar statistikas datiem novērtējums.

2. komponente. Izstrādātās stratēģijas pamatojuma un stratēģijas atbilstības novērtējums ietver publiskās intervences pamatojuma izvērtējumu katrā no tematiskajām asīm, kā arī tematisko asu savstarpējās koordinācijas, nedublēšanās un papildināmības izvērtējumu. Detalizēta analīze attiecībā uz publiskās intervences pamatojumu 2.DP ir iekļauta NSID izvērtēšanas ziņojumā un netiek atkārtoti dublēta DP izvērtēšanas ziņojumā. Tas pamatojams ar to, ka publiskās intervences izvērtējums ir veicams aktivitāšu detalizācijas līmenī, tajā pašā laikā NSID izvērtēšanas ziņojumā ir jābūt iekļautam šī izvērtējuma rezultātiem.

3. komponente. Izstrādātās stratēģijas atbilstības novērtējums šādiem Latvijas nacionālajiem politikas plānošanas dokumentiem: Latvijas eksporta veicināšanas politikas pamatnostādnes, Latvijas Mazo un vidējo uzņēmumu attīstības programma 2004. – 2006. gadam un Nacionālā inovāciju programma 2003. – 2006. gadam.

4. komponente. Sagaidāmo rezultātu un ietekmes novērtējums, kas ietvers DP ietverto rezultātu un ietekmes radītāju izvērtējumu. Izvērtējums tiks veikts balstoties uz EK metodoloģiskā dokumenta par indikatoriem prasībām [24], sniedzot konstatējumus un rekomendācijas, kā arī praktiskus piemērus.

5. komponente. Plānoto ieviešanas sistēmu novērtējums, kas ietver gan vadības ietvara izvērtējumu, gan iespēju robežās plānotās institūciju kapacitātes izvērtējumu.

6. komponente. Stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējums, kas tiks veikts saskaņā ar ES un Latvijas normatīvās bāzes prasībām.

4. Darbības programma “Uzņēmējdarbība un inovācijas” sākotnējais izvērtējums

4.1. Sociālekonomiskās analīzes un izstrādātās stratēģijas atbilstības identificētajām vajadzībām novērtējums

Šīs izvērtējuma nodaļas mērķis ir noteikt sociālekonomiskās analīzes un izstrādātās stratēģijas atbilstību. Izvērtējuma rezultātā tiks iegūts novērtējums attiecībā uz to, vai DP „Uzņēmējdarbība un inovācijas” definētās aktivitātes izriet no NSID un DP ietvertās situācijas analīzes, identificētajām valsts stiprajām un vājajām pusēm, iespējām un draudiem attiecīgajās nozarēs, definētajām vajadzībām un noteiktajiem investīciju virzieniem.

Izvērtējuma laikā tika veikts izmantoto datu pietiekamības un atbilstības novērtējums.

Tāpat šīs sadaļas ietvaros tika veikts DP aktivitāšu un to mērķu atbilstības novērtējums DP noteiktajiem pasākumiem, to mērķiem, pamatojumam un aprakstam.

NSID un DP „Uzņēmējdarbība un inovācijas” tiek ietverts vispārējās situācijas apraksts attiecībā uz zinātņi un pētniecības potenciālu, kā arī uzņēmējdarbības veicināšanu un inovācijām. Situācijas apraksts ietver informāciju par šādām jomām:

- Zinātne un pētniecības potenciāls:
 - Zinātnes un pētniecības institucionālā kapacitāte;
 - Zinātnes un pētniecības infrastruktūra;
 - Cilvēkresursi zinātnei un pētniecībai;
 - Zinātnes un pētniecības finansējums;
 - Zinātnes un pētniecības saikne ar uzņēmējdarbību.
- Uzņēmējdarbības veicināšana un inovācijas:
 - Uzņēmējdarbības aktivitātes veicināšana;
 - Investīcijas produktīvās kapacitātes paaugstināšanā un ķekaru (klasteru) attīstība;
 - Inovācijas;
 - Ārējo tirgu apgūšana;
 - Finansējuma pieejamība.
- Teritoriju līdzsvarota attīstība.

Attiecībā uz **zinātņi un pētniecības potenciālu** DP „Uzņēmējdarbība un inovācijas” noteiktas šādas galvenās problēmas:

- Nepietiekams zinātnē un pētniecībā nodarbināto skaits – zinātnieku skaita samazināšanās, nepietiekams doktorantu skaits;
- Nepietiekams moderni aprīkoti laboratoriju skaits tehnoloģiskas ievirzes projektu realizācijai;
- Ierobežotas zināšanu komercializācijas iespējas un prasmes.

DP „Uzņēmējdarbība un inovācijas” attiecībā uz **uzņēmējdarbības aktivitātes veicināšanu** noteiktas šādas galvenās problēmas:

- Mazs skaits uzņēmumu;
- Zems jaunu un dzīvotspējīgu uzņēmumu veidošanās rādītājs;
- Nepietiekamas zināšanas uzņēmējdarbības uzsācējiem;
- Nepietiekama finanšu pieejamība uzņēmējdarbības uzsākšanai.

DP „Uzņēmējdarbība un inovācijas” attiecībā uz **investīcijām produktīvās kapacitātes paaugstināšanā un ķekaru (klasteru) attīstībā** noteiktas šādas galvenās problēmas:

- Nepietiekama uzņēmumu aktivitāte nozarēs ar augstu pievienoto vērtību un iespēju robežās minimālu darbaspēka un dabisko resursu ietilpību;
- Nepietiekams jauno tehnoloģiju pielietojums dažādās uzņēmējdarbības sfērās, īpaši uzsverot tās, kuras ieņem lielāku īpatsvaru IKP struktūrā;
- Publiskās infrastruktūras nolietojums.

DP „Uzņēmējdarbība un inovācijas” attiecībā uz **inovācijām** noteiktas šādas galvenās problēmas:

- Mazs inovatīvu uzņēmumu skaits;
- Zems P&A finansējums (publiskais – privātais);
- Zems P&A iesaistīto cilvēkresursu skaits;
- Pētniecības institūcijas nestrādā uzņēmumiem, pētniecība nav vietējā pieprasījuma stimulēta;
- Nepietiekama uzņēmumu iesaistīšanās starptautiskos tehnoloģiju pārneses projektos;
- Maza tehnoloģiju pārneses aktivitāte.

DP „Uzņēmējdarbība un inovācijas” attiecībā uz **ārējo tirgu apgūšanu** noteiktas šādas galvenās problēmas:

- Izjūtams kvalificēta darbaspēka trūkums ražošanā, kas būtiski kavē straujāku eksporta apjomu kāpumu, trūkst kvalificētu mārketinga speciālistu uzņēmumos;
- Lielākā daļa uzņēmumu strādā pamatā ES iekšējam tirgum (vai vismaz lielākā daļa no produkcijas), maz apgūst ārpus ES tirgus;
- Latvijas uzņēmumi nepietiekami investē ārvalstīs – nepietiekami izmanto globālās iespējas ražošanas optimizācijai;
- Uzņēmumi nepietiekami investē globālu zīmolu izveidē.

DP „Uzņēmējdarbība un inovācijas” attiecībā uz **finansējuma pieejamību** noteiktas šādas galvenās problēmas:

- Uzņēmējdarbības uzsācējiem nav pieejami finanšu resursi;
 - nepietiekama ķīla;
 - nepietiekama kredītvēsture;
 - pietiekamā apjomā nav pieejams riska kapitāls un tamlīdzīgi finanšu instrumenti.

DP „Uzņēmējdarbība un inovācijas” attiecībā uz **teritoriālas līdzsvarotības attīstību** noteiktas šādas galvenās problēmas:

- Būtiskas un arvien pieaugošas sociāli ekonomiskās atšķirības starp galvaspilsētu Rīgu un pārējo Latvijas teritoriju;
- Negatīvas sociāli ekonomiskās attīstības tendences pilsētās, kas kavē policentriskas attīstības iespējas;
- Monocentriska valsts attīstība;
- Nepietiekama attīstības centru struktūras attīstība, kur līdzās nacionālas nozīmes attīstības centriem nozīmīgu vietu ieņemtu reģionālās, novadu un vietējas nozīmes attīstības centri, veidojot policentrisku valsts attīstību;
- Attīstības centru nespēja nodrošināt adekvātu pakalpojumu līmeni uzņēmējiem un iedzīvotājiem, kā arī to nepietiekamā pievilcība investoriem;

- Cilvēkresursu trūkums un to zemā kapacitāte;
- Zema uzņēmējdarbības aktivitāte reģionos un vāji attīstīta infrastruktūra, tajā skaitā informāciju un sakaru tehnoloģijas;
- Vāja valsts un pašvaldību iestāžu darbības koordinācija;
- Vāja valsts, pašvaldību iestāžu, uzņēmēju un izglītības iestāžu savstarpējā sadarbība.

Ziņojuma pamattekstā iekļautas tikai konstatētās problēmas un rekomendācijas, savukārt analīzes izejas dati ir apkopoti 5.2. Pielikumā.

Izvērtēšanas laikā izvērtējamo aspektu kopa tika ierobežota, analizējot šādus dokumentus:

- Nacionālā stratēģiskā ietvarodokumenta 2007. – 2013. gada periodam projekts, kas apstiprināts MK 2006. gada 31. janvārī;
- Darbības programmas „Uzņēmējdarbība un inovācijas” projekts, LR Finanšu ministrija, Rīga – 2006.

Konstatējumi attiecībā uz DP „Uzņēmējdarbība un inovācijas” definēto aktivitāšu atbilstību NSID ietvertajai situācijas analīzei, identificētajām valsts stiprajām un vājajām pusēm, iespējām un draudiem, kā arī definētajām vajadzībām un noteiktajiem investīciju virzieniem ietverta zemāk redzamajā tabulā (1. tabula).

Konstatējumi attiecībā uz DP „Uzņēmējdarbība un inovācijas” atbilstību NSID

1. tabula

Konstatējuma ID	Konstatējums	Rekomendācija	Izpildes statuss
K.4.1.01	<p>NSID netiek iekļauta analīze attiecībā uz iepriekšējā plānošanas perioda uzstādītajiem mērķiem un to sasniegšanas statusu, kā rezultātā nav iespējams viennozīmīgi noteikt, kādas no iepriekšējā plānošanas perioda aktivitātēm ir bijušas veiksmīgas un kuras nav sasniegušas plānotos mērķus.</p> <p>DP ir ietverta informācija par iepriekšējo atbalstu, taču tā pārsvarā ietver informāciju par plānoto finansējumu un plānotajiem sasniegumiem, nevis faktiskos rezultātus un sasniegto progresu.</p> <p>Konkrētās rindkopas: 58., 71., 84., 94., Pie pasākumiem: 173. – 175. rindkopa, 207. – 209. rindkopa,</p>	<p>Ieteicams veikt iepriekšējā plānošanas perioda izvirzīto mērķu sasniegšanas statusa analīzi, kas ļautu viennozīmīgāk izvērtēt atsevišķu aktivitāšu pēctecības nodrošināšanas nepieciešamību.</p>	<p>Uz 19.06.2007. nav veiktas rekomendētās izmaiņas.</p>

Konstatējumi attiecībā uz DP „Uzņēmējdarbība un inovācijas”
atbilstību NSID

1. tabula

Konstatējuma ID	Konstatējums	Rekomendācija	Izpildes statuss
	248. – 250. rindkopa, 279. – 282. rindkopa.		
K.4.1.02	<p>NSID nav iekļauta analīze attiecībā uz tām investīciju jomām, kurās iepriekšējā plānošanas periodā vai arī gadījumos, kad atbalsts saņemts citu finanšu instrumentu ietvaros, investīciju atdeve ir bijusi vislielākā.</p> <p>DP ir ietverta informācija par iepriekšējo atbalstu, taču tā pārsvarā ietver informāciju par plānoto finansējumu un plānotajiem sasniegumiem, nevis faktiskos rezultātus un sasniegto progresu.</p> <p>Konkrētās rindkopas: 58., 71., 84., 94.,</p> <p>Pie pasākumiem: 173. – 175. rindkopa, 207. – 209. rindkopa, 248. – 250. rindkopa, 279. – 282. rindkopa.</p>	<p>leteicams NSID iekļaut analīzi attiecībā investīciju atdevi dažādās jomās, kas attiecas uz NSID apskatāmo problēmsfēru, tādā veidā nodrošinot labāku pamatotību konkrētu vajadzību nepieciešamībai.</p>	<p>EM ir izteikusi sekojošu komentāru attiecībā uz šo rekomendāciju: „Pirmkārt, nav skaidrs, kas domāts ar investīciju atdevi dažādās jomās. Vai dota rekomendācija salīdzināt atdevi dažādām atbalsta programmām, piemēram, atdeve atbalstam jaunu produktu izstrādei, MVK atbalstam īpaši atbalstāmajās teritorijās un atbalstam riska kapitālam? Vai arī domāti atdeves rādītāji dažādās nozarēs, piemēram, kokapstrādē un IT? Otrkārt, šādi atdeves aprēķini nav vēlami dažādu metodoloģisku problēmu dēļ. Pie tam ieguvumus no šādas informācijas ne tuvu neatsver ieguldītos resursus kaut cik metodoloģiski korektas un ticamas informācijas iegūšanai. Šādus aprēķinus iesakām veikt vidustermiņa vai ex-post vērtēšanā. Atdeve mikro-līmenī faktiski vēl nav pieejama, jo vairums uzņēmumu sāk projektu īstenošanu 2006. gada otrajā pusē un 2007. gada sākumā. Bez tam ekonomikā jau pašlaik tiek doti</p>

Konstatējumi attiecībā uz DP „Uzņēmējdarbība un inovācijas”
atbilstību NSID

1. tabula

Konstatējuma ID	Konstatējums	Rekomendācija	Izpildes statuss
			<p>pietiekoši stingri signāli par atdeves rādītājiem dažādās nozarēs. Valsts atbalsts jāvērtē, galvenokārt, pēc citiem kritērijiem, t.i. tirgus nepilnību eksistenci (sk. EK vadlīnijas valsts atbalstam). Aktivitātes, kas paredz līdzfinansējumu uzņēmumu darbinieku apmācībām, ieguldījumiem īpaši atbalstāmajās teritorijās u.c. nav ar augstu finansiālo atdevi investīcijām.”</p> <p>Komentārs atcelts.</p>
K.P6.3.2.12	NSID analīzes nodaļā tiek minēts, ka problēma ir publiskās infrastruktūras nolietojums ([1] – 154, [44] - 67), tajā pašā laikā šī problēma netiek iekļauta DP.	<p>Nepieciešams izskatīt vienu no iespējamiem problēmas risināšanas variantiem:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tiek paskaidrots, kāpēc attiecīgā vajadzība netiek iekļauta NSID un DP stratēģisko vajadzību kopā; 2. Attiecīgā vajadzība tiek risināta 2. tematiskajā asī iekļaujot attiecīgo aktivitāti. 	<p>LIAA ir ņēmusi vērā rekomendāciju un ir nosūtījusi priekšlikumu Ekonomikas ministrijai kā atbildīgajai iestādei DP ietvaros par publiskās dalītās infrastruktūras komponentes iekļaušanu DP aktivitātē „Klasteru attīstība”.</p> <p>EM skaidro, ka pieejamās infrastruktūras nolietojums tiek risināts ar biznesa inkubatoru un industriālo platību atbalsta programmām, kas abas tiek ieviestas ārpus Rīgas un Rīgas rajona, tādējādi veicinot</p>

Konstatējumi attiecībā uz DP „Uzņēmējdarbība un inovācijas”
atbilstību NSID

1. tabula

Konstatējuma ID	Konstatējums	Rekomendācija	Izpildes statuss
			ekonomiskās aktivitātes vāji attīstītos reģionos. LIAA Un EM savstarpēji vienosies par šī jautājuma risināšanu.
K.P6.3.2.04	NSID analīzes nodaļā un NSID stratēģijas nodaļā tiek identificēts, ka ir nepieciešamība izveidot efektīvu un konkurētspējīgu nozaru struktūru, tajā pašā laikā 2. tematiskajā asī DP attiecīgās aktivitātes netiek definētas.	Nepieciešams izskatīt vienu no iespējamiem problēmas risināšanas variantiem: 1. Tiek paskaidrots, kāpēc attiecīgā vajadzība netiek iekļauta NSID un DP stratēģisko vajadzību kopā; 2. Attiecīgā vajadzība tiek risināta, 2. tematiskajā asī iekļaujot attiecīgo aktivitāti.	EM skaidro, ka šī problēma tiek risināta vairākās aktivitātēs: klasteru attīstība, kompetences centri (P&A projekti vienas nozares vai saistītu nozaru ietvaros), apmācības nodarbinātajiem (projektus piesaka nozares asociācija vienas nozares vai saistītu nozaru ietvaros).
K.P6.3.2.07	NSID stratēģijas nodaļa nosaka, ka ir jāveicina jaunu uzņēmumu veidošanos un pašnodarbinātību ([1] – 722, [43] - 157). Tajā pašā laikā 2. tematiskās ass DP nosaka tikai atbalstu finansējumam jauniem uzņēmumiem un atbalstu inovatīviem jauniem uzņēmumiem, nenosakot, ka konsultatīvs atbalsts ir pieejams tieši jauniem uzņēmumiem. Tādējādi netiek pilnībā nodrošināta stratēģijas realizācija.	Ieteicams papildināt DP aktivitātes ar jomām, kas veicinātu jaunu uzņēmumu veidošanos, piemēram, atbalstu konsultācijām, kā arī veicinātu pašnodarbinātību.	EM skaidro, ka 2. DP ietvaros tikai jauniem uzņēmumiem pieejams konsultatīvais atbalsts tehnoloģiju inkubatoru un biznesa inkubatoru ietvaros. Savukārt 1. DP ietvaros jauniem uzņēmumiem tiek piedāvāts atbalsts apmācību, konsultāciju un finansējuma veidā. Līdzīga programma uzsākta jau 2006. gadā.
K.P6.3.2.14	DP aktivitāte <i>Stratēģisko investoru piesaiste</i> ([27] – 298, [50]- 317), nosaka, ka „šī pasākuma primārais mērķis ir izveidot sistēmu mazu un vidēju uzņēmumu	Nepieciešams izskatīt vienu no iespējamiem problēmas risināšanas variantiem: • Attiecīgā vajadzība tiek risināta 2. tematiskajā asī,	EM komentē, ka NSID 171. ([44] - 84.) rindkopā ir minēts, ka „pieeja kapitāla finansējumam ir nozīmīgs šķērslis uzņēmējdarbības

Konstatējumi attiecībā uz DP „Uzņēmējdarbība un inovācijas”
atbilstību NSID

1. tabula

Konstatējuma ID	Konstatējums	Rekomendācija	Izpildes statuss
	<p>tirdzniecībai, tādā veidā palielinot investoriem izejas iespējas. Ar šo mehānismu biržas cenšas piesaistīt MVK, kas uzreiz nespēj izpildīt visas kotēšanas prasības. Vienlaikus birža piesaista papildus investorus, kuri ir ieinteresēti vērtspapīros ar augstāku ienesīgumu nekā tradicionāli kotēto uzņēmumu akcijas.”</p> <p>Tajā pašā laikā NSID un DP analīzes nodaļā šāda vajadzība netiek analizēta.</p>	<p>papildinot NSID un DP analīzes daļu ar attiecīgu informāciju;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivitāte netiek iekļauta un tiek paskaidrots, kāpēc attiecīgā aktivitāte netiek iekļauta DP aktivitāšu kopā. 	<p>aktivitātes un konkurētspējas palielināšanai mazajos un vidējos uzņēmumos” un ka „viena no trīs svarīgākajām problēmām, ko komersanti min attiecībā uz pieejamo finansējumu MVK, ir investīciju finanšu trūkums”. Tāpat arī NSID 172. ([44] - 85.)rindkopā minēts, ka ir „nepieciešams sekmēt moderna finanšu tirgus attīstību”. Tas pats ir minēts DP 91. un 92. rindkopā.</p>
K.4.1.08	<p>NSID netiek analizēti jautājumi attiecībā uz vispārējas sociālās atbildības principu veicināšanu, kas ļautu radīt apstākļus, ka uzņēmumi uz brīvprātības principiem integrē sociālās un vides prasības savos procesos, tādā veidā nodrošinot gan sociālo jautājumu uzlabošanu, gan arī vides saglabāšanu.</p> <p>Piemēram, netiek analizēts, kādā mērā Latvijas uzņēmēji ir pazīstami ar jēdzienu sociālā atbildība, no visiem tā aspektiem [47] – <i>tirgus jautājumiem</i> (uzņēmumu iespējas īstenot atbildīgu uzņēmējdarbību – uzlabojot produkcijas drošību, pakalpojumu kvalitāti, godīgu cenu politiku u.t.t.), <i>darba vietas jautājumiem</i> (uzņēmuma centieni darba apstākļu uzlabošanas jomā –</p>	<p>leteicams izskatīt iespēju veikt analīzi attiecībā uz sociālās atbildības principu veicināšanu.</p> <p>Nav tādu politikas plānošanas dokumentu, kas noteiktu, ka šādas aktivitātes nepieciešams finansēt no publiskajiem līdzekļiem, tai pat laikā tas ir minēts Sociālās atbildības roksgrāmatā.</p>	<p>Uz 19.06.2007. nav veiktas rekomendētās izmaiņas.</p>

Konstatējumi attiecībā uz DP „Uzņēmējdarbība un inovācijas”
atbilstību NSID

1. tabula

Konstatējuma ID	Konstatējums	Rekomendācija	Izpildes statuss
	<p>pilnveidojot apmaksas sistēmu, darbinieku apmācību un tālākizglītošanu, darba/personīgās dzīves līdzsvaru), vietējās sabiedrības jautājumiem (uzņēmuma centieni atbalstīt vietējās sabiedrības aktivitātes), vides jautājumiem (uzņēmuma centieni uzlabot vides aizsardzību, energo un ūdens resursu taupīšanu u.t.t).</p> <p>Tāpat netiek analizēts, kādā veidā veicināt šīs aktivitātes.</p>		
K.P6.3.2.33	<p>Ne vienmēr tiek pilnīgi atspoguļotas SVID komponentes, kas izriet no NSID iekļautās analīzes, piemēram attiecībā uz jaunu uzņēmumu rašanās veicināšanu reģionos.</p> <p>Tā kā jaunu uzņēmumu rašanos ietekmē kvalificēta darba spēka pieejamība, kā arī izglītotu iedzīvotāju pieejamība, kas varētu veidot jaunus uzņēmumus, ir svarīgi apzināties, cik liela ir iespējamība, šādas aktivitātes veiksmīgai realizācijai. Šajā gadījumā, Latvijas vājās puses attiecībā uz šo jomu var pamatot ar statistikas datiem, kas nosaka, piemēram Kurzemes reģiona rajoniem raksturīgs augsts to iedzīvotāju skaits, kas ieguvuši tikai pamatizglītību (31%, Latvijā vidēji 26%), savukārt augstākā izglītība ir 8% reģiona iedzīvotāju, (Latvijā vidēji</p>	<p>Ieteicams papildināt SVID ar sekojošām komponentēm:</p> <p><u>Vājās puses:</u></p> <p>Reģionos nav pietiekamā skaitā pieejams kvalificēts darba spēks.</p> <p>Reģionos nav pieejama kvalitatīva infrastruktūra</p> <p><u>Stiprās puses:</u></p> <p>Dabas resursu izmantošanas iespējas</p> <p><u>Iespējas:</u></p> <p>Attālināta darba iespējas reģionos</p>	Uz 19.06.2007. nav veiktas rekomendētās izmaiņas.

Konstatējumi attiecībā uz DP „Uzņēmējdarbība un inovācijas”
atbilstību NSID

1. tabula

Konstatējuma ID	Konstatējums	Rekomendācija	Izpildes statuss
	14%) [48].		

4.1.1 DP noteikto mērķu un pasākumu atbilstības analīze

Lai realizētu DP iekļautos pasākumus un sasniegtu to mērķus ir definēta aktivitāšu kopa.

Konstatējumi attiecībā uz DP „Uzņēmējdarbība un inovācijas” definēto aktivitāšu un to mērķu atbilstības novērtējumu DP noteiktajiem pasākumiem, to mērķiem, pamatojumam un aprakstam ietverta zemāk redzamajā tabulā (2. tabula).

Konstatējumi attiecībā uz DP „Uzņēmējdarbība un inovācijas”
aktivitāšu un to mērķu atbilstību DP pasākumiem un to
mērķiem

2. tabula

Konstatējuma ID	Konstatējums	Rekomendācija	Izpildes statuss
K.4.1.1.01	2. DP „Uzņēmējdarbība un inovācijas”, 1. prioritātes „Zinātne un inovācijas”, 1.1. pasākuma „Zinātne, pētniecība un attīstība”, 1. aktivitāte „Atbalsts zinātnei un pētniecībai” paredz sekmēt praktiskas ievirzes pētniecības projektus, kuri sekmētu zinātnes un ražošanas integrāciju un pētniecisko rezultātu ieviešanu. Mērķa grupa šai aktivitātei ir zinātniskās institūcijas, kuras ir reģistrētas zinātnisko institūciju reģistrā.	Lai nodrošinātu praktiskas ievirzes pētniecības projektu nodošanu ražošanas uzņēmumiem to īstenošanai, tad būtu ieteicams apsvērt iespēju papildināt esošo aktivitāti, vai nu izveidot jaunu aktivitāti, kas būtu vērsta uz tādu apstākļu radīšanu, kas uzņēmumus mudinātu sadarboties ar zinātniskajām institūcijām.	EM komentē, ka šādas aktivitātes jau pastāv pasākuma 1.2. „Inovācijas” ietvaros – kompetences centri un jaunu produktu attīstība. Abas programmas nodrošina finansējumu kopējiem uzņēmumu un pētniecisko institūtu projektiem vai pētniecības pakalpojumu pirksanai. Abās programmās projektu iniciatori ir uzņēmumi, kas nodrošina praktiskas sadarbības veidošanos. Tomēr detalizētāks skaidrojums ir jāiekļauj DPP. DPP sniedz detalizētāku skaidrojumu, norādot, ka pētniecības un rūpniecības sektoru sadarbība plānota, piemēram, 1.2.1,1, apakšaktivitātes „Kompetences centri” ietvaros.
K.4.1.1.02	2. DP „Uzņēmējdarbība	Izskatīt iespēju DP	Uz 19.06.2007. nav

Konstatējumi attiecībā uz DP „Uzņēmējdarbība un inovācijas” aktivitāšu un to mērķu atbilstību DP pasākumiem un to mērķiem

2. tabula

Konstatējuma ID	Konstatējums	Rekomendācija	Izpildes statuss
	un inovācijas”, 1. prioritātes „Zinātne un inovācijas”, 1.1. pasākuma „Zinātne, pētniecība un attīstība” 3. aktivitāte „Zinātnes un pētniecības infrastruktūras attīstība” ir vērsta uz zinātnisko un pētniecības aprīkojuma un zinātniskai darbībai atbilstošas infrastruktūras izveidi. Nav viennozīmīgi nosakāms, kādēļ šī aktivitāte ir iekļauta 2. DP „Uzņēmējdarbība un inovācijas”, nevis 3. DP „Infrastruktūra un pakalpojumi”, kas ir vērsta tieši uz atbalstu infrastruktūras jomā.	ietvert informāciju, kas pamatotu šādas aktivitātes ietveršanu 2. DP vai arī izskatīt iespēju attiecīgo aktivitāti ietvert DP „Infrastruktūra un pakalpojumi”.	veiktas rekomendētās izmaiņas.
K.4.1.1.03	1.2. pasākuma „Inovācijas” 2. aktivitātes „Augstas kvalifikācijas darbinieku piesaiste” ietvaros ir paredzēts celt uzņēmumu konkurētspēju un veicināt pētnieciskās aktivitātes uzņēmumos, piesaistot kvalificētus darbiniekus. Nav pietiekami skaidri DP aktivitātes aprakstā noteikts, kā tieši tiks šajos uzņēmumos piemērots ES fondu finansējums.	Izskatīt iespēju ietvert DP informāciju par to, kā tieši šajos uzņēmumos tik izmantots ES fondu finansējums jo kā zināms, no ES fondiem nevar tikt finansēts darbinieku atalgojums vai līdzīgas motivācijas formas.	LIAA komentē, ka darba algas jau tagad tiek atbalstītas no ES fondiem. EM pārskatīs, un precīzēs aktivitātes un to mērķus un detalizēti paskaidros, kas tieši tiks darīts ar ES fondu finansējumu. DPP 1.2.2. aktivitātes „Augstas kvalifikācijas darbinieku piesaiste” apraksts ietver informāciju par attiecināmajām izmaksām.
K.4.1.1.04	2. prioritātes "Uzņēmējdarbības veicināšana", 2.1. pasākuma "Uzņēmējdarbības aktivitātes un konkurētspējas celšana", 1. aktivitāte „Uzņēmējdarbības atbalsta aktivitātes”	Būtu ieteicams apsvērt iespēju aktivitāti sadalīt divās aktivitātēs. Pie tam, salīdzinot ar citu valstu plānošanas dokumentiem, konsultantu piesaiste ir nestandarta situācija ES fondu izmantošanai.	Konstatējums tiek atcelts, balstoties uz EM komentāru. Minētais pasākums ir sadalīts vairākās apakšaktivitātēs DPP.

Konstatējumi attiecībā uz DP „Uzņēmējdarbība un inovācijas” aktivitāšu un to mērķu atbilstību DP pasākumiem un to mērķiem

2. tabula

Konstatējuma ID	Konstatējums	Rekomendācija	Izpildes statuss
	<p>ietver vairākus mērķus, no kuriem viens ir vērsts uz Latvijas uzņēmumu dalības sekmēšanu starptautiskās izstādēs un tirdzniecības misijās, iekļaušanos starptautiskajās piegāžu ķēdēs, savukārt otrs mērķis ir veicināt uzņēmumu konkurētspējas celšanu ar plašāku ārējas, kvalificētas palīdzības piesaistīšanu uzņēmumiem tādās jomās kā obligāto un brīvprātīgo kvalitātes prasību un standartu ieviešana. Ja aktivitāte aptver vairākus mērķus, nav skaidrs, kā varēs tikt nodrošinātas turpmākās darbības, piemēram, projektu atlase aktivitātes ietvaros.</p>		
K.4.1.1.05	<p>2. prioritātes "Uzņēmējdarbības veicināšana", 2.1. pasākuma "Aktivitātes veicināšana", 2. aktivitāte „Uzņēmējdarbības infrastruktūra un aprīkojuma uzlabojumi” ietver vairākus mērķus, no kuriem viens ir vērsts uz uzņēmējdarbības konkurētspējas celšanu reģionos, atbalstot inkubatoru veidošanos reģionos, otrs virziens ir uzņēmējdarbības aktivitātes negatīvās ietekmes uz vidi mazināšana, un trešais mērķa virziens ir sekmēt plānveidīgu</p>	<p>Būtu ieteicams apsvērt iespēju aktivitāti sadalīt trīs atsevišķās aktivitātēs. Pie tam, negatīvās ietekmes uz vidi mazināšanas joma ir aptverta 3. DP „Infrastruktūra un pakalpojumi” 4. prioritātē „Kvalitatīvas vides dzīvei un ekonomiskai aktivitātei nodrošināšana” 4.1. pasākumā „Vide”. Būtu ieteicams apsvērt iespēju aktivitātes, kas vērstas uz vides aizsardzību ietvert 3. DP 4.1. pasākumā „Vide”.</p>	<p>DPP ir izveidots pasākums 3.2. „Uzņēmējdarbības infrastruktūra un aprīkojuma uzlabojumi”, kas ietver atsevišķas aktivitātes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 3.2.1. aktivitāte „Biznesa inkubatori”; • 3.2.2. aktivitāte „Atbalsts ieguldījumiem MVK attīstībā īpaši atbalstāmajās teritorijās (ĪAT)”; • 3.2.3. aktivitāte „Klasteru programma”.

Konstatējumi attiecībā uz DP „Uzņēmējdarbība un inovācijas” aktivitāšu un to mērķu atbilstību DP pasākumiem un to mērķiem

2. tabula

Konstatējuma ID	Konstatējums	Rekomendācija	Izpildes statuss
	klasteru attīstības stratēģiju veidošanu un īstenošanu.		
K.P6.15.2.01	<p>1.1. pasākuma „Zinātne, pētniecība un attīstība” pasākuma pamatojumā un aprakstā kā viens no lielākajiem trūkumiem zinātnē tiek minēts zemais finansējuma apmērs P&A, it īpaši zemais privātā sektora finansējums, attiecībā pret IKP, kā arī zinātnes nespēja piesaistīt finansējumu ([27] – 167,[50] - 183), taču DP ietvertajās aktivitātes nav vērstas uz to, lai veicinātu privātā sektora finansējuma piesaisti zinātnei un zinātnes spēju piesaistīt finansējumu.</p> <p>Tāpat, ņemot vērā, ka daudzi projekti zinātnes attīstībai un veicināšanai tiek finansēti no struktūrfondiem – gan iepriekšējā plānošanas periodā, gan nākamajā plānošanas periodā – nav skaidrs, kā šis finansējums ietekmē kopējo finansējuma apmēru P&A.</p>	<p>Izskatīt iespēju ietvert DP aktivitātes, kas būtu vērstas uz sadarbības veicināšanu ar privātā sektora uzņēmumiem, kā arī finansējuma piesaisti no privātā sektora vai arī izskatīt iespēju neietvert pasākuma pamatojumā un aprakstā informāciju par zemo valsts un privātā finansējuma apmēru P&A.</p> <p>Izskatīt iespēju ietvert DP informāciju par to, kā ES struktūrfondu finansējums iepriekšējā periodā un nākamajā periodā ietekmēs finansējuma apmērus P&A.</p>	<p>LIAA informē, ka privātā un publiskā pētniecības sektora sadarbība tiek veicināta ar Darbības programmā iekļautajām aktivitātēm „Kompetences centri”, kā arī „Tehnoloģiju pārnese”.</p> <p>EM informē, ka aktivitātes 1.2.1. „Pielietojamās zinātnes komercializācija un tehnoloģiju pārnese” ietver trīs aktivitātes, kas vērstas uz to, lai veicinātu privātā sektora piesaistījumu zinātnei un sadarbību starp zinātni un industriju – kompetences centri, zināšanu pārnese centri, tehnoloģiju inkubatoru veidošana. Aktivitāšu sadalījums apakšaktivitātēs ietverts DPP.</p> <p>EM papildus min, ka aktivitāte „Zināšanu pielietošana uzņēmumu konkurētspējas veicināšanai” paredz konkrētus instrumentus privātā sektora investīciju veicināšanai P&A.</p> <p>Tomēr trūkst novērtējums investīcijām. EM precīzēs vispārējo novērtējumu.</p>
K.P6.15.2.02	1.1. pasākumā „Zinātne, pētniecība un attīstība” ietverta	Izskatīt iespēju DP pasākuma pamatojumā un aprakstā ietvert	DPP minētā aktivitāte ir pārsaukta par 1.1.1. aktivitāti „Atbalsts

Konstatējumi attiecībā uz DP „Uzņēmējdarbība un inovācijas” aktivitāšu un to mērķu atbilstību DP pasākumiem un to mērķiem

2. tabula

Konstatējuma ID	Konstatējums	Rekomendācija	Izpildes statuss
	<p>aktivitāte „Atbalsts lietišķiem pētījumiem” ([27] – 185, [50] - 201), kuras mērķis ir: sekmēt praktiskas ievirzes pētniecības projektus, kuri veicina zinātnes un ražošanas integrāciju un pētniecisko rezultātu ieviešanu atbilstoši prioritārajiem zinātnes virzieniem ([27] – 186, [50] - 202).</p> <p>Taču pasākuma pamatojumā un aprakstā nav ietverta pietiekoša informācija, kas pamatotu šādas aktivitātes izvēli.</p>	<p>nepieciešamo informāciju par lietišķo pētījumu nepieciešamību zinātnes un pētniecības attīstībai vai arī izskatīt iespēju neietvert šādu aktivitāti DP.</p>	<p>zinātnei un pētniecībai”.</p> <p>DPP 1.1. pasākuma „Zinātne, pētniecība un attīstība” ir ietverta informācija par to, kādēļ nepieciešami lietišķie pētījumi.</p>
K.P6.15.2.03	<p>1.1. pasākuma „Zinātne, pētniecība un attīstība” pasākuma pamatojumā un aprakstā kā viens no lielākajiem trūkumiem attiecībā uz Latvijas dalību ES IP tiek minēts: kopš 2002.gada, kad darbojas jau ES 6.IP, vidējais sekmju līmenis (sekmīgo projektu pieteikumu līmenis) ir samazinājies apmēram divas reizes, būtiski atpaliekot no veco dalībvalstu sekmēm, kaut arī aktivitāte projektu pieteikumu līmenī ir ievērojami pieaugusi ([27] – 170, [50] - 186).</p> <p>Kā viena no aktivitātēm attiecībā uz dalību IP ietverta aktivitāte „Atbalsts starptautiskās sadarbības projektiem zinātnē un tehnoloģijās (EUREKA, 7.IP u.c.) ([27] – 188, [50] - 204), kuras mērķis ir:</p>	<p>Izskatīt iespēju DP aktivitāti vērst uz identificētās problēmas risināšanu – sekmju līmeņa (sekmīgo projektu pieteikumu līmeņa) paaugstināšanu vai arī pasākuma pamatojumā un aprakstā detalizētāk pamatot izvēlētos aktivitātes darbības virzienus.</p>	<p>DP un DPP nav sniegts detalizētāks papildus skaidrojums.</p>

Konstatējumi attiecībā uz DP „Uzņēmējdarbība un inovācijas” aktivitāšu un to mērķu atbilstību DP pasākumiem un to mērķiem

2. tabula

Konstatējuma ID	Konstatējums	Rekomendācija	Izpildes statuss
	<p>nodrošināt zinātniskās institūcijas kapacitātes attīstību, piešķirot finansējumu, projektu iesniegumu sagatavošanai 7.IP un EUREKA un citās ES un starptautiskajās programmās, tādejādi nodrošinot to sekmīgu īstenošanu un jaunu sadarbības projektu izstrādi, dalību tehnoloģiskajās platformās ([27] – 189, [50] - 205).</p> <p>Ņemot vērā, ka pasākuma pamatojumā un aprakstā minēts, ka sekmju līmenis šajās programmās ir pasliktinājies, bet aktivitāte projektu pieteikumu līmenī ir pieaugusi, nav skaidrs, kāpēc šī aktivitāte vērsta zinātniskās institūcijas kapacitātes attīstību, piešķirot finansējumu, projektu iesniegumu sagatavošanai 7.IP un EUREKA un citās ES un starptautiskajās programmās, ja tā vietā vajadzētu nodrošināt Latvijas sekmju paaugstināšanu šajās programmās, kas izriet no identificētās problēmas.</p>		
K.P6.15.2.04	1.2. pasākuma „Inovācijas” pamatojumā un aprakstā kā viens no lielākajiem trūkumiem tiek minēts: statistika liecina, ka privātais sektors Latvijā finansē apmēram piekto daļu no P&A, kamēr vidēji	Izskatīt iespēju ietvert DP aktivitātes, kas būtu vērstas uz sadarbības veicināšanu ar privātā sektora uzņēmumiem, vai arī izskatīt iespēju neietvert pasākuma pamatojumā un aprakstā informāciju par zemo privātā	EM informē, ka DP ietvertās aktivitātes – kompetences centri, atbalsts jaunu produktu un tehnoloģiju attīstībai un augstas kvalitātes darbinieku piesaiste tiks ieviestas atbilstoši ES vadlīnijām atbalstam pētniecībai

Konstatējumi attiecībā uz DP „Uzņēmējdarbība un inovācijas” aktivitāšu un to mērķu atbilstību DP pasākumiem un to mērķiem

2. tabula

Konstatējuma ID	Konstatējums	Rekomendācija	Izpildes statuss
	ES valstīs uzņēmēju ieguldījumi pētniecībā pārsniedz pusi no visiem valsts izdevumiem šai jomai. Latvijā kopējais finansējums 2004. gadā P&A bija tikai 0,42% no IKP (ES-25 valstīs - vidēji 1,93%, ES-15 valstīs - vidēji 1,99%) ([27] – 197, [50] - 213), taču DP ietvertajās aktivitātes nav vērstas uz to, lai veicinātu privātā sektora finansējuma piesaisti zinātnei.	finansējuma apmēru P&A.	un attīstībai un ir tieši vērstas uz to, lai celtu privātā sektora izdevumus P&A. Minētajām aktivitātēm paredzēts 80% finansējuma 1.2.1.pasākuma "Inovācijas" ietvaros. Netieši privātā sektora izdevumu P&A tiek veicināti vēl citās aktivitātēs – tehnoloģiju inkubatori, riska kapitāls u.c. Detalizēta informācija par apakšaktivitātēm ir iekļauta DPP.
K.P6.15.2.05	1.2. pasākuma „Inovācijas” aktivitāte „Augstas kvalitātes darbinieku piesaistes programmas” ([27] – 223, [50] - 239) vērsta uz nodarbinātības veicināšanu un jaunu darbinieku piesaisti uzņēmumos, līdz ar to būtu nepieciešams nodrošināt šīs aktivitātes koordināciju ar 1. tematiskās ass aktivitātēm.	Izskatīt iespēju nodrošināt aktivitātes „Augstas kvalitātes darbinieku piesaistes programmas” koordināciju ar 1. tematiskās ass aktivitātēm, lai nodrošinātu to nepārklāšanos.	EM komentē, ka aktivitātes „Augstas kvalitātes darbinieku piesaistes programmas” ir vērstas uz privātā sektora P&A aktivitāšu veicināšanu, komersantiem <u>uz ierobežotu laiku</u> piesaistot augsti kvalificētus darbiniekus konkrētu tehnoloģisku vai cita veida problēmu risināšanai. Tādēļ aktivitāte nav tieši vērstas uz nodarbinātību, bet gan uz inovāciju veicināšanu privātajā sektorā. Šis jautājums tiks savstarpēji koordinēts starp LM un EM.
K.P6.15.2.06	1.2. pasākuma „Inovācijas” pamatojumā un aprakstā noteikts: Dati liecina, ka Latvijas sabiedrībā uzņēmēju un jauniešu vidū trūkst izpratnes par inovāciju lomu uzņēmumu	Izskatīt iespēju ietvert pasākumā aktivitāti, kas būtu vērstas uz uzņēmēju un jauniešu izpratnes par inovāciju lomu uzņēmumu attīstībā, valsts konkurētspējas celšanā un sociālās labklājības	LIAA ir nosūtījusi priekšlikumu Ekonomikas ministrijai kā atbildīgajai personai DP ietvaros iekļaut DP aktivitāti „Uzņēmējdarbības motivācija un inovāciju kultūra”, kas līdz šim

Konstatējumi attiecībā uz DP „Uzņēmējdarbība un inovācijas” aktivitāšu un to mērķu atbilstību DP pasākumiem un to mērķiem

2. tabula

Konstatējuma ID	Konstatējums	Rekomendācija	Izpildes statuss
	<p>attīstībā, valsts konkurētspējas celšanā un sociālās labklājības pieaugumā. Tādēļ nepieciešams valsts atbalsts, lai stiprinātu nacionālo inovāciju sistēmu un virzītos uz zināšanām balstītu ekonomiku ([27] – 201, [50] - 217).</p> <p>No identificētās problēmas izriet, ka daļa investīciju būtu jānovirza uzņēmēju un jauniešu izpratnes par inovāciju lomu uzņēmumu attīstībā, valsts konkurētspējas celšanā un sociālās labklājības pieaugumā veicināšanai, taču neviena šī pasākuma aktivitāte nav vērsta uz šīs problēmas risināšanu.</p>	<p>pieaugumā veicināšanu vai arī izskatīt iespēju neietvert pasākuma pamatojumā un aprakstā šo informāciju kā vienu no problēmām.</p>	<p>bija paredzēta iekļaušanai DP „Cilvēkresursi un nodarbinātība”. EM atbalsta priekšlikumu ietvert pasākumā aktivitāti, kas būtu vērsta uz uzņēmēju un jauniešu izpratnes par inovāciju lomu uzņēmumu attīstībā, valsts konkurētspējas celšanā un sociālās labklājības pieaugumā veicināšanu.</p> <p>EM ierosina papildināt DP ar aktivitāti „Pasākumi inovāciju kultūras veidošanai un motivācijas celšanai uzņēmējdarbības uzsākšanai”.</p> <p>Tomēr, ja aktivitāte būs 1. DP, pamatojumā ir jāizņem ārā šī informācija.</p> <p>EM pārskatīs pamatojumu.</p> <p>DPP pie uzņēmējdarbības atbalsta aktivitātēm ir attiecīgi ietverta aktivitāte 3.1.2. „Pasākumi motivācijas celšanai inovācijām un uzņēmējdarbības uzsākšanai”.</p> <p>Nav zināms, vai tiks pārskatīts DP pamatojums.</p>
K.P6.15.2.07	<p>Kā viens no 2.1. pasākuma „Uzņēmējdarbības aktivitātes un konkurētspējas celšana” mērķiem noteikts: veicināt kvalitatīvu cilvēkresursu</p>	<p>Izskatīt iespēju pasākuma aktivitātēs ietvert tādas aktivitātes, kas vērstas uz cilvēkresursu attīstību un piesaistīšanu uzņēmumiem vai atbalstu apmācībām un</p>	<p>LIAA informē, ka apmācību un konsultāciju pakalpojumu aktivitātes tiks veiktas DP aktivitāšu „Konsultācijas ražošanas attīstībai”,</p>

Konstatējumi attiecībā uz DP „Uzņēmējdarbība un inovācijas” aktivitāšu un to mērķu atbilstību DP pasākumiem un to mērķiem

2. tabula

Konstatējuma ID	Konstatējums	Rekomendācija	Izpildes statuss
	attīstību un piesaistīšanu uzņēmumiem ([27] – 237, [50] - 255), tāpat pasākuma pamatojumā un aprakstā kā galvenās problēmas eksportā ir cieši saistītas ar kvalificētu cilvēkresursu trūkumu, ko nepieciešams risināt ar atbalstu apmācībām un konsultācijām, kā arī eksporta mārketinga aktivitātēm ([27] – 240, [50] - 258), taču neviena no pasākuma aktivitātēm nav vērsta uz cilvēkresursu attīstību un piesaistīšanu uzņēmumiem vai atbalstu apmācībām un konsultācijām.	konsultācijām, kā tas noteikts pasākuma mērķī un pamatojumā vai arī izskatīt iespēju nenoteikt cilvēkresursu attīstību kā vienu no sasniedzamajiem pasākuma mērķiem vai kā vienu no pamatproblēmām pasākuma pamatojumā.	„Biznesa inkubatori” un „Klasteru attīstība” ietvaros, tomēr tas nav skaidri saprotams no aktivitāšu aprakstiem. EM piekrīt konstatējumam un uzskata, ka ir nepieciešams papildināt aktivitātes ar apmācību moduli eksporta kvalifikācijas celšanai. Minētās apakšaktivitātes ietvaros atbalsta pretendents varēs saņemt atbalstu eksporta veicināšanas nepieciešamās kvalifikācijas celšanai. DPP attiecīgo aktivitāšu aprakstā pie atbalsta veida, piemēram, 3.2.3. aktivitāte “Klasteru programma”, norāda, ka programmas ietvaros paredzēts finansēt arī seminārus, konsultācijas, darba grupas utt.
K.P6.15.2.08	DP kā viens no aktivitātes „Uzņēmējdarbības atbalsta aktivitātes” ([27] – 261, [50] - 280) noteikts: uzlabot inovāciju atbalsta struktūras un valsts atbalsta programmas, izstrādājot programmu intelektuālā īpašuma aizsardzībai, kā arī īstenojot pasākumu kopumu uzņēmēju izpratnes veidošanai par rūpnieciskā īpašuma un tā aizsardzības	Izskatīt iespēju ietvert intelektuālā īpašuma aizsardzību un uzņēmēju izpratnes veidošanu par rūpnieciskā īpašuma un tā aizsardzības nozīmīgumu kā vienu no atbalsta virzieniem pasākuma mērķī, kā arī pasākuma pamatojumā un aprakstā ietvert informāciju, kas pamatotu šādas aktivitātes iekļaušanu DP.	Rekomendācija tiek atcelta balstoties uz EM komentāru, ka minētais atbalsta virziens ir iekļauts gan 1.2.3.1. apakšaktivitātē „Jaunu produktu un tehnoloģiju izstrāde,” kur uzņēmēji var saņemt līdzfinansējumu patentu pieteikšanas un uzturēšanas izmaksām, gan 1.2.1.2. apakšaktivitātē „Tehnoloģiju pārnese,” gan apakšaktivitātē 2.1.1.1. „Konsultācijas

Konstatējumi attiecībā uz DP „Uzņēmējdarbība un inovācijas” aktivitāšu un to mērķu atbilstību DP pasākumiem un to mērķiem

2. tabula

Konstatējuma ID	Konstatējums	Rekomendācija	Izpildes statuss
	nozīmīgumu ([27] – 262, [50] - 281), taču ne pasākuma mērķī, ne pamatojumā un aprakstā nav identificētas vajadzības vai noteikti tādi atbalsta virzieni, kas pamatotu šādas aktivitātes iekļaušanu DP.		komercsabiedrību attīstībai.”
K.P6.15.2.09	2.1. pasākuma „Uzņēmējdarbības aktivitātes un konkurētspējas celšana” pamatojumā un aprakstā ietverta šāda informācija: uzņēmumu savstarpējās sadarbības stiprināšana, kā arī to sadarbības stiprināšana ar pētniecības un izglītības institūcijām ir viens no starptautiskajā praksē atzītiem veidiem, kā veicināt uzņēmumu konkurētspējas, produktivitātes, kritiskās masas nodrošināšanu un inovāciju attīstību. Latvijā nav attīstīta sadarbības tradīcija starp uzņēmējiem, kā arī nepietiekoša sadarbība daudzās nozarēs starp nozaru asociācijām un uzņēmējiem, produkcijas piegādātājiem un realizētājiem, pakalpojumu sniedzējiem. Šāda sadarbība sekmētu pieredzes pārņemšanu, kopīgu pasākumu, piemēram, mārketinga, izpētes veikšanu, kopīgu projektu īstenošanu, kopīgas	Izskatīt iespēju ietvert 2.1. pasākuma „Uzņēmējdarbības aktivitātes un konkurētspējas celšana” aktivitātēs aktivitāti, kas būtu vērsta uz uzņēmumu savstarpējās sadarbības veicināšanu vai arī izskatīt iespēju neietvert informāciju par uzņēmumu savstarpējās sadarbības veicināšanas nepieciešamību pasākuma pamatojumā un aprakstā.	Rekomendācija tiek atcelta balstoties uz LIAA komentāru, ka uzņēmumu savstarpējās sadarbības veicināšanas aktivitāte paredzēta DP aktivitātē „Klasteru attīstība”, un EM komentāru, ka ir paredzētas šādas aktivitātes: kompetences centri (sadarbības modelis: uzņēmumu grupas – pētniecības iestādes); tehnoloģiju inkubatori un tehnoloģiju pārnese (nodrošina izgudrojumu pārnesi); jaunu produktu un tehnoloģiju izstrāde (sadarbības modelis: individuāls uzņēmums – pētniecības iestādes); klasteru <u>attīstība</u> (sadarbības modelis: uzņēmumu grupas); nozaru apmācības (sadarbības modelis: uzņēmumu grupas – apmācību sniedzēji).

Konstatējumi attiecībā uz DP „Uzņēmējdarbība un inovācijas” aktivitāšu un to mērķu atbilstību DP pasākumiem un to mērķiem

2. tabula

Konstatējuma ID	Konstatējums	Rekomendācija	Izpildes statuss
	infrastruktūras attīstību, kā rezultātā palielinātos augstākas pievienotās vērtības produkcijas īpatsvars, pieaugtu uzņēmumu konkurētspēja ([27] – 239, [50] - 257), taču pasākuma aktivitātēs nav ietverta neviena aktivitāte, kas tiktu vērsta uz uzņēmumu savstarpējās sadarbības veicināšanu.		
K.P6.15.2.10	2.2. pasākumā „Finanšu pieejamība” ietverta aktivitāte „Stratēģisko investoru piesaiste” ([27] – 298, [50] - 317), taču pasākuma pamatojumā un aprakstā nav ietvert informācija, kas pamatotu šādas aktivitātes nepieciešamību.	Izskatīt iespēju 2.2. pasākuma „Finanšu pieejamība” pamatojumā un aprakstā ietvert informāciju, kas pamatotu šādas aktivitātes izvēli vai arī izskatīt iespēju; šādu aktivitāti pasākumā neietvert.	EM komentē, ka šāda informācija jau ir minēta NSID. NSID 171. rindkopā ir minēts, ka „pieeja kapitāla finansējumam ir nozīmīgs šķērslis uzņēmējdarbības aktivitātes un konkurētspējas palielināšanai mazajos un vidējos uzņēmumos” un ka „viena no trīs svarīgākajām problēmām, ko komersanti min attiecībā uz pieejamo finansējumu MVK, ir investīciju finanšu trūkums”. Tāpat arī NSID 172. rindkopā minēts, ka ir „nepieciešams sekmēt moderna finanšu tirgus attīstību”. Tas pats ir minēts DP 91., 92. kā arī 95. rindkopā.

4.1.2 Pasākumu pamatotības izvērtējums

Plānošanas dokumentos ietvertajiem pasākumiem un aktivitātēm ir jābūt pamatotiem ar atbilstošiem statistikas datiem. Izvērtējuma laikā tika novērtēta aktivitāšu

pamatotība ar statistikas datiem, attiecīgie konstatējumi ir iekļauti zemāk redzamajā tabulā (3. tabula).

Konstatējumi DP 2. tematiskajai asij attiecībā uz aktivitāšu pamatojumu

3. tabula

Konstatējuma ID	Konstatējums	Rekomendācija	Izpildes statuss
K.4.1.2.01	Ne visos gadījumos atsaucoties uz statistisko informāciju tiek norādīta atsauce uz dokumenta nosaukumu, izdevēju un izstrādes gadu, kurā šī informācija ir iekļauta.	Būtu nepieciešams katrreiz atsaucoties uz statistisko informāciju, iekļaut dokumentā atsauci uz avota dokumentu.	Uz 19.06.2007. DP jaunākajā versijā nav atsauču pie katras statistiskās informācijas.
K.4.1.2.02	DP ([27] – 167, [50] - 183) nosaka, ka pašreizējā situācija liecina par to, ka Latvija būtiski atpaliek no ES valstīm pēc tādiem P&A kritērijiem kā <i>zinātnieku skaits, zinātnisko publikāciju skaits, patentēto izgudrojumu skaits</i> . Tajā pašā laikā dokumentā netiek iekļauta attiecīgo apgalvojumu pamatojoša statistiskā informācija.	<p>Būtu nepieciešams attiecīgos pieņēmumus pamatot ar statistikas datiem.</p> <p>Zinātnieku un inženieru skaits 2004. gadā Latvijā ir 34. Šis skaitlis ir ļoti mazs, salīdzinoši ar ES-25 - 9168 un ES-15 – 8131.</p> <p>Zinātnisko darbinieku īpatsvars pret kopējo nodarbināto skaitu 2003.gadā sastādīja 9,8%, kad vidēji ES dalībvalstīs šis rādītājs ir 13,8%.</p> <p>Pašlaik Latvijā ir 2,9 zinātnieki uz 1,000 nodarbinātajiem, kad vidēji ES-25 šis rādītājs ir 5,4, Somijā šis rādītājs sasniedz 16,2.</p> <p>Latvijā ļoti mazs ir to zinātnieku skaits, kas strādā privātajā sektorā (tikai 9,5 % no kopējā zinātnieku skaita) un tas ir zemākais rādītājs salīdzinājumā ar ES dalībvalstīm, kur vidējais rādītājs ir 49%</p> <p>Latvijai 2004.gadā bija 6 EPO patenti uz 1 milj. iedzīvotājiem gadā, tai skaitā tikai 0,5 EPO augsto tehnoloģiju</p>	EM informē, ka šāda informācija ir iekļauta DP 75. – 79. rindkopā.

Konstatējumi DP 2. tematiskajai asij attiecībā uz aktivitāšu pamatojumu

3. tabula

Konstatējuma ID	Konstatējums	Rekomendācija	Izpildes statuss
		patenti. Vidējais ES-25 rādītājs šajā jomā ir 133,6 ar 26 EPO augsto tehnoloģiju patentiem. Vēl zemāki šie dati ir attiecībā uz USPTO reģistrēto patentu skaitu. Tā 2004.gadā Latvijai šis rādītājs ir 0,3 uz 1 milj. iedzīvotāju, kamēr vidējais ES-25 rādītājs ir 60 pieteikti patenti.[46]	
K.4.1.2.03	DP ([27] – 167, [50] - 183) nosaka, ka, pašreizējā situācija liecina par to, ka Latvija būtiski atpaliek no ES valstīm pēc tādiem P&A kritērijiem kā valsts investīciju apjoms P&A attiecībā pret IKP, privātā kapitāla ieguldījums, zinātnieku skaits, zinātnisko publikāciju skaits, patentēto izgudrojumu skaits u.c. un ka viens no cēloņiem ir zinātnes nespēja piesaistīt finansējumu, kas būtiski ir samazinājies kopš 80.-to gadu beigām. Tajā pašā laikā dokumentā netiek iekļauta attiecīgo apgalvojumu pamatojoša statistiskā informācija, pie tam jāņem vērā, ka DP tiek iekļauta informācija par periodu sākot no 2000.gada un periods pirms tam vispār netiek apskatīts.	Būtu nepieciešams attiecīgos pieņemumus pamatot ar statistikas datiem. Kopējais finansējums Z&A 2003.gadā bija 0,38% no IKP, bet 2004. gadā – tikai 0,42% no IKP (ES-25 valstīs vidēji 1,93%). Valsts budžeta finansējums zinātnei 2004.gadā veidoja tikai 0,18% no IKP. Privātā finansējuma īpatsvars zinātnē un pētniecībā sastādīja 46 % no kopējā Z&A finansējuma, kamēr ES-15 dalībvalstīs šis rādītājs ir virs 50%. Sākot ar 2003. gadu, Z&A daļā parādās līdzfinansējums ES struktūrfondu programmām un līdzfinansējums IP. Kopš pagājušā gadsimta 80.gadiem līdz pat 2004.gadam ierobežotā finansējuma dēļ zinātniskā infrastruktūra valsts zinātniskos institūtos un augstskolās praktiski nav tikusi atjaunota.[46]	EM informē, ka šāda informācija ir iekļauta DP 75. – 79. rindkopā.
K.4.1.2.04	DP([27] – 167, [50] - 183) nosaka, ka netika atjaunināta zinātniskā infrastruktūra. Tajā pašā laikā netiek minēts periods, kurā šī	Būtu nepieciešams attiecīgos pieņemumus pamatot ar statistikas datiem.	Tiks pārskatīts statuss pie nākamās DP versijas. Uz 19.06.2007. nav veiktas rekomendētās

Konstatējumi DP 2. tematiskajai asij attiecībā uz aktivitāšu pamatojumu

3. tabula

Konstatējuma ID	Konstatējums	Rekomendācija	Izpildes statuss
	zinātniskā infrastruktūra nav tikusi atjaunota, kā arī apgalvojums netiek pamatots ar faktiem, piemēram, cik daudz pieprasījumi ir bijuši un cik daudzi no tiem ir atteikti līdzekļu trūkuma dēļ.		izmaiņas.
K.4.1.2.05	DP([27] – 167, [50] – 183) nosaka, ka, pašreizējā situācija liecina par to, ka Latvija būtiski atpaliek no ES valstīm pēc tādiem P&A kritērijiem kā valsts investīciju apjoms P&A attiecībā pret IKP, privātā kapitāla ieguldījums, zinātnieku skaits, zinātnisko publikāciju skaits, patentēto izgudrojumu skaits u.c. un ka viens no cēloņiem ir neliels līgumdarbu skaits ar vietējiem un ārvalstu uzņēmumiem, Tajā pašā laikā dokumentā netiek iekļauta attiecīgo apgalvojumu pamatojoša statistiskā informācija.	Būtu nepieciešams attiecīgos pieņēmumus pamatot ar statistikas datiem.	EM informē, ka šāda informācija ir iekļauta DP 75. – 79. rindkopā.
K.4.1.2.06	DP([27] - 168, [50] – 184) nosaka, ka izmantot šo konkurētspējīgo zinātnisko potenciālu traucē esošās pētniecības bāzes (zinātnes infrastruktūra, cilvēkresursi) neatbilstība mūsdienu prasībām, tajā pašā laikā netiek identificētas tās zinātnes jomas, kurās zinātniskā infrastruktūra ir vitāli nepieciešama.	Būtu nepieciešams attiecīgos pieņēmumus pamatot ar statistikas datiem. Kā arī definēt prioritārās zinātniskās jomas valstī.	Tiks pārskatīts statuss pie nākamās DP versijas. Uz 19.06.2007. nav veiktas rekomendētās izmaiņas.
K.4.1.2.07	Aktivitātes aprakstā tiek iekļauta pārāk plaša darbību kopa, kas būtu	leteicams izskatīt iespēju attiecīgo aktivitāti sadalīt divās atsevišķās	EM komentē, ka detalizētāka informācija ir iekļauta

Konstatējumi DP 2. tematiskajai asij attiecībā uz aktivitāšu pamatojumu

3. tabula

Konstatējuma ID	Konstatējums	Rekomendācija	Izpildes statuss
	jārealizē vienas aktivitātes ietvaros, piemēram 2.1.1 aktivitāte, kurā varētu izdalīt vismaz divus virzienus attiecīgi uzņēmumu atbalsts starptautiskai darbībai un tehnoloģiju ieviešana, intelektuālā īpašuma aizsardzībai.	aktivitātēs. Tāpat būtu nepieciešams specificēt aktivitātes lielākā detalizācijas pakāpē, kā arī sadalīt aktivitātes tādā pakāpē, lai tās neietvertu vairākas atsevišķas aktivitātes.	DPP. Ir veiktas attiecīgas izmaiņas. Iepriekšējais 2.1. pasākums „Uzņēmējdarbības aktivitātes un konkurētspējas celšana” ir izveidots kā 3. prioritāte. Līdz ar to DPP izšķir atsevišķi 3.1. pasākumu „Uzņēmējdarbības atbalsta aktivitātes” un 3.2. pasākumu „Uzņēmējdarbības infrastruktūra un aprīkojuma uzlabojumi”, kas sadalīti atbilstošās aktivitātēs.
K.4.1.2.08	2.1.2. aktivitātei ir paredzētas dažādas mērķa grupas dažādām aktivitātes jomām, piemēram, attiecībā uz infrastruktūru, vides aizsardzību – mērķa grupa ir uzņēmumi, klāsteru izveidē – mērķa grupas ir NVO, savukārt biznesa inkubatoru izveidē – pašvaldības. Tādējādi ir nepieciešams nodrošināt atšķirīgus atlases principus dažādo mērķa grupu pārstāvju atlasei aktivitāšu realizācijai.	Tajos gadījumos, kad mērķa grupa ir uzņēmēji, ir nepieciešams attiecīgs pamatojums, kādēļ tiek sniegts atbalsts tieši attiecīgajām uzņēmēju grupām. Tāpat ir nepieciešams nodrošināt atšķirīgus atlases principus dažādo mērķa grupu pārstāvju atlasei aktivitāšu realizācijai (attiecīgi, pašvaldības, NVO, uzņēmēji).	LIAA ir nosūtījusi priekšlikumu Ekonomikas ministrijai kā atbildīgajai personai DP ietvaros aktivitātes „Komercedarbībā izmantojamo platību attīstība” ietvaros dalīt projektu atlases procesu pašvaldībām, pašvaldību uzņēmumiem un komersantiem. EM komentē, ka detalizētāka informācija ir iekļauta DPP. Lai arī DPP ir sniegts detalizētāks skaidrojums attiecībā uz šīs aktivitātes (DPP 3.2.4. aktivitāte) atšķirīgajām

Konstatējumi DP 2. tematiskajai asij attiecībā uz aktivitāšu pamatojumu

3. tabula

Konstatējuma ID	Konstatējums	Rekomendācija	Izpildes statuss
			finansējuma saņēmēju grupām, taču nav skaidrs, kā vienas aktivitātes ietvaros tiks nodrošināta atbilstoši atšķirīga projektu atlase komercsabiedrībām un pašvaldībām, kas ir šīs aktivitātes finansējuma saņēmēji.
K.4.1.2.09	DP([27]- 239, [50] – 257) nosaka, ka Latvijā nav attīstīta sadarbības tradīcija starp uzņēmējiem, kā arī nepietiekoša sadarbība daudzās nozarēs starp nozaru asociācijām un uzņēmējiem, produkcijas piegādātājiem un realizētājiem, pakalpojumu sniedzējiem. Tajā pašā laikā dokumentā netiek iekļauta attiecīgo apgalvojumu pamatojoša statistiskā informācija.	Būtu nepieciešams attiecīgos pieņēmumus pamatot ar statistikas datiem.	Tiks pārskatīts statuss pie jaunās DP versijas. Uz 19.06.2007. nav veiktas rekomendētās izmaiņas.
K.4.1.2.10	DP([27]- 271, [50] - 290) nosaka, ka mazie un vidējie komersanti saskaras ar grūtībām finansējuma nodrošināšanai komercdarbības attīstībai. Tajā pašā laikā dokumentā netiek iekļauta attiecīgo apgalvojumu pamatojoša statistiskā informācija.	Būtu nepieciešams attiecīgos pieņēmumus pamatot ar statistikas datiem.	EM informē, ka šāda informācija ir iekļauta DP 90. – 95. un 289. – 293. rindkopās.

4.2. Izstrādātās stratēģijas pamatojuma un stratēģijas atbilstības novērtējums

Šajā izvērtējuma ziņojuma sadaļā ir ietverta analīze attiecībā uz izstrādātās stratēģijas pamatojumu, aktivitāšu sinerģiju ar aktivitātēm citās darbības programmās un aktivitātēm 2.DP ietvaros, aktivitāšu ietekmi uz horizontālo prioritāšu mērķu sasniegšanu, kā arī publiskās intervences izmantošanu stratēģijas realizācijā.

4.2.1 Publiskās intervences izmantošana

Publiskā intervence ir viens no līdzekļiem, kas tiek izmantots lai uzlabotu sociāli – ekonomisko situāciju valstī. Tomēr tā ir piemērojama vienīgi tajos gadījumos, kad tirgus attiecīgajā sfērā nestrādā atbilstoši un intervence neizkropļo tirgu. Pētījumos pierādīts, ka tirgus ekonomikā ir iespējamās četras situācijas, kurās var realizēt publisko intervenci [33]:

- **Publiskā sektora pakalpojumu nodrošināšana**, kuri nevar tikt nodrošināti, gadījumā, ja netiek izmantota publiskā intervence.
- **Koriģējošo subsīdiju ieviešana** ar mērķi izlīdzināt preču un pakalpojumu cenas, sektoros, kur tirgus cenas neadekvāti atspoguļo attiecīgo preču un pakalpojumu sociālo ieguvumu.
- **Mērķa grupu vadība**, mainot pastāvošo darbības shēmu, izmantojot zināšanu papildināšanas un pieejamās informācijas paplašināšanas mehānismus.
- **Ienākumu pārdale**, izmantojot subsīdijas vai sociālo palīdzību.

NSID izvērtējuma ziņojumā publiskās intervences pamatojuma izvērtēšanai tika veikta aktivitāšu novērtēšana darbības programmu līmenī. Lai novērstu dublēšanos, detalizēta darbības programmas „Uzņēmējdarbība un inovācijas” analīze ietverta NSID izvērtēšanas ziņojumā.

Konstatējumi attiecībā uz darbības programmas „Uzņēmējdarbība un inovācijas” vispārējo aprakstu

4. tabula

Konstatējuma ID	Konstatējums	Rekomendācija	Izpildes statuss
K.4.2.1.01	DP iekļautās aktivitātes tiek aprakstītas vispārīgi. Aktivitātes apraksti satur gan mērķi kas jāsasniedz, gan veicamās darbības. Mērķa apraksts ir detalizētāks un specifiskāks, nekā attiecīgās aktivitātes apraksts, tādēļ aktivitātes apraksts, bez mērķa nav viennozīmīgi interpretējams. Pastāv risks, ka šādi definētām aktivitātēm būs sarežģīti noteikt	Būtu nepieciešams aktivitātēs precīzāk iezīmēt tās vajadzības, kuras tiks risinātas ar konkrēto aktivitāti, tādā veidā nodrošinot priekšnoteikumus NSID stratēģijā definēto vajadzību risināšanai.	EM uzskata, ka DP ir stratēģiskais dokuments, kas nosaka darbības virzienus 7 plus trīs gadu periodā, un līdz ar to detalizācija aktivitāšu aprakstos būtu ietverama nevis DP, bet DP papildinājumos. Vadošā iestāde piekrīt šim uzskatam. Precīzāka informācija jāiekļauj DPP.

Konstatējumi attiecībā uz darbības programmas „Uzņēmējdarbība un inovācijas” vispārējo aprakstu

4. tabula

Konstatējuma ID	Konstatējums	Rekomendācija	Izpildes statuss
	sasniedzamos rezultātus, kurus varēs mērīt, kā arī būs sarežģīti definēt projektu atlases kritērijus, lai nodrošinātu, ka tiek atlasīti tādi projekti, kas spēj risināt pastāvošās vajadzības.		DPP sniedz plašāku informāciju par aktivitāti. Aktivitātes apraksts DPP ietver šādu informāciju: <ul style="list-style-type: none"> • Aktivitātes mērķis; • Atbalsta veids (norādot, kas aktivitātes ietvaros tiks atbalstīts); • Attiecināmās izmaksas; • Mērķa grupa; • Finansējuma saņēmēji; • Atbalsta apjoms. Pie nākamās DP versijas jānodrošina viennozīmīga DP un DPP atbilstība.
K.4.2.1.02	NSID netiek sniegta informācija par to, kā finansējums tiks sadalīts pa darbības programmām, finansējuma apjoms tiek norādīts kā provizorisks. Bez tam netiek aprakstīti arī principi, kurus ievērojot finansējums tiks sadalīts pa darbības programmām.	leteicams, precizēt pieejamā finansējuma summu, definēt principus, kas tiks izmantoti, lai sadalītu finansējumu pa tematiskajām asīm.	Uz 19.06.2007. nav veiktas rekomendētās izmaiņas.
K.4.2.1.03	NSID nav iekļauta analīze attiecībā uz to, vai potenciālajiem finansējuma saņēmējiem ir pietiekama kapacitāte projektu realizācijai, īpaši tas attiecas uz 3. tematiskās ass aktivitātēm - infrastruktūras izveides projektiem (īpaši būvniecība). Tādējādi pastāv risks, ka plānotajām aktivitātēm ir nepietiekama realizācijas kapacitāte	leteicams NSID iekļaut analīzi attiecībā uz potenciālo finansējuma saņēmēju kapacitāti plānoto aktivitāšu realizācijai – īpaši infrastruktūras izveides projektiem, t.sk. būvniecībai.	EM piekrīt komentāra svarīgumam. EM uzsver, ka jāņem vērā, ka kapacitāte ieviešanai pašlaik ir visaugstākā valsts iestādēs, kas lielākā mērā radušas strādāt ar ieviešanas mehānismiem un procedūrām, kuras prasa SF. Taču jāņem vērā, ka projektu ieviešana 2007. – 2013. gadā daudz lielākā mērā jānodod

Konstatējumi attiecībā uz darbības programmas „Uzņēmējdarbība un inovācijas” vispārējo aprakstu

4. tabula

Konstatējuma ID	Konstatējums	Rekomendācija	Izpildes statuss
	tieši no potenciālo realizētāju viedokļa.		nevalstiskajam sektoram vai uzņēmumu apvienībām (2 DP), stiprinot darba devēju asociācijas utt. Tādēļ pašreizējā kapacitāte nevar būt kā kritērijs, bet svarīgi nodrošināt atbilstošu līdzfinansējumu kapacitātes celšanai (piem., aktivitātes klasteru attīstībai, nozaru apmācību projekti utt.).
K.4.2.1.04	Pašreizējā DP versijā, uzņēmējdarbības atbalsta aktivitāte (2.1.1) ietver gan atbalstu uzņēmējdarbības attīstībai, gan arī infrastruktūras attīstībai, piemēram, palīdzības piesaistīšana IT sistēmu ieviešanai un optimizēšanai.	leteicams izskatīt iespēju, sadalīt uzņēmējdarbības atbalstu uzņēmējdarbības attīstības aktivitātēs un uzņēmējdarbību atbalstošās infrastruktūras atbalsta aktivitātēs.	Aktivitāte tiks sadalīta apakšaktivitātēs. Atbildīgā institūcija par šīs aktivitātes precizēšanu ir EM. Ir veiktas attiecīgas izmaiņas DPP. Viss ilepriekšējais 2.1. pasākums „Uzņēmējdarbības aktivitātes un konkurētspējas celšana” ir izveidots kā 3. prioritāte. Līdz ar to DPP izšķir atsevišķi 3.1. pasākumu „Uzņēmējdarbības atbalsta aktivitātes” un 3.2. pasākumu „Uzņēmējdarbības infrastruktūra un aprīkojuma uzlabojumi”, kas sadalīti atbilstošās aktivitātēs.
K.4.2.1.05	DP nav iekļautas specifiskas aktivitātes attiecībā uz ražošanas atbalstu.	leteicams 2. tematiskās ass darbības programmā iekļaut specifiskas aktivitātes attiecībā uz ražošanas atbalsta aktivitātēm, īpašu uzsvāru liekot uz tādas ražošanas attīstību, kura	Rekomendācijas tiek atcelta balstoties uz LIAA komentāru, ka DP pašlaik ir iekļauta aktivitāte „Atbalsts uzņēmējdarbībai ar augstu pievienoto vērtību”, kas

Konstatējumi attiecībā uz darbības programmas „Uzņēmējdarbība un inovācijas” vispārējo aprakstu

4. tabula

Konstatējuma ID	Konstatējums	Rekomendācija	Izpildes statuss
		radītu pievienoto vērtību.	<p>paredzēta ražošanas attīstībai, kura rada augstu pievienoto vērtību.</p> <p>Tāpat EM komentē, ka tas ir nosepts ar tehnoloģiju pārnesēm.</p> <p>EM skaidro, ka DP ir vesela rinda aktivitātes ražošanas atbalstam, taču jāņem vērā, ka DP, sekojot ekonomikas attīstībai un valsts atbalsta vadlīnijām, samazina grantu proporciju pamatlīdzekļu iegādei, tos maksimāli aizstājot ar finanšu instrumentiem, kas ir efektīvāks un ievērojami ‘lētāks’ atbalsta sniegšanas veids ar mazākiem konkurences kropļojumiem.</p> <p>Atbalsts grantu veidā tiek saglabāts jomās, kas ir svarīgas ekonomikas attīstībai, bet brīvā tirgus apstākļos nenotiek attīstība pietiekošā tempā, t.i. inovāciju process, uzņēmējdarbības uzsācēji, uzņēmējdarbības attīstība reģionos.</p> <p>Aktivitātes ražošanas atbalstam:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jaunu produktu un tehnoloģiju izstrāde; - atbalsts

Konstatējumi attiecībā uz darbības programmas „Uzņēmējdarbība un inovācijas” vispārējo aprakstu

4. tabula

Konstatējuma ID	Konstatējums	Rekomendācija	Izpildes statuss
			<ul style="list-style-type: none"> projektiem ar augstu pievienoto vērtību; - augstas kvalifikācijas darbinieku piesaiste; - ārējo tirgus apgūšanas aktivitātes; - atbalsts MVK ĪAT; - komercdarbībā izmantojamo platību attīstība; - darbinieku kvalifikācijas celšana - pieeja finansējumam – aizdevumu garantijas un paaugstināta riska aizdevumi, riska kapitāls.
K.4.2.1.06	Aktuālajā DP versijā nav iekļautas specifiskas aktivitātes attiecībā uz „vērtības ķēžu atjaunināšanu” (<i>value chain upgrade</i>) uzņēmējdarbībā.	Ieteicams 2. tematiskās darbības programmā iekļaut specifiskas aktivitātes attiecībā „vērtības ķēžu atjaunināšanu” (<i>value chain upgrade</i>) uzņēmējdarbībā, kas sekmētu tādu uzņēmumu skaita palielināšanos, kas apgūst darbības ar augstu pievienoto vērtību un ievieš tās sava uzņēmuma darbībā.	Komentārs tiek atcelts balstoties uz EM komentāru, ka DP pasākuma 1.2. „Inovācijas” ietvaros paredzētā aktivitāte „Jaunu produktu un tehnoloģiju izstrāde”, kas veicinās inovāciju izstrādi un ieviešanu uzņēmumos. Tā kā inovācijas nodrošina darba procesu optimizāciju un pievienotās vērtības celšanu, tad EM uzskata, ka komentārā minētā aktivitāte tiks atbalstīta.
K.4.2.1.07	DP netiek analizētas iespējas attiecībā uz konsultāciju nodrošināšanu uzņēmumiem, lai uzlabotu produktu	Būtu ieteicams izskatīt iespēju izanalizēt situāciju attiecībā uz konsultāciju nodrošināšanu uzņēmumiem attiecībā uz uzlabotu produktu	EM skaidro, ka minētās konsultācijas tiek nodrošinātas jau šajā plānošanas periodā, sniedzot līdzfinansējumu

Konstatējumi attiecībā uz darbības programmas „Uzņēmējdarbība un inovācijas” vispārējo aprakstu

4. tabula

Konstatējuma ID	Konstatējums	Rekomendācija	Izpildes statuss
	projektēšanu un ražošanu, kā arī atbilstošu tehnoloģiju izmantošanu.	projektēšanu un ražošanu, kā arī atbilstošu tehnoloģiju izmantošanu.	jaunu produktu un tehnoloģiju izstrādei, un tieši šādā veidā tās pieļauj ES vadlīnijas valsts atbalstam P&A. Tāpat arī DP pasākuma 1.2. „Inovācijas” aktivitātes „Jaunu produktu un tehnoloģiju izstrāde” ietvaros iespējams saņemt atbalstu ārpalpojumiem, kas vērsti uz inovāciju izstrādi, t.sk. konsultācijas. LIAA ir ierosinājusi DP iekļaut aktivitāti „Konsultācijas ražošanas attīstībai”, kas ietver konsultācijas par produktu projektēšanu un tehnoloģiju izmantošanu.
K.4.2.1.08	DP netiek analizētas iespējas attiecībā uz konsultāciju nodrošināšanu uzņēmumiem attiecībā uz jaunu tirgu apgūšanu, kā arī jaunu industriju apgūšanu.	Būtu ieteicams izskatīt iespēju izanalizēt situāciju attiecībā uz konsultāciju nodrošināšanu uzņēmumiem attiecībā uz jaunu tirgu apgūšanu.	EM skaidro, ka šāda iespēja tiek paredzēta aktivitātes „Uzņēmējdarbības atbalsta aktivitātes” ietvaros ([50] - 281). Šis ir attiecīgi iekļauts arī DPP.
K.4.2.1.09	DP netiek analizētas iespējas attiecībā uz tādu aktivitāšu realizāciju, kas veicinātu konsultācijas attiecībā uz dažādu resursu taupības iespējām uzņēmumiem, piemēram, enerģija.	Ieteicams izskatīt iespēju analizēt iespējas attiecībā uz tādu aktivitāšu realizāciju, kas veicinātu konsultācijas attiecībā uz dažādu uzņēmumiem nepieciešamu resursu taupības iespējām.	LIAA ir nosūtījusi priekšlikumu Ekonomikas ministrijai kā atbildīgajai personai DP ietvaros iekļaut konsultācijas par resursu taupības iespējām DP aktivitātē „Konsultācijas ražošanas attīstībai”.

Konstatējumi attiecībā uz darbības programmas „Uzņēmējdarbība un inovācijas” vispārējo aprakstu

4. tabula

Konstatējuma ID	Konstatējums	Rekomendācija	Izpildes statuss
			<p>EM atbalsta ieteikumu, taču jāpiemin, ka DP paredz konsultāciju aktivitātes kā stratēģisku virzienu komersantu konkurētspējas celšanai. Darbs pašreiz notiek pie precīza ieviešanas modeļa izstrādes, un konkrēti konsultāciju veidi tiks noteikti atkarībā no tā vai katrā atsevišķajā gadījumā būs iespējams nodrošināt atbilstošu sasaisti starp konkrētām izmaiņām komersantu darbības rādītājos un konsultāciju izmaksām.</p> <p>Tāpat arī DP pasākuma 1.2. „Inovācijas” aktivitātes „Jaunu produktu un tehnoloģiju izstrāde” ietvaros iespējams saņemt atbalstu inovāciju izstrādei, kas vērstas uz komercdarbības procesu optimizāciju, t.sk. dažādu resursu taupošu inovāciju izstrādi.</p>

4.2.2 Sinerģija

Darbības programmā iekļautajiem pasākumiem ir jābūt ciešā mijiedarbībā ar citiem šīs darbības programmas pasākumiem, savukārt raugoties augtākā un zemākā detalizācijas līmenī, ir jābūt nodrošinātai arī darbības programmu mijiedarbībai (daļēji izvērtēta NSID ziņojumā) un aktivitāšu mijiedarbībai, tādā veidā nodrošinot sinerģisko efektu.

Šajā ziņojuma sadaļā tiek izvērtētas otrās DP pasākumu un aktivitāšu savstarpējā mijiedarbība, t.i. darbības programmas ietvaros tiek izvērtēts vai pasākumi un aktivitātes ir savstarpēji papildinoši. Tāpat tiek izvērtēts vai otrās DP pasākumi ir savstarpēji papildinoši ar pirmās un trešās DP pasākumiem. Analīzei izmantotai datu apkopojums pieejams 6.18. pielikumā.

**Konstatējumi attiecībā uz DP „Uzņēmējdarbība un inovācijas”
sinerģiju**

5. tabula

Konstatējuma ID	Konstatējums	Rekomendācija	Izpildes statuss
K.4.2.2.01	DP nosaka, ka pasākumam „Zinātne, pētniecība un attīstība” ir sinerģija ar 3. DP pasākumu „Augstākās izglītības infrastruktūra” ([27] – 178, [50] - 194). Tajā pašā laikā 3. DP netiek minēta šāda sinerģija.	Būtu nepieciešams precizēt sinerģisko efektu abās darbības programmās.	DPP ir norādīta savstarpējā sinerģija pie abiem minētajiem pasākumiem..
K.4.2.2.02	DP nosaka, ka pasākumam „Inovācijas” ir sinerģija ar 2. DP pasākumu „Uzņēmējdarbības aktivitātes un konkurētspējas celšana” ([27] – 210, [50] - 226). Tajā pašā laikā 2. DP netiek minēta šāda sinerģija.	Būtu nepieciešams precizēt sinerģisko efektu abos pasākumos.	Komentārs un rekomendācija tiek atceltas, jo DP netiek minēts, ka pasākumam „Inovācijas” ir sinerģiskais efekts ar 2. DP pasākumu „Uzņēmējdarbības aktivitātes un konkurētspējas celšana”.
K.4.2.2.03	DP nosaka, ka pasākuma „Inovācijas” aktivitātei „Kompetences centri” ir sinerģija ar 2. DP pasākuma „Zinātne, pētniecība un attīstība” aktivitāti „Zinātnes un pētniecības infrastruktūras attīstība” ([27] – 211, [50] - 227). Tajā pašā laikā 2. DP pasākumam „Zinātne, pētniecība un attīstība” sinerģiskais efekts netiek definēts atsevišķu aktivitāšu līmenī, bet noteikts, ka šis pasākums ir saistīts ar pasākumu „Inovācijas”.	Būtu nepieciešams precizēt sinerģisko efektu abos pasākumos.	EM ierosina papildināt pasākuma „Zinātne, pētniecība un attīstība” sinerģijas sadaļas aprakstu. DPP nav attiecīgi papildināts pasākuma „Zinātne, pētniecība un attīstība” sinerģijas sadaļas apraksts.
K.4.2.2.04	DP nosaka, ka pasākumam „Finanšu pieejamība” ir sinerģija ar 2. DP pasākumiem	Būtu nepieciešams precizēt sinerģisko efektu abos pasākumos.	Komentārs un rekomendācija tiek atceltas, jo DP netiek minēts, ka

Konstatējumi attiecībā uz DP „Uzņēmējdarbība un inovācijas”
sinerģiju

5. tabula

Konstatējuma ID	Konstatējums	Rekomendācija	Izpildes statuss
	„Uzņēmējdarbības aktivitātes un konkurētspējas celšana” un „Zinātne, pētniecība un attīstība” ([27] – 283, [50] - 302). Tajā pašā laikā 2. DP attiecīgajos pasākumos netiek minēta šāda sinerģija.		pasākumam „Finanšu pieejamība” ir sinerģiskais efekts ar 2. DP pasākumu „Uzņēmējdarbības aktivitātes un konkurētspējas celšana”.
K.4.2.2.05	DP nosaka, ka pasākumam „Finanšu pieejamība” ir sinerģija ar 1. DP pasākuma „Nodarbinātība” aktivitāti „Atbalsts pašnodarbinātības un uzņēmējdarbības uzsākšanai” ([27] – 284, [50] - 303). Tajā pašā laikā 1. DP pie sinerģijas netiek izdalīta šāda aktivitāte un netiek minēta šāda sinerģija pat pasākumu līmenī.	Būtu nepieciešams precizēt sinerģisko efektu abās darbības programmās.	EM ierosina papildināt pasākuma „Nodarbinātība” sinerģijas sadaļas aprakstu. Šis jautājums tiks koordinēts ar LM. 3.DPP ir izdalīta atsevišķi 2. prioritāte „Finanšu pieejamība”, taču tās aprakstā nav ietverts sinerģijas apraksts. Savukārt 1. DPP ir norādīts, ka aktivitātei „Atbalsts pašnodarbinātības un uzņēmējdarbības uzsākšanai” ir sinerģija ar DP „Uzņēmējdarbība un inovācijas” 2. prioritātes „Uzņēmējdarbības veicināšana” 2.1. pasākuma „Uzņēmējdarbības aktivitātes un konkurētspējas celšana” ietvaros paredzētās atbalsta programmas. Taču šāds pasākums DPP neeksistē. Būtu jāpārskata un jāievieš korekcijas sinerģijas aprakstā.

4.2.3 Horizontālās prioritātes

Darbības programmā iekļautajiem pasākumiem ir definēta ietekme uz DP definēto horizontālo prioritāšu mērķu sasniegšanu. DP definētas šādas horizontālās prioritātes:

- Teritorijas līdzsvarota attīstība;
- Makroekonomiskā stabilitāte;
- Vienādas iespējas;
- Ilgtspējīga attīstība;
- Informācijas sabiedrība;
- Rīgas starptautiskā konkurētspēja.

DP definētā horizontālā prioritāte Rīgas starptautiskā konkurētspēja netiek definēta kā viena no horizontālajām prioritātēm NSID.

Šajā ziņojuma sadaļā tiek izvērtēta otrās DP pasākumu definētā ietekme uz horizontālajām prioritātēm. Analīzei izmantotais datu apkopojums pieejams 6.19. pielikumā.

Konstatējumi attiecībā uz DP „Uzņēmējdarbība un inovācijas” pasākumu ietekmi uz horizontālajām prioritātēm

6. tabula

Konstatējuma ID	Konstatējums	Rekomendācija	Izpildes statuss
K.4.2.3.01	2. DP tiek definētas divas zināmā mērā pretstatāmas horizontālās prioritātes – teritorijas līdzsvarota attīstība un Rīgas starptautiskā konkurētspēja. Sakarā ar to, ka nekur plānošanas dokumentos nav aprakstīta horizontālā prioritāte „Rīgas starptautiskā konkurētspēja” nav viennozīmīgi nosakāms, vai šajās prioritātēs nav pretrunas.	Būtu nepieciešams, pirmkārt, aprakstīt horizontālo prioritāti „Rīgas starptautiskā konkurētspēja”, otrkārt definēt kādās aktivitātēs vairāk tiks realizēta viena no šīm prioritātēm un kādās otra, tā kā abu šo prioritāšu vienlaicīga realizācija ne vienmēr būs iespējama.	DPP ir īsi aprakstīts, kā tiks ieviestas horizontālās prioritātes katra pasākuma līmenī.
K.4.2.3.02	Horizontālajām prioritātēm netiek definēti viennozīmīgi saprotami, kvantificēti mērķi un sasniedzamie rezultāti.	Būtu ieteicams katrai no horizontālajām prioritātēm definēt viennozīmīgi saprotamus un kvantificētus mērķus un sasniedzamos rezultātus.	EM uzskata ka DP ietvaros nebūtu jānosaka kvantificēti mērķi un sasniedzamie rezultāti, jo katras aktivitātes ieviešanā sasniedzamie mērķi un to ietekmes uz katru no horizontālajām

Konstatējumi attiecībā uz DP „Uzņēmējdarbība un inovācijas” pasākumu ietekmi uz horizontālajām prioritātēm

6. tabula

Konstatējuma ID	Konstatējums	Rekomendācija	Izpildes statuss
			<p>prioritātēm būs atšķirīgas. To varētu darīt katras aktivitātes ietvaros.</p> <p>Šis jautājums ir jādefinē valsts līmenī.</p> <p>Jautājums tiks risināts pēc EK komentāru saņemšanas.</p>
K.4.2.3.03	<p>NSID tiek aprakstītas piecas horizontālās prioritātes: Teritorijas līdzsvarota attīstība, Makroekonomiskā stabilitāte, Vienādas iespējas, Ilgtspējīga attīstība, Informācijas sabiedrība. Tajā pašā laikā darbības programmās tiek izvirzīta arī sestā horizontālā prioritāte - Rīgas starptautiskā konkurētspēja.</p> <p>Tādējādi nav saskaņotība starp NSID horizontālajām prioritātēm un DP aprakstītajām prioritātēm.</p>	Nepieciešams veikt izmaiņas NSID horizontālo prioritāšu aprakstā, lai tās aprakstītu visas tās pašas horizontālās prioritātes, kuras ir aprakstītas pie pasākumiem darbības programmās.	
K.4.2.3.04	<p>DP netiek nodrošināti vienādi prioritāšu sasniegšanas līdzekļi visos pasākumos.</p> <p>Piemēram, dažās aktivitātēs horizontālās prioritātes ir paredzēts iestrādāt projektu atlases kritērijos, savukārt citām aktivitātēm, tiek vispārīgi definēts, ka tiks nodrošināta horizontālo prioritāšu realizācija. Piemēram, 1.1.pasākumam tiek definēts, ka horizontālā prioritāte „vienādu iespēju nodrošināšana”</p>	Būtu ieteicams NSID līmenī aprakstīt veidus, kādos varētu tikt sasniegti horizontālo prioritāšu mērķi, piemēram, noteiktu aktivitāšu realizācija, attiecīgu projektu atlases kritēriju izmantošana u.c.	Uz 19.06.2007. nav veiktas rekomendētās izmaiņas.

Konstatējumi attiecībā uz DP „Uzņēmējdarbība un inovācijas” pasākumu ietekmi uz horizontālajām prioritātēm

6. tabula

Konstatējuma ID	Konstatējums	Rekomendācija	Izpildes statuss
	tiks nodrošināta visās pasākuma aktivitātēs, nespecificējot kā tieši tas tiks darīts, savukārt, attiecībā uz šo pašu prioritāti 1.2. pasākumā, tiek definēts, ka tā tiks nodrošināta, nosakot kritērijus projektu īstenošanai.		
K.4.2.3.05	Gadījumos, kad tiek definēts, ka horizontālās prioritātes tiks nodrošinātas visās aktivitātēs, ne vienmēr tiek skaidrots, kādā veidā tas tiks realizēts. Piemēram, 1.1.pasākumā, vai 2.1. pasākumā horizontālā prioritāte „Rīgas starptautiskā konkurētspēja”.	leteicams aprakstīt detalizētāk veidu, kādā tiks nodrošināta horizontālo prioritāšu sasniegšana, piemēram, konkrētu aktivitāšu realizācija, noteiktu projektu atlases kritēriju izmantošana.	Konstatējums un rekomendācija tiek atcelti, balstoties uz EM komentāru, ka ne 1.1., ne 2.1. pasākumā nav minēts, ka „Rīgas starptautiskās konkurētspējas” horizontālā prioritāte tiks nodrošināta visās pasākumu ietvaros īstenojamajās aktivitātēs.
K.4.2.3.06	DP ir noteikts, ka tiks sasniegti horizontālās prioritātes mērķi un rezultāti, tajā pašā laikā nekur šādi mērķi un rezultāti nav definēti.	Noteikt horizontālo prioritāšu mērķus un rezultātus.	EM uzskata, ka DP ietvaros nebūtu jānosaka kvantificēti mērķi un sasniedzamie rezultāti, jo katras aktivitātes ieviešanā sasniedzamie mērķi un to ietekmes uz katru no horizontālajām prioritātēm būs atšķirīgas. To varētu darīt katras aktivitātes ietvaros. Šis jautājums nav EM kompetencē un ir jādefinē valsts līmenī. Jautājums tiks risināts pēc EK komentāru saņemšanas.
K.4.2.3.07	Horizontālajām prioritātēm netiek definēti sasniedzamie indikatori, kas varētu apgrūtināt šo prioritāšu sasniegumu noteikšanu.	leteicams definēt arī horizontālajām prioritātēm sasniedzamos indikatorus, tādā veidā nodrošinot prioritāšu sasniegšanas progresu	EM uzskata, ka DP ietvaros nebūtu jānosaka kvantificēti mērķi un sasniedzamie rezultāti, jo katras aktivitātes ieviešanā sasniedzamie mērķi un

Konstatējumi attiecībā uz DP „Uzņēmējdarbība un inovācijas” pasākumu ietekmi uz horizontālajām prioritātēm

6. tabula

Konstatējuma ID	Konstatējums	Rekomendācija	Izpildes statuss
		mērījumus.	to ietekmes uz katru no horizontālajām prioritātēm būs atšķirīgas. To varētu darīt katras aktivitātes ietvaros. Šis jautājums nav EM kompetencē un ir jādefinē valsts līmenī. Jautājums tiks risināts pēc EK komentāru saņemšanas.
K.4.2.3.08	2.2. pasākumā attiecībā uz horizontālo prioritāti „Vienādu iespēju nodrošināšana” tiek minēts, ka „tiks nodrošināta likumdošanas prasību ievērošana projektu ietvaros”, tajā pašā laikā nespecificējot, par kādu likumdošanu tiek runāts un vai pārējās aktivitātēs projekti netiks realizēti saskaņā ar likumdošanu.	Nepieciešams precizēt 2.2. pasākumā attiecībā uz horizontālo prioritāti „Vienādu iespēju nodrošināšana” kāda likumdošana tiks ievērota un kā tā nodrošinās horizontālās prioritātes realizāciju.	Jaunajā DP versijā šī problēma ir novērsta ([50] - 307).
K.4.2.3.09	Ar horizontālo prioritāti „Vienādu iespēju nodrošināšana” tiek lielā mērā DP saprasta uzmanība uz dzimumu vienlīdzības nodrošināšanu.	Būtu ieteicams DP iestrādāt, ka vienādas tiesības ir ne tikai vīriešu un sieviešu vienlīdzība, bet arī vecāka un jaunāka vecuma grupas, etniskās minoritātes, cilvēki ar fiziskiem traucējumiem. Būtu jānodrošina visu grupu vienlīdzība, nevis tikai dzimumu vienlīdzība.	DPP horizontālo prioritāšu apraksti atspoguļo arī cita veida vienlīdzības nodrošināšanu, ne tikai dzimumu vienlīdzību.

4.3. Izstrādātās stratēģijas atbilstības novērtējums Latvijas nozaru politikām

Šajā nodaļā tiek novērtēta DP „Uzņēmējdarbība un inovācijas” iekļauto aktivitāšu sasaiste ar Latvijas eksporta veicināšanas politikas pamatnostādņem, Latvijas mazo un vidējo uzņēmumu attīstības programmu 2004. – 2006. gadam un Nacionālo inovāciju programmu, kā arī ar starptautiskajiem plānošanas dokumentiem.

Veicot DP „Uzņēmējdarbība un inovācijas” iekļauto aktivitāšu sasaistes ar Latvijas eksporta veicināšanas politikas pamatnostādņem, Latvijas mazo un vidējo uzņēmumu attīstības programmu 2004. – 2006. gadam un Nacionālo inovāciju programmu novērtējumu ir svarīgi ņemt vērā, ka visi minētie nozaru politikas dokumenti aptver šaurākas jomas nekā NSID vai DP, kā arī plānošanas periodi dokumentiem ir atšķirīgi, līdz ar to starp nozaru politikas dokumentiem un DP nevar būt viennozīmīga atbilstība. Galvenais izvērtējuma mērķis bija identificēt būtiskās pretrunas starp Latvijas eksporta veicināšanas politikas pamatnostādņem, Latvijas mazo un vidējo uzņēmumu attīstības programmu 2004. – 2006. gadam, Nacionālo inovāciju programmu un DP „Uzņēmējdarbība un inovācijas”.

4.3.1 Izstrādātās stratēģijas atbilstības novērtējums KCSV

Izvērtēšanas laikā izstrādātās stratēģijas atbilstība KCSV tika detalizēti izvērtēta NSID ziņojuma ietvaros, tomēr virkne jautājumu attiecināmi uz DP detalizācijas līmeni un nav iekļaujami NSID izvērtējuma ziņojumā.

Šī ziņojuma sadaļa satur tikai tos jautājumus, kas attiecas uz otro darbības programmu un tās atbilstību KCSV. Savukārt, detalizētāka plānošanas dokumentu atbilstības KCSV analīze attiecināma uz jautājumiem, kas attiecināmi uz NSID, iekļauta NSID izvērtēšanas ziņojumā.

Vispārējie konstatējumi attiecībā uz Izstrādātās stratēģijas atbilstības novērtējumu KCSV

7. tabula

Konstatējuma ID	Konstatējums	Rekomendācija	Izpildes statuss
K.P6.6.2.01	DP stratēģijas sadaļā definēta vajadzība Izveidot efektīvu un konkurētspējīgu nozaru struktūru ([27] – 144, [50] - 156), turpretim Kopienas kohēzijas stratēģijas pamatnostādnes neapskata šādu jautājumu.	Ieteicams izskatīt iespēju saskaņot DP stratēģijas daļu ar Kopienas Kohēzijas stratēģijas pamatnostādņem, vai arī sniegt skaidrojumu, kādēļ šāda vajadzība DP stratēģijā ir iekļaujama.	Tiks pārskatītas izmaiņas pie nākamās DP versijas. Uz 19.06.2007. nav veiktas rekomendētās izmaiņas.
K.P6.6.2.02	DP stratēģijas sadaļā definēta vajadzība Eksporta spēju palielināšana ([27] - 144, [50] - 156), turpretim Kopienas kohēzijas stratēģijas pamatnostādnes neapskata šādu	Ieteicams izskatīt iespēju saskaņot DP stratēģijas daļu ar Kopienas kohēzijas stratēģijas pamatnostādņem, vai arī sniegt skaidrojumu, kādēļ šāda vajadzība DP stratēģijā ir	Tiks pārskatītas izmaiņas pie nākamās DP versijas. Uz 19.06.2007. nav veiktas rekomendētās izmaiņas.

Vispārējie konstatējumi attiecībā uz Izstrādātās stratēģijas atbilstības novērtējumu KKS

7. tabula

Konstatējuma ID	Konstatējums	Rekomendācija	Izpildes statuss
	jautājumu.	iekļaujama.	

4.3.2 Izstrādātās stratēģijas atbilstības novērtējums Latvijas eksporta veicināšanas politikas pamatnostādņem

MK 2004. gada 2. jūnijā pieņemtais rīkojums Nr. 380 nosaka, ka LR Ekonomikas ministrijai noteiktā kārtībā līdz 2004. gada 1. jūlijam bija jāiesniedz MK pamatnostādņu īstenošanas programmas "Latvijas eksporta veicināšanas programma no 2005. gada līdz 2009. gadam" projekts.

Eksporta veicināšanas politikas mērķis ir aktīvi veicināt Latvijas uzņēmumu starptautisko konkurētspēju, sekmēt jaunu tirgu apgūšanu, kā arī nostiprināšanos esošajos.

Šīs politikas mērķis ir balstīts uz Latvijas tautsaimniecības konkurētspēju, kas pamatojas uz tautsaimniecības sektoru un konkrētu produktu grupu konkurētspējas attīstību.

Latvijas eksporta veicināšanas politikas pamatnostādnes (turpmāk tekstā – Pamatnostādnes) ir ilgtermiņa dokuments, kas ir izstrādāts, lai veicinātu eksportu un nodrošinātu ekonomikas izaugsmi, pakāpeniski samazinot tekošā konta deficītu. [12]

Lai atrisinātu minētās problēmas un sekmētu Latvijas ilgtermiņa ekonomiskajā stratēģijā izvirzīto mērķu sasniegšanu, Pamatnostādņēs tiek piedāvāts risinājums – izveidot eksporta veicināšanas institucionālo infrastruktūru Latvijā un ārvalstīs, lai sekmētu Latvijas uzņēmumu starptautisko konkurētspēju un sniegtu atbalstu eksporta mārketingā un risku samazināšanā ārējās tirdzniecības darījumos. [12]

Eksporta veicināšanas politikas pamatnostādnes balstās uz šādiem pamatprincipiem:

- Sekmēt Latvijas uzņēmumu starptautisko konkurētspēju, mērķtiecīgi un kompleksi izmantojot eksporta veicināšanas instrumentus;
- Izmantot Latvijas kā ES dalībvalsts priekšrocības ES vienotajā tirgū;
- Izmantot Latvijas kā ES dalībvalsts priekšrocības reģionālajā - preferenciālajā tirdzniecības telpā;
- Izmantojot Latvijas dalību Pasaules Tirdzniecības Organizācijā, nodrošināt tirgus pieejamību, starptautisku tirdzniecības noteikumu ievērošanu un atbilstību eksporta tirgos;
- Regulāri izvērtēt dažādu valstu pieredzi eksporta veicināšanas jomā ar nolūku pielietot Latvijas situācijai piemērotākos risinājumus;
- Izveidot efektīvu uzņēmēju atbalsta shēmu eksporta veicināšanai, lai optimāli izmantotu valsts budžeta un ES Strukturālo fondu līdzekļus.

Eksporta veicināšanas politikas mērķu un rezultātu sasniegšanai ir izstrādāti sekojoši rīcības virzieni:

- Eksporta veicināšanas institucionālās bāzes attīstība;
- Latvijas uzņēmumu starptautiskās konkurētspējas veicināšana;
- Atbalsts eksporta mārketingā un jaunu tirgu apgūšanā;
- Finanšu instrumenti eksporta veicināšanai.

Izvērtējuma laikā tika salīdzinātas LEVP definētās iniciatīvas nākamajiem pieciem gadiem un DP definētās aktivitātes, kas varētu atbalstīt šīs iniciatīvas, tādējādi realizējot valstī uzstādītos mērķus attiecībā uz eksporta politiku. Konstatējumi, kas radusies izvērtēšanas procesā iekļauti zemāk esošajā tabulā.

Konstatējumi attiecībā uz DP „Uzņēmējdarbība un inovācijas” atbilstību Latvijas eksporta veicināšanas politikas pamatnostādņēm

8. tabula

Konstatējuma ID	Konstatējums	Rekomendācija	Izpildes statuss
K.4.3.2.01	<p>LEVP tiek parādīts nepieciešamais finansējums aktivitāšu veikšanai no ES periodā no 2005. līdz 2009. gadam.</p> <p>Pamatnostādņēs tiek paredzēts nepieciešamais finansējums no ES struktūrfondiem šādiem rīcības virzieniem:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eksporta veicināšanas institucionālās bāzes attīstība; • Latvijas uzņēmumu starptautiskās konkurētspējas uzlabošana; • Atbalsts eksporta mārketingā un jaunu tirgu apgūšanā; • Finanšu instrumentu eksporta veicināšana. <p>Savukārt darbības programmā „Uzņēmējdarbība un inovācijas” attiecībā un eksporta veicināšanu ir iekļautas sekojošas aktivitātes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uzņēmējdarbības atbalsta aktivitātes (ar mērķi iepazīstināt ārvalstu pircējus ar Latvijas preču un pakalpojumu priekšrocībām, sekmēt Latvijas uzņēmumu dalību starptautiskās izstādēs un 	<p>DP „Uzņēmējdarbība un inovācijas” pie aktivitātēm, kuras paredzētas arī LEVP, vajadzētu ietvert atsauci uz to, ka šāda aktivitāte ir paredzēta arī LEVP.</p> <p>Tāpat DP vajadzētu ietvert informāciju par to, cik daudz ES struktūrfondu finansējuma plānots eksporta atbalsta aktivitātēm, kas ietvertas LEVP, kā arī informāciju par jau apgūto finansējumu un finansējumu, ko vēl plānots apgūt nākamajā periodā.</p>	<p>EM uzskata, ka pie atsevišķu aktivitāšu apraksta nav jāmin saistība ar konkrētiem plānošanas dokumentiem, jo tas jau ir minēts pie katra pasākuma sadaļā „Plānošanas dokumentu ietvars”. Savukārt ES struktūrfondu finansējuma sadalījums DP līmenī nav jāmin aktivitāšu un pasākumu līmenī. DPP atspoguļo finansējumu sadalījumā pa pasākumiem un aktivitātēm, kā arī pa gadiem.</p>

Konstatējumi attiecībā uz DP „Uzņēmējdarbība un inovācijas” atbilstību Latvijas eksporta veicināšanas politikas pamatnostādņem

8. tabula

Konstatējuma ID	Konstatējums	Rekomendācija	Izpildes statuss
	<p>iekļaušanos starptautiskajās preču ķēdēs)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Garantiju fondu izveide (ar mērķi nodrošināt MVU pieeju finansējumam komercdarbības uzsākšanai un attīstībai un veicināt Latvijas uzņēmumu konkurētspēju ārējos tirgos, sekmēt jaunu tirgu apgūšanu un nostiprināšanos esošajos, attīstot un nodrošinot Latvijas uzņēmējiem finanšu instrumentus eksporta veicināšanai.) 		

4.3.3 Izstrādātās stratēģijas atbilstības novērtējums Latvijas Mazo un vidējo uzņēmumu attīstības programmai 2004. – 2006. gadam.

Latvijas Mazo un vidējo uzņēmumu attīstības programma 2004. - 2006. gadam (turpmāk tekstā - Programma) tika apstiprināta MK 2004. gada 25. maijā.

Programma ir izstrādāta, lai nodrošinātu Latvijas Mazo un vidējo uzņēmumu attīstības pamatnostādņēs, kas apstiprinātas ar MK 2004. gada 29. janvāra rīkojumu Nr. 61, noteikto mērķu sasniegšanu. Tas ir vidēja termiņa politikas plānošanas dokuments, kas izstrādāts uz 3 gadiem, un tajā ietverti horizontāli MVU attīstības pasākumi.

Programmas mērķis ir sekmēt Latvijas Mazo un vidējo uzņēmumu attīstības pamatnostādņēs formulēto MVU attīstības politikas mērķu sasniegšanu, veidojot uzņēmējdarbības veikšanai labvēlīgu vidi, mazinot administratīvos šķēršļus, stimulējot uzņēmēju iniciatīvu, mazinot vispārējo risku, veicinot finanšu pieejamību, pilnveidojot uzņēmējdarbības atbalsta pakalpojumu sistēmu un efektivitāti, vienlaicīgi veicinot Latvijas uzņēmumu konkurētspēju.

Programmā un Latvijas Mazo un vidējo uzņēmumu attīstības pamatnostādņēs noteikts, ka noteiktie darbības virzieni un uzdevumi vērsti uz valsts stratēģiskā mērķa – konkurētspējas un nodarbinātības veicināšana – sasniegšanu un atbilst Nacionālā attīstības plānā noteiktajām prioritātēm – ekonomiskās attīstības un konkurētspējas veicināšana, kā arī cilvēkresursu attīstība un nodarbinātības veicināšana. [34]

Programmas mērķis ir nodrošināt MVU attīstības atbalsta politiku atbilstoši ES valstu labākajai praksei:

- Palielināt uzņēmējdarbības aktivitāti, it īpaši teritorijās ar relatīvi zemu sociālekonomiskās attīstības indeksu;
- Stiprināt MVU konkurētspēju un attīstību;
- Veicināt MVU radīto pievienoto vērtības pieaugumu.

Programmā paredzēts sasniegt izvirzītos mērķus, īstenojot šādus MVU attīstības politikas rīcības virzienu mērķus jeb apakšmērķus [34]:

- Radīt labvēlīgu uzņēmējdarbības vidi, it īpaši attiecībā uz MVU;
- Nodrošināt finanšu atbalsta pakalpojumu pieejamību gan MVU, gan arī uzņēmējdarbības uzsācējiem;
- Attīstīt cilvēkresursus un sekmēt jaunu uzņēmējdarbības iniciatīvu rašanos un attīstību;
- Sekmēt MVU konkurētspējas pieaugumu Latvijas, ES un ārējos tirgos;
- Veicināt jaunu uzņēmējdarbības iniciatīvu rašanos un MVU attīstību teritorijās ar relatīvi zemu sociālekonomiskās attīstības indeksu.

Latvijas Mazo un vidējo uzņēmumu attīstības pamatnostādņu analīzes rezultātā netika konstatētas būtiskas atšķirības starp DP izvirzītajām iniciatīvām un dotajā politikas plānošanas dokumentā definētajām iniciatīvām, tomēr līdzīgi kā Nacionālajai inovāciju programmai 2003. – 2006. gadam tika konstatēts, ka šī dokumenta plānošanas periods ir atšķirīgs no DP aptvertā perioda (konstatējums pievienots nākošajā sadaļā).

4.3.4 Izstrādātās stratēģijas atbilstības novērtējums Nacionālajai inovāciju programmai 2003.–2006.gadam

Nacionālā inovāciju programma 2003. - 2006. gadam tika apstiprināta MK 2003. gada 1. aprīlī. Nacionālā inovāciju programma (turpmāk tekstā - Programma) ir valdības rosinātās inovatīvās attīstības politikas dokuments, tas izstrādāts saskaņā ar Nacionālo inovāciju koncepciju, kuru MK pieņēma 2001. gada 27. februārī (MK protokols Nr. 9, 39.§). Programmā minēts, ka tā pilnībā atbilst Latvijas ilgtermiņa ekonomiskās stratēģijas mērķiem. Programmas īstenošana nepieciešama, lai:

- Latvija sekmīgi integrētos pasaules ekonomiskajā un drošības sistēmā;
- Latvijā pieņemtie politiskie un ekonomiskie lēmumi būtu saskaņā ar nacionālās attīstības stratēģiju;
- Latvijas sabiedrībā radītu pārliecību un ticību nākotnes izaugsmes un dzīves līmeņa paaugstināšanās iespējām, kas sniegtu inovācijas politikas veidotājiem vispusīgu sabiedrības atbalstu, vienlaicīgi veicinot arī pilsoniskās saistības un sadarbības veidošanos.

Nacionālā inovāciju programma aptver inovatīvās darbības attīstības stratēģiju un rīcības politiku, tā apraksta inovāciju vīziju un misiju, sniedz galveno mērķu aprakstu, iespējamo ietekmes faktoru izvērtējumu, kā arī Programmas īstenošanai nepieciešamos resursus un pasākumus.

Kā Nacionālās inovāciju programmas mērķis noteikts veicināt Nacionālās inovāciju kapacitātes palielināšanos.

Programma izvirza šādus apakšmērķus:

- Harmonizētas un koordinētas inovatīvai darbībai labvēlīgas vides veidošana;

- Ilgtspējīgas inovatīvu uzņēmumu veidošanās un izaugsmi veicinošas bāzes radīšana;
- Unikālas un konkurētspējīgas tautsaimniecības struktūras izveides veicināšana.

Programmā zem katra no apakšmērķiem tiek paredzēts veikt vairākus pasākumus un konkrētus projektus, kā arī inovāciju sistēmas koordinējošu institūciju izveidi, rūpniecības pasūtīto pētniecisko projektu izpildes veicināšanu, inovācijas atbalstošo infrastruktūru (tehnoloģiskie parki un centri) izveidi un nostiprināšanu, ES 6. ietvarprogrammas inovāciju un pētnieciskos projektu atbalstu, jaunu, inovatīvu uzņēmumu dibināšanas un attīstības veicināšanu, sadarbības starp zinātniski pētnieciskām institūcijām un ražojošiem uzņēmumiem veicināšanu u.c.

Konstatējumi attiecībā uz DP „Uzņēmējdarbība un inovācijas” atbilstību nozaru politikas dokumentiem

9. tabula

Konstatējuma ID	Konstatējums	Rekomendācija	Izpildes statuss
K.4.3.01	Latvijas Mazo un vidējo uzņēmumu attīstības programma 2004. – 2006. gadam un Nacionālā inovāciju programma 2003. – 2006. gadam attiecas uz iepriekšējo plānošanas periodu, līdz ar to šī izvērtējuma ietvaros iespējams novērtēt šajos dokumentos ietvertu aktivitāšu pēctecību, kas var tikt nodrošināta caur aktivitātēm, kas tiek finansētas no ES struktūrfondiem nākamajā periodā, bet nevar izvērtēt tiešu DP „Uzņēmējdarbība un inovācijas” atbilstību šiem dokumentiem.	Pārrunāt ar institūcijām, kas atbildīgas par šo dokumentu sagatavošanu – vai ir gaidāmas kādas būtiskas izmaiņas nākotnē saistībā uz vispārīgiem plāniem.	Uz 19.06.2007. nav veiktas rekomendētās izmaiņas.

4.4. Sagaidāmo rezultātu un ietekmes novērtējums

Šīs izvērtējuma sadaļas mērķis ir novērtēt darbības programmā „Uzņēmējdarbība un Inovācijas” [27, 50] ietvertos rādītāju jeb indikatoru atbilstību Metodoloģiskajā dokumentā Indikatori uzraudzībai un novērtēšanai (turpmāk tekstā – Metodoloģiskais dokuments) [42] ietvertajiem ieteikumiem par darbības programmās ietveramajiem rādītājiem, kas nodrošinātu iespēju objektīvāk un pilnvērtīgāk novērtēt ar konkrētās programmas palīdzību sasniegtos rezultātus.

4.4.1 DP informācija attiecībā uz novērtēšanas rādītājiem

Saskaņā ar Metodoloģisko dokumentu [42], pastāv trīs veida rādītāji, kas būtu jādefinē uzraudzības un izpildes novērtēšanas nolūkos :

- Iznākuma rādītāji;
- Rezultatīvie rādītāji;
- Ietekmes rādītāji.

Saskaņā ar Metodoloģisko dokumentu [42] katrs no rādītājiem tiek definēts šādi:

Iznākuma rādītāji (*Output indicators*) – rādītāji, kas attiecas uz aktivitāti. Tie tiek izteikti fiziskās vai monetārās vienībās, piemēram, atbalstīto personu skaits, apdzīvotu vietu skaits, kurās uzlaboti ūdensapgādes pasākumi, izbūvēto km skaits u.c.

Rezultatīvie rādītāji (*Result indicators*) – rādītāji, kas attiecas uz tūlītējo labumu, ko iegūst finansējuma saņēmējs no programmas, piemēram, ietaupītais laiks. Šie rādītāji tiek uzskatīti par pamatinstrumentu programmas vadībai un sniedz informāciju par izmaiņām attiecībā uz, piemēram, atbalstu saņēmušo uzņēmēju eksporta pieaugums, publiskās pārvaldes iestāžu, kurās ieviesta kvalitātes vadības sistēma, skaita pieaugums u.c. Šiem rādītājiem jābūt izteiktiem izmērāmās vienībās – vai nu fiziskā vai finansiālā izteiksmē.

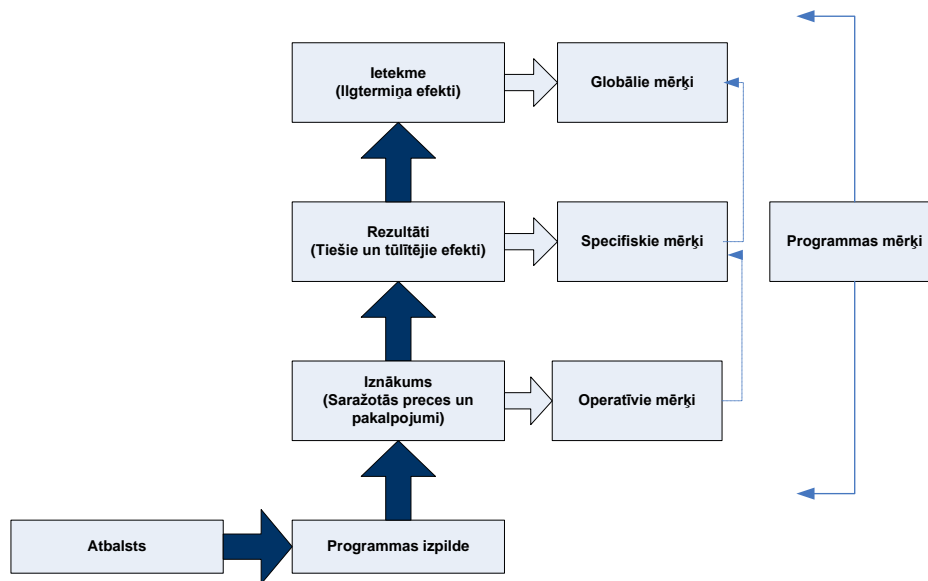
Ietekmes rādītāji (*Impact indicators*) – rādītāji, kas attiecas uz programmas ietekmi ārpus tiešo un tūlītējo rezultātu sasniegšanas. Var tikt definētas divu veidu ietekmes:

- Specifiskā ietekme – ietekme, ko iespējams novērtēt pēc ilgāka laika posma, bet tā ir vairāk vai mazāk saistīta ar veikto aktivitāti un tiešo atbalsta saņēmēju;
- Globālā ietekme – ietekme ilgākā laika posmā, kas skar plašāku sabiedrību, ne tikai atbalsta saņēmējus.

Ietekmes rādītāju kvantificēšanai ir būtiska nozīme programmas plānošanas fāzē, kad ar ietekmes rādītāju palīdzību programmai tiek piešķirts stratēģisks virziens. Tomēr, tā kā ietekmes rādītāju definēšana ir sarežģīts, laikietilpīgs un darbietilpīgs process, ietekmes rādītājus, saskaņā ar Metodoloģijas dokumentu ieteicams izstrādāt tikai pašām svarīgākajām prioritātēm.

Izstrādājot ietekmes rādītājus, nosacījums to atbilstošai interpretācijai ir sakarību modeļa izstrāde, kas nodrošinātu apkopoto datu cēloņu un seku interpretācijas iespējamību. Neizstrādājot šādu modeli, rastos ievērojamas problēmas ar apkopoto datu interpretāciju un ietekmes rādītāju novērtējuma ticamības pakāpi.

Zemāk redzamajā attēlā (1. attēls) attēlota loģiskā sasaiste starp struktūrfondu un KF atbalstu, sasniedzamajiem mērķiem dažādos līmeņos un ietekmes, rezultātu un iznākuma rādītājiem.

1. attēls

Informācijas avots: Metodoloģiskais dokuments *Indikatori uzraudzībai un novērtēšanai* [42]

Papildus iepriekš minētajiem trīs rādītājiem saskaņā ar Metodoloģisko dokumentu [42] DP ieteicams iekļaut arī **konteksta rādītājus**, kas var nebūt tiešā veidā saistīti ar programmas ieviešanu vai to ietekmēšanai programmas mērogs nav atbilstošs, bet šie rādītāji, parasti vispārējie ekonomikas un sociālās attīstības rādītāji, var sniegt nepieciešamo priekšstatu par vidi, kurā darbojas programma, tādējādi sniedzot ievērojamu ieguldījumu programmas uzraudzības un tās rezultātā iegūtās informācijas izvērtēšanas norisei. Kā piemēru konteksta rādītājiem var minēt IKP uz vienu cilvēku, nodarbinātības rādītājs (%no 15-64 gadus veco iedzīvotāju skaita) sadalījumā pa dzimumiem un vecuma grupām u.c.

Izstrādājot konteksta indikatorus, jāņem vērā arī citos plānošanas dokumentos izmantotie rādītāji un jānodrošina to savstarpējā atbilstība (nepretrunīgums), piemēram ar Latvijas nacionālajā Lisabonas programmā 2005. – 2008. gadam iekļautajiem rādītājiem.

Saskaņā ar Metodoloģisko dokumentu [42], darbības programmas ietvaros vēlams iekļaut šādu informāciju, atsevišķos gadījumos pielāgojot to konkrētajai programmai:

- Attiecībā uz analīzi – **Konteksta rādītāji**:
 - Nosaukums/definīcija;
 - Bāzes vērtība¹;

¹ Sākotnējā vērtība, pret kuru tiks izvērtēti rādītāji. Bāzes vērtības noteikšanai galvenokārt tiek izmantoti statistikas dati un tā ir nepieciešama, lai piešķirtu noteiktajiem rādītājiem nepieciešamo nozīmi. Bāzes vērtība ir instruments, lai novērtētu SF un KF atbalsta nozīmi attiecībā pret esošo situāciju, pastāvošajām vajadzībām valsts līmenī un nacionālās politikas instrumentiem

- Datu avots un datu atjaunošanas periods.
- Attiecībā uz stratēģiju (rādītāji **programmas** līmenī) – **ietekmes² un rezultatīvie rādītāji**:
 - Nosaukums/definīcija;
 - Bāzes vērtība;
 - Kvantificētais mērķis;
 - Datu avota apraksts vai novērtēšanas metode;
 - Sadalījums pa dzimumiem un uzņēmumu lielumiem;
- Rādītāji **prioritātes** līmenī: **rezultatīvie, ietekmes³ rādītāji**, ja nepieciešams – **iznākuma rādītāji**:
 - Nosaukums/definīcija;
 - Bāzes vērtība;
 - Kvantificētais mērķis;
 - Datu avota apraksts vai novērtēšanas metode;
 - Sadalījums pa dzimumiem un uzņēmumu lielumiem;
- Kur iespējams, var norādīt:
 - Informācijas avotu;
 - Periodiskumu;
 - Noteikšanas metodi;
- Attiecībā uz ieviešanas sistēmas aprakstu:
 - Atbildības sadalījums attiecībā uz informācijas iegūšanu un analīzi;
 - Nosacījumi attiecībā uz ziņojumu sagatavošanu un iesniegšanu, plānotā konteksta un programmas rādītāju papildināšana;
 - Plānotā informācija, kas regulāri tiks iesniegta Uzraudzības komitejai attiecībā uz indikatoru vērtībām.

Izvērtēšanas laikā detalizēti tika analizēta darbības programmā „Uzņēmējdarbība un Inovācijas” [27, 50] ietvertās informācijas par novērtēšanas rādītājiem atbilstība Metodoloģiskā dokumenta [42] prasībām. Tomēr, kaut arī Metodoloģiskais dokuments [42] nosaka ietveramo informāciju gan programmas, gan prioritāšu līmenī, analīze tika veikta tikai prioritāšu līmenī, tā kā DP ietvaros programmas rādītāji nav norādīti.

Turpmāk ziņojuma pamattekstā tiek iekļautas tikai konstatētās problēmas un rekomendācijas, savukārt analīzes izejas dati ir apkopoti Pielikumā Nr.5.4.

Konstatējumi attiecībā uz DP ietverto informāciju par novērtēšanas rādītājiem

10. tabula

Konstatējuma ID	Konstatējums	Rekomendācija	Izpildes statuss
K.4.4.1.01	DP ietvaros nav izstrādāti rezultātu novērtēšanas rādītāji	Izskatīt iespēju izstrādāt novērtēšanas kritērijus programmas līmenī	Uz 19.06.2007. nav veiktas rekomendētās izmaiņas.

² Saskaņā ar Metodoloģisko dokumentu [42] ieteicams izstrādāt tikai pašām svarīgākajām prioritātēm. Latvijā šī rādītāja iekļaušana plānošanas dokumentos nav noteikta kā obligāta.

Konstatējumi attiecībā uz DP ietverto informāciju par novērtēšanas rādītājiem

10. tabula

Konstatējuma ID	Konstatējums	Rekomendācija	Izpildes statuss
	programmas līmenī (ietekmes rādītāji, rezultātie rādītāji) kā to iesaka Metodoloģiskais dokuments [42]. Rādītāji izstrādāti prioritātes līmenī, palielinot detalizācijas pakāpi, kas ne vienmēr ir nepieciešams. Piemēram, detalizācijas pakāpe prioritātes līmenī rada sarežģījumus programmas kopējās ietekmes novērtēšanā, tā kā ir nepieciešams veikt papildus aprēķinus.	(rezultatīvos, ietekmes rādītājus), lai radītu iespēju novērtēt kopējos programmas sasniegtos rezultātus, neiedziļinoties detaļās līdz programmas prioritātes līmenim.	
K.4.4.1.02	DP ietvaros prioritātes līmenī ne vienmēr tiek norādītas rādītāju bāzes vērtības, kas nenodrošina iespēju salīdzināt plānoto rezultātu ar esošo situāciju. Izvērtēšanas laikā tika konstatēts, ka bāzes vērtības nav norādītas 1. prioritātes iznākuma rādītājiem un programmas konteksta rādītājiem, kas DP ietverti SVID analīzes formā.	Izskatīt iespēju norādīt bāzes vērtības visiem rādītājiem, tādējādi radot iespējas izteikt sasniegto rezultātu relatīvās vienībās un padarot vieglāk interpretējamu sasniegto rezultātu konkrētā kontekstā.	EM komentē, ka Iznākuma rādītāji ir atbalstīto projektu skaits, tādēļ to bāzes vērtība ir 0.
K.4.4.1.03	Ne vienmēr izstrādātie rādītāji ir skaidri definēti un saprotami. Piemēram, iznākuma rādītājs „Piesaistīto augstas kvalitātes speciālistu skaits – 250” - nav skaidri definēts, kas programmas kontekstā tiek saprasts ar terminu „augstas kvalitātes speciālists”, tādējādi radot iespējamās problēmas nākotnē, sasniegto rezultātu izvērtēšanas laikā.	Izskatīt iespēju skaidri definēt programmas ietvaros noteiktos rādītājus, tādējādi izslēdzot interpretācijas iespējas rādītāju novērtēšanas laikā.	Šī problēma ir novērsta jaunajā DP versijā. Iznākuma rādītāji „Atbalstīto projektu skaits” katrs sasaistās ar attiecīgo aktivitāti. Attiecībā uz iespējamo rādītāja interpretācijas problēmu, LIAA informē, ka jēdziens „augstas kvalitātes speciālists” ir nedefinēts aktivitātes „Augstas kvalitātes darbinieku piesaiste”

Konstatējumi attiecībā uz DP ietverto informāciju par novērtēšanas rādītājiem

10. tabula

Konstatējuma ID	Konstatējums	Rekomendācija	Izpildes statuss
			apraksta ietvaros.
K.4.4.1.04	Kaut gan dokumenta ietvaros veikts situācijas raksturojums un SVID analīze, konteksta rādītāji nav atsevišķi definēti, tādējādi radot grūtības ar vienkāršotu konteksta izpratni. Konteksta rādītāji sniedz informāciju par vidi, kurā programma darbojas – piemēram IKP uz vienu iedzīvotāju u.c.	Izskatīt iespēju ārpus situācijas apraksta (kas ietver lielu apjomu statistiskās informācijas) definēt pašus būtiskākos konteksta rādītājus, tādējādi padarot vienkāršāku programmas darbības konteksta izpratni.	Uz 19.06.2007. nav veiktas rekomendētās izmaiņas.
K.4.4.1.05	DP ietvaros attiecībā uz iznākuma rādītājiem nav norādīts datu avots (kuri dati tiks apkopoti rādītāja noteikšanai) un to atjaunošanas periods (cik bieži rādītāja noteikšanai izmantojamie dati tiek atjaunoti) vai arī datu noteikšanas metode (kā rādītāja noteikšanai nepieciešamie dati tiks iegūti) kā to iesaka Metodoloģiskais dokuments.	Izskatīt iespēju norādīt datu avotus un atjaunošanas periodus dokumentā ietvertajiem iznākuma rādītājiem, kā arī norādīt datu noteikšanas metodi.	Uz 19.06.2007. nav veiktas rekomendētās izmaiņas.
K.4.4.1.06	DP ietvaros attiecībā uz rezultatīvajiem un iznākuma rādītājiem prioritātes līmenī nav norādīts sadalījums pa dzimumiem un uzņēmuma lielumiem (kur attiecināms) kā to iesaka Metodoloģiskais dokuments [42]. Piemēram, rādītājam „Jaunu kvalificētu zinātnieku daudzums no kopējā zinātnieku skaita” – cik no zinātniekiem būs sievietes un cik vīrieši.	Izskatīt iespēju papildināt rezultatīvos un iznākuma rādītājus (kur attiecināms) ar datiem par sadalījumu pēc dzimuma un uzņēmuma lieluma.	EM uzskata, ka rādītāju sadalījums pēc dzimuma nav lietderīgs un nepieciešams. Attiecībā uz uzņēmumu lielumu EM norāda, ka Latvijā 99,3% no visiem uzņēmumiem ir MVK. Tā kā aktivitāšu ietvaros nav paredzēts izšķirt atbalstu attiecībā uz mikro, maziem, vidējiem un lieliem komersantiem, bet gan tikai starp MVK un lieliem komersantiem, tad iedalījums pēc uzņēmumu lieluma

Konstatējumi attiecībā uz DP ietverto informāciju par novērtēšanas rādītājiem

10. tabula

Konstatējuma ID	Konstatējums	Rekomendācija	Izpildes statuss
			nav lietderīgs. DP nav paredzēts iekļaut visus rādītājus, kas ir minēti Metodoloģiskajā dokumentā.
K.4.4.1.07	DP ietvaros ne vienmēr skaidri definēti iznākuma rādītāji, tā, lai pēc plānošanas perioda beigām varētu tikt novērtēts to relatīvais ieguldījums. Piemēram, 1. prioritātes iznākuma rādītājs „zinātnieku skaits, kas atbalstīti sadarbības projektos”. Rādītājam nav noteikta bāzes vērtība, jo pēc būtības šādi definētam rādītājam nav iespējams noteikt bāzes vērtību tā kā vērtība tiek iegūta tikai pēc konkrētā plānošanas perioda beigām. Tāpēc, izejot no šāda definējuma, nav skaidrs, kā pēc plānošanas perioda beigām varēs novērtēt relatīvo ieguvumu – būs zināms tikai atbalstīto zinātnieku skaits sadarbības projektos absolūtā izteiksmē.	Izskatīt iespēju iznākuma rādītājus definēt tā, lai varētu tikt noteikta rādītāja bāzes vērtība pret ko rādītājs tiks salīdzināts ar mērķi noteikt relatīvo ieguvumu.	Konstatējums un rekomendācija tiek atcelti, balstoties uz EM komentāru, ka iznākuma rādītāji nav paredzēti relatīvā ieguvuma izvērtēšanai.
K.4.4.1.08	Pie rezultatīvajiem rādītājiem, sadaļā kvantificētais mērķis, netiek norādīts vai pieaugums par 10% nozīmē pieaugumu gadā, vai visā plānošanas periodā.	Būtu nepieciešams specificēt pieauguma periodus.	Šī problēma nav novērsta jaunajā DP redakcijā. Šis komentārs nav vairs aktuāls, ņemot vērā to, ka DPP uzraudzības rādītāji ir tagad definēti absolūtos skaitļos, nevis relatīvos skaitļos. Un rādītāji ir definēti bāzes rādītājs 2004. gadam, sasniezamais rādītājs 2009. un 2013. gadam.
K.4.4.1.09	Uz doto brīdi ne NSID,	Attiecībā uz	Uzraudzības rādītāji

Konstatējumi attiecībā uz DP ietverto informāciju par novērtēšanas rādītājiem

10. tabula

Konstatējuma ID	Konstatējums	Rekomendācija	Izpildes statuss
	ne 2. DP nav definēti sasniedzamie rādītāji prioritātes līmenī.	sasniedzamo rādītāju kopu, kas definēti prioritātes līmenī, citu valstu pieredze liecina, ka prioritātes līmenī optimālu indikatoru kopu veido apmēram 3 iznākuma rādītāji, apmēram 3 rezultatīvie rādītāji un 1 – 2 ietekmes rādītāji. Lai nodrošinātu efektīvu izpildes uzraudzību ir ieteicams definēt no prioritātes rādītājiem izrietošus rādītājus pasākumu līmenī. Tiem ne vienmēr ir nepieciešams būt definētiem plānošanas dokumentos, taču šādi rādītāji pasākuma līmenī ļauj izvērtēt katra pasākuma īstenošanas progresu.	DPP ir definēti pasākuma līmenī. Uzraudzības rādītāji sastāv no vidēji 4 iznākuma rādītājiem un 3 – 4 rezultāta rādītājiem.
K.4.4.1.10	Uz doto brīdi ne NSID, ne 2. DP nav definēti specifiskie sasniedzamie rādītāji aktivitātes līmenī.	Lai gan EK normatīvajos aktos nav noteikta prasība par sasniedzamo rādītāju definēšanu aktivitātes līmenī, būtu lietderīgi izskatīt iespēju definēt šādus rādītājus, kas ļautu izvērtēt katras aktivitātes ieviešanas progresu.	EM skaidro, ka aktivitāšu līmenī rādītāji tiek atspoguļoti DPP. DPP rādītāji ir definēti pasākuma līmenī. Tie nav definēti katrai aktivitātei atsevišķi.
K.4.4.1.11	Pašlaik starp 2. DP definētajiem iznākuma, rezultatīvajiem un ietekmes rādītājiem nav identificējama cieša sasaite.	Lai nodrošinātu pēc iespējas efektīvāku programmas ieviešanas uzraudzību visos līmeņos – prioritātes, pasākumu un aktivitāšu – būtu būtiski definēt iznākuma rādītājus, no iznākuma rādītājiem izrietošus rezultatīvos rādītājus un no rezultatīvajiem rādītājiem izrietošus ietekmes rādītājus. Piemēram, attiecībā uz 2.DP varētu izveidot	DPP definētie iznākuma un rezultāta rādītāji nereti ir vienlīdzīgi, piemēram, 1.1. pasākumam „Zinātne, pētniecība un attīstība” ir definēti: 1) iznākuma rādītājs „atbalsīto projektu skaits” 2004. gadā 20, 2009. gadā 80, 2013. gadā 200 (praktiskas ievirzes pētniecības projekti); 2) rezultāta rādītājs

Konstatējumi attiecībā uz DP ietverto informāciju par novērtēšanas rādītājiem

10. tabula

Konstatējuma ID	Konstatējums	Rekomendācija	Izpildes statuss
		<p>iznākuma rādītāju – atbalstīto uzņēmumu skaits, rezultatīvo rādītāju – biznesa inkubatoros darbošos uzņēmumu skaits, ietekmes rādītāju – inovatīvo produktu/pakalpojumu skaits 18/24 mēnešus pēc atbalsta saņemšanas beigām.</p> <p>Var ņemt vērā citu valstu pieredzi, kas iznākuma rādītājus apskata, kā tūlītēju efektu no aktivitātes (mērāms uzreiz pēc aktivitātes realizācijas), savukārt ietekmes rādītājus mēra 18-24 mēnešus pēc aktivitātes realizācijas.</p>	<p>(reizēs) „Atbalstīto projektu skaits” – 2004. gadā 1, 2009. gadā 4, 2013. gadā 10 (praktiskas ievirzes pētniecības projekti) Nav skaidrs, kādēļ tiek izdalīti līdzīgi iznākuma un rezultāta rādītāji. Noteiktais rezultāta rādītājs šajā gadījumā neļauj noteikt sasniegtu ieguvumu atbalstīto projektu rezultātā.</p>
K.4.4.1.12	Uz doto brīdi ne NSID, ne 2. DP nav definēti horizontālo prioritāšu sasniedzamie rādītāji.	<p>Būtu ieteicams izstrādāt horizontālo prioritāšu sasniedzamos rādītājus, lai tādējādi varētu nodrošināt horizontālo prioritāšu ieviešanas uzraudzību. Ne visās ES valstīs ir tikuši definēti horizontālo prioritāšu sasniedzamie rādītāji, taču atsevišķās valstīs, piemēram, Ziemeļīrijā, horizontālo prioritāšu rādītāji ir definēti un tādējādi palīdzējuši noteikt, kāds progress ir sasniegts horizontālo prioritāšu jomā.</p> <p>Galvenajiem rādītājiem, kas ļautu novērtēt horizontālo prioritāšu ieviešanas progresu, vajadzētu būt ietvertiem attiecīgo DP aktivitāšu definētājās rādītāju kopās, šādi rādītāji varētu būt, piemēram,</p>	<p>EM uzskata ka DP ietvaros nebūtu jānosaka kvantificēti mērķi un sasniedzamie rezultāti, jo katras aktivitātes ieviešanā sasniedzamie mērķi un to ietekmes uz katru no horizontālajām prioritātēm būs atšķirīgas. To varētu darīt katras aktivitātes ietvaros.</p> <p>Šis jautājums ir jādefinē valsts līmenī.</p> <p>Jautājums tiks risināts pēc EK komentāru saņemšanas.</p> <p>DPP uzraudzības rādītāji ir definēti pasākuma līmenī.</p>

Konstatējumi attiecībā uz DP ietverto informāciju par novērtēšanas rādītājiem

10. tabula

Konstatējuma ID	Konstatējums	Rekomendācija	Izpildes statuss
		<p>sieviešu/vīriešu vienāda iekļaušanās dažādās aktivitātēs.</p> <p>Pastāv dažādi veidi kā varētu tikt novērtēts horizontālo prioritāšu ieviešanas progress, piemēram:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nodrošinot, ka horizontālās prioritātes tiek integrētas DP aktivitātēs; • Iekļaujot jautājumus attiecībā uz horizontālajām prioritātēm projekta pieteikumu formās; • Veicot DP ietekmes uz vidi novērtējumus; • Ietverot un izvērtējot sasniegtos pasākumu un aktivitāšu kopās ietverto horizontālo prioritāšu rādītājus; <p>Ietverot horizontālās prioritātes kā galvenās izvērtējamās tēmas termiņa vidus (mid-term) un beigu (ex-post) izvērtējumos. Tāpat horizontālo prioritāšu ieviešanas progress var tikt izvērtēts atsevišķos izvērtējumos papildus termiņa vidus (mid-term) un beigu (ex-post) novērtējumiem.</p>	
K.4.4.1.13	Nevienai prioritātei 2. DP nav definēti ietekmes rādītāji.	Būtu ieteicams definēt ietekmes rādītājus visām 2. DP prioritātēm.	DPP ietver iznākuma un rezultāta rādītājus. DPP neietver ietekmes rādītājus.
K.4.4.1.14	1. prioritātes rādītājos „Zinātne un inovācijas” ir vērojama rādītāju neprecīzas definēšanas	Būtu ieteicams precizēt iznākuma rādītāja definīciju.	DPP rādītāja formulējums ir koriģēts uz „Modernizētu

Konstatējumi attiecībā uz DP ietverto informāciju par novērtēšanas rādītājiem

10. tabula

Konstatējuma ID	Konstatējums	Rekomendācija	Izpildes statuss
	<p>problēma.</p> <p>Piemēram, 1. prioritātes „Zinātne un inovācijas” iznākuma rādītāju definīcijas nav pietiekami precīzas. Iznākuma rādītājs „zinātnisko institūciju ar modernizētu pētniecības aprīkojumu un infrastruktūru skaits - 25”. Pēc definīcijas nav viennozīmīgi skaidrs, vai ir plānots sniegt atbalstu šādu institūciju izveidei vai institūciju pilnveidošanai.</p>		<p>zinātnisko institūciju skaits”, kas līdz ar to nozīmē, ka zinātniskās institūcijas tiks modernizētas.</p>
K.4.4.1.15	<p>1. prioritātes rādītājos „Zinātne un inovācijas” ir vērojama rādītāju nekorektas klasifikācijas problēma.</p> <p>Piemēram, 1. prioritātes „Zinātne un inovācijas” iznākuma rādītājs „uzņēmumu skaits tehnoloģiju inkubatoros - 100” ir vērtējams vairāk kā rezultatīvais rādītājs. Iznākuma rādītājs varētu būt „atbalstu saņēmušo uzņēmumu skaits – X”, kuri savukārt var vēlāk veidot tehnoloģiju inkubatorus. Līdz ar to rādītājs „uzņēmumu skaits tehnoloģiju inkubatoros - 100” varētu tikt uzskatīts par rezultatīvo rādītāju nevis iznākuma rādītāju.</p>	<p>Būtu ieteicams pārskatīt 1. prioritātes „Zinātne un inovācija” rādītāju klasifikāciju.</p>	<p>EM piekrīt konstatējumam un EM ievieš izmaiņas DP.</p> <p>DPP nav veiktas izmaiņas.</p> <p>Uz 19.06.2007. jaunākajā DP versijā ir veiktas rekomendētās izmaiņas.</p>
K.4.4.1.16	<p>2. prioritātes rādītājos „Uzņēmējdarbības veicināšana” ir vērojama rādītāju nekorektas klasifikācijas problēma.</p> <p>Iznākuma rādītājs „izveidoto klasteru, biznesa inkubatoru un industriālo parku skaits -</p>	<p>Būtu ieteicams iznākuma rādītāju „izveidoto klasteru, biznesa inkubatoru un industriālo parku skaits - 25” pārcelt uz rezultatīvo rādītāju grupu.</p>	<p>Izveidoto klasteru, biznesa inkubatoru un industriālo parku skaits apzīmē atbalstu saņēmušo projektu skaitu, līdz ar to EM nepiekrītam rādītāja pārcelšanai.</p> <p>EM precizēs rādītājus</p>

Konstatējumi attiecībā uz DP ietverto informāciju par novērtēšanas rādītājiem

10. tabula

Konstatējuma ID	Konstatējums	Rekomendācija	Izpildes statuss
	25" ir vērtējams kā rezultatīvais rādītājs, tāpēc, ka atspoguļo jau panāktu rezultātu, kas laika gaitā gūts no atbalsta sniegšanas uzņēmumiem.		attiecīgajās aktivitātēs. Šis precizējums tiks iekļauts DPP. DPP minētais rādītājs ir sadalīts vairākos atsevišķos iznākuma rādītājos „izveidotie biznesa inkubatori”, „izveidoto klasteru skaits”, „izveidotās industriālās platības”.

4.4.2 DP pamata rādītāji

Katrā DP var tikt iekļauts liels skaits dažādu rādītāju (iznākuma, rezultatīvie, ietekmes, konteksta), taču Komisijas informācijas vajadzībām ir būtiski noteikt **pamata rādītāju** (*Core indicators*) kopu, kas sastāv no pavisam neliela skaita rādītājiem un var būt vai nu atsevišķi definēti rādītāji vai arī ietverti DP jau kā iznākuma, ietekmes vai rezultatīvie rādītāji. Pamata rādītāju izmantošanas mērķis ir radīt iespējas savstarpēji salīdzināt dažādu programmu rezultātus, piemēram, ja pamata rādītājs visām programmām ir „Radītās darba vietas”, tad programmas var būt savstarpēji salīdzināmas šī rādītāja aspektā un ir viegli noteikt, kuras programmas ietvaros tiek sniegts lielāks ieguldījums nodarbinātības veicināšanā.

Pamata rādītājus var iedalīt divās grupās:

- Programmas specifiskie pamata rādītāji – kvantitatīvi izteikti sagaidāmie rezultāti prioritātes līmenī. Šie indikatori ietver sagaidāmo izmaiņu pamatelementus;
- Kopīgais pamata rādītāju minimums – fiziski vai finansiāli rādītāji, ko var pielietot, lai salīdzinātu un apkopotu datus par līdzīgām programmām, prioritātēm vai pasākumiem.

Saskaņā ar Metodoloģisko dokumentu [42] attiecībā uz darbības programmu „Uzņēmējdarbība un inovācijas” [27, 50] **programmas līmenī būtu jāiekļauj šādi pamata rādītāji:**

- **Radītās darba vietas:**
 - Sievietēm (kopā, pilna laika);
 - Vīriešiem (kopā, pilna laika);
- **Attiecībā uz izpēti un zināšanu ekonomiku:**
 - Izpētes projektu skaits;
 - Zinātnisko institūciju – uzņēmumu sadarbības projektu skaits;
 - Radīto zinātnisko darbavietu skaits (vēlams 5 gadus pēc projekta uzsākšanas);
- **Attiecībā uz tiešajām investīcijām MVU:**

- Projektu skaits, izdalot jauno uzņēmumu (start – up) skaitu (vēlams 2 gadu laikā no uzņēmuma reģistrēšanas);
 - Radītās darba vietas (kopā, pilna laika);
 - Veiktās investīcijas (milj. EUR);
- **Attiecībā uz konkurētspēju:**
 - Projektu skaits, kuru mērķis ir veicināt uzņēmējdarbības attīstību, jaunas tehnoloģijas ieviešanu.

Izvērtēšanas laikā detalizēti tika analizēta darbības programmā „Uzņēmējdarbība un inovācijas” [27, 50] ietvertu rādītāju atbilstība Metodoloģiskajā dokumentā [42] norādītajiem pamata rādītājiem. Jāpiebilst, ka DP ietvaros nav atsevišķi izdalīti pamata rādītāji vai rādītāji programmas līmenī vispār, tomēr izvērtēšanas laikā tika pieņemts, ka, apkopojot prioritāšu rādītājus, var iegūt novērtējamus programmas rādītājus, kas arī ir šīs izvērtēšanas sadaļas mērķis.

Turpmāk ziņojuma pamattekstā tiek iekļautas tikai konstatētās problēmas un rekomendācijas, savukārt analīzes izejas dati ir apkopoti 6.17 pielikumā.

Konstatējumi attiecībā uz pamata rādītājiem

11. tabula

Konstatējuma ID	Konstatējums	Rekomendācija	Izpildes statuss
K.4.4.2.01	DP ietvaros nav iekļauti pamata rādītāji programmas līmenī, kas nodrošinātu programmas rezultātu salīdzināšanas iespēju.	Izskatīt iespēju ietvert DP pamata rādītājus saskaņā ar Metodoloģiskajā dokumentā [42] sniegtajiem ieteikumiem.	EM skaidro, ka visi pamata rādītāji (izņemot ar nodarbinātību saistītie) no DP ir iegūstami saskaitot attiecīgā mērķa programmu atbalstīto projektu skaitu. Attiecībā uz nodarbinātības jautājumiem jāmin, ka lielā daļā no projektiem, kas tiks vērsti uz inovāciju izstrādi un ieviešanu uzņēmumos, nodarbinātības veicināšanas rezultātu ir neiespējami novērtēt sekojošu iemeslu dēļ. Uzņēmums ieviešot inovācijas un optimizējot savus komercdarbības procesus visticamāk samazinās darba vietu skaitu, nevis palielinās, tādējādi DP kopējo ietekmi uz nodarbinātību nav iespējams precīzi prognozēt. Lai gan tas

Konstatējumi attiecībā uz pamata rādītājiem

11. tabula

Konstatējuma ID	Konstatējums	Rekomendācija	Izpildes statuss
			<p>ir daļēji pretrunā ar ES tradicionālajiem struktūrfondu sasniedzamajiem mērķiem, tomēr Latvijas situācijā, kad vērojams ievērojams kvalificēta darbaspēka trūkums, šāda situācija ir pieļaujama.</p> <p>Papildus tam pie Ekonomikas ministrijas ir vērsušās visas lielākās nozares pārstāvošās asociācijas ar lūgumu 2007. - 2013. gada plānošanas perioda atbalsta aktivitātēs neiekļaut nekādus ar nodarbinātību saistītus kritērijus un rādītājus. DPP sniedz skaidrojumu par rādītāju aprēķinu.</p>
K.4.4.2.02	<p>DP ietvertajiem rādītājiem ne vienmēr tiek norādīta atbilstoša detalizācijas pakāpe, nākotnē samazinot iespējas iegūtos datus apskatīt dažādos „griezumos”. Kā piemēru var minēt DP 1. prioritātes rādītāju „Zinātnieku skaits, kas atbalstīti sadarbības projektos”, kurā saskaņā ar Metodoloģisko dokumentu [42], būtu jānorāda sadalījums pa dzimumiem.</p>	<p>Izskatīt iespēju DP ietvaros norādītājiem novērtēšanas rādītājiem palielināt detalizācijas pakāpi atbilstoši Metodoloģiskajā dokumentā [42] iekļautajiem ieteikumiem.</p>	<p>EM skaidro, ka visi pamata rādītāji (izņemot ar nodarbinātību saistītie) no DP ir iegūstami saskaitot attiecīgā mērķa programmu atbalstīto projektu skaitu. Attiecībā uz nodarbinātības jautājumiem jāmin, ka lielā daļā no projektiem, kas tiks vērsti uz inovāciju izstrādi un ieviešanu uzņēmumos, nodarbinātības veicināšanas rezultātu ir neiespējami novērtēt sekojošu iemeslu dēļ. Uzņēmums ieviešot inovācijas un optimizējot savus komercdarbības procesus visticamāk samazinās darba vietu</p>

Konstatējumi attiecībā uz pamata rādītājiem

11. tabula

Konstatējuma ID	Konstatējums	Rekomendācija	Izpildes statuss
			<p>skaitu, nevis palielinās, tādējādi DP kopējo ietekmi uz nodarbinātību nav iespējams precīzi prognozēt. Lai gan tas ir daļēji pretrunā ar ES tradicionālajiem struktūrfondu sasniedzamajiem mērķiem, tomēr Latvijas situācijā, kad vērojams ievērojams kvalificēta darbaspēka trūkums, šāda situācija ir pieļaujama.</p> <p>Papildus tam pie Ekonomikas ministrijas ir vērsušās visas lielākās nozares pārstāvošās asociācijas ar lūgumu 2007. - 2013. gada plānošanas perioda atbalsta aktivitātēs neiekļaut nekādus ar nodarbinātību saistītus kritērijus un rādītājus.</p>
K.4.4.2.03	DP 2. prioritātes ietvaros nav iekļauts rādītājs „radītās darba vietas”, kaut arī Metodoloģiskajā dokumentā norādīts, ka šāda rādītāja iekļaušana ir būtiska programmu savstarpējai salīdzināšanai. Turklāt, nenorādot vienā programmas prioritātē šādu rādītāju, nebūs iespēju noteikt, kāds ir bijis programmas ieguldījums jaunu darba vietu radīšanā.	Izskatīt iespēju DP 2. prioritātes ietvaros iekļaut rādītāju „radītās darba vietas”, lai radītu iespējas summēt 1. prioritātes un 2. prioritātes ietvaros radītās darba vietas un noteikt programmas kopējo radīto darba vietu skaitu.	DPP nav definēts uzraudzības rādītājs „radītās darba vietas”.
K.4.4.2.04	Kā jau iepriekš minēts, DP ietvaros nav norādīti pamata rādītāji, tomēr arī ne vienmēr prioritāšu līmenī ir ietverti rādītāji, kurus apkopojot, varētu tikt aprēķināti atbilstoši	Izskatīt iespēju norādīt DP pamata rādītājus saskaņā ar Metodoloģiskajā dokumentā [42] iekļautajiem ieteikumiem.	DPP ir noteikti atsevišķi ieteiktie pamata rādītāji, kā piemēram, atbalstīto pētniecības projektu skaits, taču nav definēti visi ieteiktie

Konstatējumi attiecībā uz pamata rādītājiem

11. tabula

Konstatējuma ID	Konstatējums	Rekomendācija	Izpildes statuss
	<p>programmas pamata rādītāji. Izvērtēšanas rezultātā tika konstatēts, ka programmas iznākuma rādītāju ietvaros nav izdalīti šādi rādītāji:</p> <p><u>1. prioritāte:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Izpētes projektu skaits; • Zinātnisko institūciju – uzņēmumu sadarbības projektu skaits; • Projektu skaits, kuru mērķis ir veicināt uzņēmējdarbības attīstību, jaunas tehnoloģijas ieviešanu. <p><u>2. prioritāte:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Projektu skaits, izdalot jauno uzņēmumu (start – up) skaitu (vēlams 2 gadu laikā no uzņēmuma reģistrēšanas); • Radītās darba vietas (pilna laika) (attiecībā uz investīcijām MVU); • Veiktās investīcijas (milj.EUR); • Projektu skaits, kuru mērķis ir veicināt uzņēmējdarbības attīstību, jaunas tehnoloģijas ieviešanu. 		rādītāji.

4.5. Plānoto ieviešanas sistēmu novērtējums

Šīs izvērtējuma sadaļas mērķis ir veikt darbības programmas „Uzņēmējdarbība un inovācijas” ieviešanas sistēmas novērtējumu, identificējot nepieciešamos uzlabojumus. Izvērtēšanas laikā tika izmantota minētajā DP sniegtā informācija, bet netika veikta pārbaude par Vadības informācijas sistēmas darbību un sistēmas izpildes veikspēju.

2. DP izvērtēšanas posma beigās bija pieejama jaunākā 2.DP versija, kas iekļāva atšķirīgu ieviešanas sistēmu, tomēr šajā izvērtēšanas ziņojuma versijā, tā netiek detalizēti analizēta, tā kā izvērtēšanas ziņojums ir balstīts uz sākotnēji pieejamo 2. DP versiju.

4.5.1 Projektu atlase

2007. – 2013. gada plānošanas periodā paredzēti trīs ES struktūrfondu un KF līdzfinansēto projektu atlases veidi:

- Ierobežota projektu atlase;
- Atklāts konkurss;
- Lielais projekts.

Ierobežota projektu atlase. Ierobežotas projektu atlases ietvaros tiek noteikta projektu atlases kārtība politikas īstenošanai noteiktā investīciju jomā ierobežotam finansējuma saņēmēju lokam.

Lai tiktu nodrošināta **ierobežota projektu atlases** realizācija:

- Vadošā iestāde izstrādā MK noteikumu projektu par projektu atlasī ierobežotas atlases veidā, nosakot vienotus nosacījumus projektu atlasī;
- Starptiekinstīūcija izstrādā ierobežotas projektu atlases kritērijus un MK noteikumu projektu par aktivitāšu ieviešanu;
- SF/KF finansējuma saņēmējs sadarbībā izstrādā ierobežotas atlases projektu un iesniedz to apstiprināšanai Starptiekinstīūcijā;
- Lielo projektu gadījumā Starptiekinstīūcija ierobežotās atlases projektu nosūta vadošajai iestādei, kura to pārsūta Eiropas Komisijai;
- Starptiekinstīūcija slēdz līgumu ar finansējuma saņēmēju.

Atklāts konkurss. Atklāta konkursa ietvaros paredzēts izvērst sacensību starptiekinstīūcijai iesniegtajiem projekta pieteikumiem.

Lai tiktu nodrošināta Atklāta konkursa realizācija:

- Starptiekinstīūcija izstrādā MK noteikumu projektu par aktivitāšu ieviešanu (ietverot projektu atlases kritērijus);
- UK apstiprina projektu atlases kritērijus;
- Starptiekinstīūcija izsludina atklātu projektu konkursu;
- Starptiekinstīūcija izveido atklātu projektu konkursa vērtēšanas komisiju, kas nodrošina iesniegto projektu izvērtēšanu;
- Starptiekinstīūcija slēdz līgumu ar finansējuma saņēmēju.

• **Lielais projekts.** DP aktivitātei atbilstošais ieviešanas veids noteikts DP papildinājumā, kuru apstiprina MK.

4.5.2 Uzraudzība

Lai nodrošinātu atbilstošu Struktūrfondu un KF atbalsta ieviešanu, būtiski ir izstrādāt uzraudzības un kontroles sistēmu, kas nodrošina efektīvu ieviešanas uzraudzību. Galvenā struktūra, kas nodrošina DP ieviešanas uzraudzību ir Uzraudzības komiteja. Tāpat, saskaņā ar DP iekļautajiem atbildīgo iestāžu funkciju aprakstiem, par DP ieviešanu atbildīgas arī šādas iestādes:

- Vadošā iestāde, kas:
 - Vada Uzraudzības komiteju;
 - Sagatavo visus uzraudzības nodrošināšanai nepieciešamos dokumentus.
- Starpniek institūcijas, kas:
 - Veic uzraudzību prioritātes līmenī.

Fondu ieviešanas uzraudzība tika veikta arī politiskā līmenī: paredzēts, ka MK izskata gadskārtējo un nobeiguma ieviešanas ziņojumu. Turklāt reizi ceturksnī Vadošā iestāde sagatavo informatīvu ziņojumu MK par esošo situāciju Struktūrfondu un KF finansējuma apguvē.

Uzraudzības komitejas uzdevumus attiecībā uz Struktūrfondu un KF uzraudzību plānošanas periodā no 2007. – 2013. gadam nosaka Padomes regulas (EK) Nr. 1083/2006 65. pants. Uzraudzības komitejas funkcijas iekļautas DP.

Uzraudzības komiteja nodrošina darbības programmu uzraudzību, veicot šādus pasākumus:

- DP regulāra uzraudzība atbilstoši noteiktajiem rādītājiem;
- Projektu atlases kritēriju, kā arī jebkuru to grozījumu apstiprināšana;
- Sasniegtā progresa izvērtēšana;
- Ieviešanas rezultātu, katrai prioritātei izvirzīto mērķu sasniegšanas, kā arī veikto izvērtēšanu rezultātu izskatīšana;
- Gadskārtējo un nobeiguma ieviešanas ziņojumu izskatīšana un apstiprināšana;
- Gadskārtējo kontroļu ziņojumu izskatīšana;
- Ziņojumu par progresu stratēģiju īstenošanā un mērķu sasniegšanā izskatīšana;
- Grozījumu DP izskatīšana un ierosināšana;
- Priekšlikumu par grozījumiem Komisijas lēmumā par fondu ieguldījumu izskatīšana un apstiprināšana;
- Kvalitatīvas un savlaicīgas DP ieviešanas nodrošināšana;
- Informācijas koordinācijas starp fondiem nodrošināšana.

4.5.3 Kontroles

2007. – 2013. gada plānošanas periodā plānots īstenot šāda veida auditus:

- izdevumu atbilstības pārbaudes un sistēmu atbilstības un efektivitātes auditi;
- pārbaudes projektu īstenošanas vietās.

Izdevumu atbilstības pārbaudes un sistēmu atbilstības un efektivitātes auditi.

Lai veiktu izdevumu atbilstības pārbaudes un sistēmu atbilstības un efektivitātes auditus, Audita iestāde izstrādā MK noteikumu projektu par pamatprasībām izdevumu atbilstības pārbaudei veikšanai. Savukārt Starpniek institūcija, balstoties uz iepriekšminētajām prasībām, izstrādā metodiku atbilstoši kurai tiks veiktas gan izdevumu atbilstības pārbaudes, gan sistēmas atbilstības pārbaudes, gan

efektivitātes auditi. Par iepriekšminēto auditu veikšanu ir atbildīga Starptarņiekinstiitūcijas struktūrvienība, kuras funkcijas ir atbilstoši nodalītas. Tāpat audita veikšanas tiesības ir arī Audita iestādei. Auditu rezultātā sagatavotie ziņojumi tiek iesniegti Audita iestādei izvērtēšanai un kopā ar Audita iestādes vērtējumu to kopijas tiks nosūtīta Vadošai iestādei un Sertificējošai iestādei.

Pārbaudes projekta īstenošanas vietās. Lai veiktu pārbaudes projekta īstenošanas vietās, kur auditējamais objekts ir finansējuma saņēmējs, Vadošā iestāde izstrādā MK noteikumu projektu par pamatprasībām minētā audita veikšanai. Starptarņiekinstiitūcija ir atbildīga par metodikas izstrādi atbilstoši izstrādātajām prasībām. Par iepriekšminētā auditu veikšanu ir atbildīga Starptarņiekinstiitūcijas struktūrvienība, kuras funkcijas ir atbilstoši nodalītas. Sagatavotie audita ziņojumi tiek nosūtīti Vadošai iestādei, kā arī to kopijas tiek iesniegtas Audita iestādei un Sertificējošai iestādei.

4.5.4 Konstatējumi un rekomendācijas

Izvērtēšanas laikā izdarītie konstatējumi apkopoti tabulā Nr. 12 „Konstatējumi attiecībā uz ieviešanas sistēmas novērtējumu”.

Konstatējumi attiecībā uz ieviešanas sistēmas novērtējumu

12. tabula

Konstatējuma ID	Konstatējums	Rekomendācija	Izpildes statuss
K.4.5.4.01	DP ietvaros norādīts, ka NP (kā projektu atlases veids) ietvaros pamata finansējuma saņēmēji ir valsts un pašvaldības iestādes, nenorādot kādas vēl iestādes var saņemt NP finansējumu.	Izskatīt iespēju DP norādīt precīzus finansējuma saņēmējus NP ietvaros.	2. DPP ir precīzi norādīti finansējuma saņēmēji katrai aktivitātei.
K.4.5.4.02	DP norādīts, ka NP ietvaros finansējuma saņēmējs sadarbībā ar Starptarņiekintitūciju sagatavo projekta pieteikumu, kas apstiprināšanai tiek iesniegts jau iepriekšminētajā Starptarņiekintitūcijā. Šāda sistēma nenodrošina procesa caurspīdīgumu, kā arī atbildības nodalīšanu, tā kā viena un tā pati instiitūcija sniedz atbalstu projekta izstrādē un pēc tam nodrošina sagatavotā projekta izvērtēšanu.	Izskatīt iespēju nodalīt atbildības par palīdzības sniegšanu projekta sagatavošanas laikā un sagatavotā projekta izvērtēšanu.	Uz 19.06.2007. nav veiktas rekomendētās izmaiņas.
K.4.5.4.03	DP ietvaros norādīts, ka NP gadījumā „lielie” projekti tiek nosūtīti izvērtēšanai Eiropas	Izskatīt iespēju definēt visus DP ietvertos terminus, kas izslēgtu to interpretācijas	Uz 19.06.2007. nav veiktas rekomendētās izmaiņas.

Konstatējumi attiecībā uz ieviešanas sistēmas novērtējumu

12. tabula

Konstatējuma ID	Konstatējums	Rekomendācija	Izpildes statuss
	Komisijā, tomēr nav definēts termins „liels projekts”, kas rada interpretācijas iespēju par Eiropas Komisijai nosūtāmajiem projektiem. Tāpat DP ietvaros nav definēts, kas DP ietvaros tiek izprasts ar terminu „auditējamā vērtība”, kas radītu problēmas finansējuma saņēmējiem finansējuma pieprasīšanas laikā.	iespējas.	
K.4.5.4.04	DP atklāta konkursa ar priekšatlasi ietvaros norādīts, ka vērtēšanas komisija tiek veidota tikai projektu atlases ietvaros, neiekļaujot projektu priekšatlasi. Projektu priekšatlases vērtēšanu nodrošina Starpniekinstitūcijas pārstāvji. Tomēr, priekšatlase nodrošina tādu projektu atlasī, kas vispār var piedalīties projektu konkursā, kas nozīmē, ka arī priekšatlase nepieciešama vērtēšanas komisija, kas nodrošina atbalstīto projektu saraksta objektivitāti.	Izskatīt iespēju izveidot vērtēšanas komisiju arī priekšatlases izvērtēšanā, tā kā atbalstīto projektu sarakstam jābūt maksimāli objektīvam.	Rekomendācija tiek atcelta, balstoties uz to, ka jaunajā DP redakcijā nav šāda projektu atlases veida.
K.4.5.4.05	DP nosaka, ka, lai varētu nodrošināt DP uzraudzību, Vadošā iestāde sadarbībā ar Starpniekinstitūcijām izstrādā programmas novērtēšanas rādītājus. Tomēr, pēc būtības, programmas novērtēšanas rādītāji būtu bijuši jāizstrādā vienlaicīgi ar DP izstrādi, tā kā tie raksturo programmas	Izskatīt iespēju ietvert programmas rādītāju DP, tādējādi padarot skaidrāku un uzskatāmāku programmas ietvaros sasniedzamos mērķus.	Tiks pārskatīts statuss pie nākamās DP versijas. Uz 19.06.2007. jaunākajā DP versijā ir veiktas rekomendētās izmaiņas.

Konstatējumi attiecībā uz ieviešanas sistēmas novērtējumu

12. tabula

Konstatējuma ID	Konstatējums	Rekomendācija	Izpildes statuss
	sasniedzamo mērķi kopumā, kā arī jāiekļauj DP projektā.		
K.4.5.4.06	<p>Ieviešanas Uzraudzības Komitejas sastāvā tiek iekļauti pārstāvji no šādām iestādēm:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vadošā iestāde; • Maksājumu iestāde; • Starpniekinstitūcijas; • Ieviešanas aģentūras; • Audita iestāde; • Sertifikācijas iestāde. <p>Uzraudzības Komitejas ietvaros iekļauti tikai iesaistīto institūciju pārstāvji, neiekļaujot nevienu neatkarīgo pārstāvi, tādējādi, iespējams, samazinot Uzraudzības Komitejas darbības objektivitāti.</p>	Izskatīt iespēju Uzraudzības Komitejas sastāvā iekļaut neatkarīgus dalībniekus, tādējādi nodrošinot komitejas darbības objektivitāti.	Tiks pārskatīts statuss pie nākamās DP versijas. Uz 19.06.2007. nav veiktas rekomendētās izmaiņas.
K.4.5.4.07	<p>DP ietvaros norādīts, ka Audita iestāde izstrādā MK noteikumu projektu par pamatprasībām izdevumu atbilstības pārbaudei veikšanai. Tāpat minēts, ka, balstoties uz šīm prasībām, Starpniekinstitūcija izstrādā metodiku šādiem auditiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Izdevumu atbilstības pārbaudes; • Sistēmas atbilstības un efektivitātes audits. <p>DP ietvaros nav minēts, ka MK noteikumu projektā tiks izstrādātas prasības arī otrajam audita tipam.</p>	Izskatīt iespēju precīzi definēt, kādi auditi tiks veikti un precīzi norādīt, kādi priekšnosacījumi nepieciešami katra audita veida izpildei (metodika utt.).	Tiks pārskatīts statuss pie nākamās DP versijas. Uz 19.06.2007. nav veiktas rekomendētās izmaiņas.
K.4.5.4.08	Attiecībā uz izdevumu atbilstības, sistēmas atbilstības un efektivitātes auditu DP ietvaros nav skaidri	Izskatīt iespēju precīzi pie katra audita veida norādīt auditējamo objektu.	Tiks pārskatīts statuss pie nākamās DP versijas. Uz 19.06.2007. nav veiktas rekomendētās

Konstatējumi attiecībā uz ieviešanas sistēmas novērtējumu

12. tabula

Konstatējuma ID	Konstatējums	Rekomendācija	Izpildes statuss
	definēts, kādām institūcijām vai iestādēm attiecīgie auditi tiks veikti.		izmaiņas.
K.4.5.4.09	DP ietvaros norādīts, ka Audita iestāde ir atbildīga gan par prasību izstrādi gadskārtējā vadības un kontroles ziņojuma sagatavošanai, gan arī par paša ziņojuma sagatavošanu. Šādas atbildības būtu nepieciešamas nodalīt.	Izskatīt iespēju nodalīt prasību izstrādes un ziņojuma sagatavošanas atbildību, vai vismaz prasību izstrādē iesaistīt papildus institūcijas, tādējādi nodrošinot objektivitātes ievērošanu.	Tiks pārskatīts statuss pie nākamās DP versijas. Uz 19.06.2007. nav veiktas rekomendētās izmaiņas.
K.4.5.4.10	Attiecībā uz „lielajiem projektiem”, kas DP ietvaros tiek definēti kā realizējami, iespējamā problēma ir izmaksu – efektivitātes analīzes neveikšana pirms projekta iekļaušanas DP. Gadījumā, ja šāda analīze ir tikusi veikta, tās rezultāti būtu jāiekļauj DP.	Izskatīt iespēju iekļaut DP izmaksu – efektivitātes analīzi gadījumos, kad paredzēts realizēt „lielos projektus”.	Tiks pārskatīts statuss pie nākamās DP versijas. Uz 19.06.2007. nav veiktas rekomendētās izmaiņas.
K.4.5.4.11	DP ietvaros nav skaidri definēti kādi auditi tiks veikti, kad, kam un kura institūcija to veiks. Vairāki audita veidi apkopoti vienā sadaļā, kas nerada pilnīgu izpratni par auditu veikšanu.	Izskatīt iespēju katram audita veidam izveidot apakšsadaļu, kurā precīzi nodefinēt kāds audits tiek veikts, kādai institūcijai un kura institūcija ir atbildīga par audita veikšanu.	Tiks pārskatīts statuss pie nākamās DP versijas. Uz 19.06.2007. nav veiktas rekomendētās izmaiņas.

5. Atbildes uz sākotnējās izvērtēšanas jautājumiem

Šajā ziņojuma sadaļā izvērtēšanas novērojumiem netiek sniegtas konkrētas atsauces uz ziņojuma sadaļām, kurās ir pamatojuma konstatējumi, šāda pieeja izmantota informācijas nedublēšanas nodrošināšanas nolūkā.

Nr. p. k.	Sākotnējās izvērtēšanas jautājumi un izvērtēšanas novērojumi		
	Sākotnējās izvērtēšanas jautājums	Izvērtēšanas novērojums	Izmaiņu statuss
NOZĪMĪGUMS			
1.	Vai DP adekvāti atspoguļo NSID noteikto atbalsta jomu investīciju virzienus, prioritātes un pasākumus?	NSID iekļautās jomas sadalāmas trīs pamatgrupās, proti <i>Infrastruktūra, Uzņēmējdarbība un inovācijas</i> un <i>Cilvēkresursi</i> . DP „Uzņēmējdarbība un inovācijas” aptver investīciju jomas attiecībā uz zinātnes un pētniecības attīstību, inovāciju attīstību un uzņēmējdarbības attīstību. DP „Uzņēmējdarbība un inovācijas” iekļauto jomu esošās situācijas analīze ir sasaistīta ar vēlāk DP definēto stratēģiju, kas ir cieši saistīta ar NSID definēto stratēģiju, atbalstāmajām investīciju jomām, definētajām prioritātēm un pasākumiem.	Nav bijušas nepieciešamas izmaiņas DP.
2.	Vai DP paredzētais atbilst arī ES un Latvijas plānošanas dokumentos noteiktajam?	DP „Uzņēmējdarbība un inovācijas” definētā stratēģija ir saskaņota ar Kopienas kohēzijas stratēģiskajām vadlīnijām un Nacionālo attīstības plānu. DP tiek definēts, ka ir jāattīsta efektīva nozaru struktūra un tādas nozares, kurās tiek ražoti produkti ar augstu pievienoto vērtību, tajā pašā laikā, netiek veikta detalizēta nozaru analīze, lai noteiktu, kuras nozares tiks attīstītas un kādā veidā.	Attiecībā uz nozaru analīzi izmaiņas DP nav veiktas.
REZULTATIVITĀTE			
3.	Vai DP noteiktie mērķi, pasākumi un aktivitātes dos tiešu ieguldījumu NSID mērķu sasniegšanā?	DP „Uzņēmējdarbība un inovācijas” aprakstītās prioritātes un veicamie pasākumi ir atbilstoši NSID noteiktajām mērķa jomām, tomēr pasākumu mērķi bieži ir definēti vispārīgi, ne vienmēr iekļauj mērāmus mērķus, līdz ar to ne vienmēr ir iespējams noteikt iespējamo tiešo ieguldījumu NSID mērķu sasniegšanā.	Jaunākajā DP versijā izmaiņas daļēji veiktas.
4.	Vai DP prioritātes un pasākumi ir formulēti tā, lai nodrošinātu DP un NSID izvirzīto mērķu sasniegšanu?	DP „Uzņēmējdarbība un inovācijas” aprakstītās prioritātes un veicamie pasākumi ir atbilstoši NSID noteiktajām mērķa jomām, tomēr pasākumu mērķi bieži ir formulēti vispārīgi, iekļauj daudzus attīstāmos virzienus, kā arī plašu mērķa grupu kopu un ne vienmēr iekļauj mērāmus mērķus, līdz ar to ne vienmēr ir iespējams noteikt kādā mērā DP nodrošinās NSID izvirzīto mērķu sasniegšanu.	Jaunākajā DP versijā izmaiņas daļēji veiktas.
5.	Vai DP nospraustie mērķi, prioritātes un pasākumi var tikt	DP aprakstītās prioritātes un veicamie pasākumi ir definēti vispārīgi, neiekļaujot mērāmus mērķus, līdz ar to nav iespējams viennozīmīgi noteikt, kāds finansējuma	Jaunākajā DP versijā izmaiņas daļēji veiktas, tajā pašā laikā

Nr. p. k.	Sākotnējās izvērtēšanas jautājumi un izvērtēšanas novērojumi		
	Sākotnējās izvērtēšanas jautājums	Izvērtēšanas novērojums	Izmaiņu statuss
	Īstenoti, balstoties uz noteiktajām atbalsta jomām, pieejamo finanšu resursu apjomu un ieviešanas mehānismiem?	apjoms būtu nepieciešams uzstādīto mērķu sasniegšanai.	mērāmi mērķi nav iekļauti.
6.	Vai noteiktās prioritātes un pasākumi ir reāli īstenojami noteiktajā laika grafikā?	DP „Uzņēmējdarbība un inovācijas” aprakstītās prioritātes un veicamie pasākumi ir bieži ir formulēti vispārīgi, iekļauj daudzus attīstāmos virzienus, kā arī plašu mērķa grupu kopu, bez tam ne visi mērķi ir kvantificēti, līdz ar to ne vienmēr ir iespējams noteikt kādā mērā DP varēs realizēt noteiktajā laika grafikā.	Jaunākajā DP versijā izmaiņas daļēji veiktas, tajā pašā laikā kvantificēti mērķi nav iekļauti.
EFEKTIVITĀTE			
7.	Vai DP noteiktās prioritātes un pasākumi būs visefektīvākie, lai nodrošinātu NSID un DP nosprausto mērķu sasniegšanu?	Novērtēšanas laikā tika veikta citu ES valstu pieredzes analīze (Maltas un Ziemeļīrijas), kā rezultātā tika konstatēts, ka risinājumi gan jaunajās, gan vecajās dalībvalstīs ir līdzīgi, kā Latvijā. Tajā pašā laikā DP „Uzņēmējdarbība un inovācijas” netiek viennozīmīgi definētas vairākas jomas, piemēram attiecībā uz efektīvas nozaru struktūras izveidošanu Latvijā un esošās prioritātes ir definētas diezgan vispārīgi, kā rezultātā, šo prioritāšu realizācijas laikā ir iespējami dažādi attīstības scenāriji.	Jaunākajā DP versijā izmaiņas daļēji veiktas.
8.	Vai DP noteiktie sasnieguma rādītāji ir reāli, pamatoti ar statistikas datiem un salīdzināmi?	DP „Uzņēmējdarbība un inovācijas” ne vienmēr ir noteikti precīzi mērāmi sasniedzamie rādītāji, kā arī vairākos gadījumos nav noteiktas sasniedzamo rādītāju pašreizējās vērtības. Bez tam izvēlētais aktivitātes ne vienmēr ir pilnībā pamatotas ar statistikas datiem.	Jaunākajā DP versijā izmaiņas daļēji veiktas, tajā pašā laikā sasniedzamo rādītāju pašreizējās vērtības ne vienmēr ir definētas un attiecīgi pamatotas.
IETEKME			
9.	Vai DP prioritātes un pasākumi sniegs ieguldījumu Latvijas ekonomikas un sociālās sfēras attīstībai un ES kopējās konkurētspējas izaugsmei?	DP definētā stratēģija kopumā un DP iekļautie prioritātes un pasākumi ir atbilstoša galvenajiem Latvijas un ES politikas plānošanas dokumentiem uzņēmējdarbības un inovāciju jomā. Tomēr jāņem vērā, ka tematiskajai asij nav precīzi definēti mērāmi sasniedzamie mērķi, piemēram, jaunizveidoto uzņēmumu skaits noteiktā sfērā, kā arī valstī nav definētas prioritārās jomas, kā rezultātā ir grūti izvērtēt realizēto pasākumu ieguldījumu.	Jaunākajā DP versijā izmaiņas daļēji veiktas, tajā pašā laikā kvantificēti mērķi nav iekļauti.
ILGTSPĒJA			

Nr. p.	Sākotnējās izvērtēšanas jautājumi un izvērtēšanas novērojumi		
k.	Sākotnējās izvērtēšanas jautājums	Izvērtēšanas novērojums	Izmaiņu statuss
10.	Cik ilgtspējīgi ir DP paredzēto investīciju rezultāti un ietekme?	DP iekļautajās jomās definētie mērķi ir uzskatāmi par ilgstspējīgiem, tajā pašā laikā mērķi un rezultāti nav kvantificēti, tādēļ nav iespējams viennozīmīgi definēt ilgstspējības ietekmes periodu. Nav veikta makroekonomiskā analīze attiecībā uz mērķu realizācijas ietekmi uz valsti kopumā.	Jaunākajā DP versijā izmaiņas daļēji veiktas, tomēr tās neļauj viennozīmīgi izvērtēt investīciju rezultātus un ietekmi.
11.	Vai atbalstu guvušie uzņēmumi, organizācijas un nozares varēs turpināt sekmīgu attīstību bez papildus atbalsta?	DP iekļautajās jomās definētie mērķi ir uzskatāmi par tādiem, kas ļautu ilgākā perspektīvā iztikt bez papildus ārējā atbalsta, tomēr DP nav iekļauta informācija par to, ka ir veikts izvērtējums attiecībā uz to, vai uzņēmumi varēs turpināt uzsāktās iniciatīvas arī pēc tam, kad atbalsta finansējums vairs netiks sniegts.	Jaunākajā DP versijā izmaiņas daļēji veiktas, tomēr tās neļauj viennozīmīgi izvērtēt papildus ārējā atbalsta nepieciešamību perspektīvā.

6. pielikumi

6.1. Izmantotās informācijas avoti un dokumenti

1. Nacionālā stratēģiskā ietvarodokumenta 2007. – 2013. gada periodam projekts, kas apstiprināts Ministru kabinetā 2006. gada 31. janvārī
2. Komisijas paziņojums Padomei un Eiropas Parlamentam par Noturīgas attīstības stratēģijas pārskatīšanu Rīcības platforma, Briselē, 13.12.2005. COM (2005) 658 galīgā redakcija, http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/site/lv/com/2005/com2005_0658lv01.pdf
3. Priekšlikums Padomes lēmums par Kopienas kohēzijas pamatnostādņēm (SEC(2006)929), Briselē, 13.07.2006, COM (2006) 386 galīgā redakcija, http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/2007/osc/com_2006_0386_lv.pdf.
4. Eiropas nodarbinātības stratēģija, http://ec.europa.eu/employment_social/employment_strategy/index_en.htm
5. Padomes Regula (EK) Nr. 1083 / 2006 ar ko paredz vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Riropas Sociālo fondu un Kohēzijas fondu un atceļ Regulu (EK) Nr. 1260 / 1999 (Council regulation (EC) No 1083 / 2006 laying down general provisions on the European Regional Development Fund, the European social Fund and the Cohesion Fund and repealing Regulation (EC) No 1260 / 1999), 11.07. 2006., [http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/official/regulation/pdf/2007/general/ce_1083\(2006\)_lv.pdf](http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/official/regulation/pdf/2007/general/ce_1083(2006)_lv.pdf)
6. Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1080 / 2006 par Eiropas Reģionālās attīstības fondu un Regulas (EK) Nr. 1783 / 1999 atcelšanu (Regulation (EC) No 1080 / 2006 of the European Parliament and the Council on the European Regional Development Fund and repealing Regulation (EC) No 1783 / 1999), 05.07.2006., [http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/official/regulation/pdf/2007/feeder/ce_1080\(2006\)_lv.pdf](http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/official/regulation/pdf/2007/feeder/ce_1080(2006)_lv.pdf)
7. Eiropas Parlamenta un Padomes regula (EK) Nr. 1081 / 2006 par Eiropas Sociālo fondu un Regulas (EK) Nr. 1784 / 1999 atcelšanu (Regulation (EC) No 1081 / 2006 of the European Parliament and the Council on the European Social Fund and repealing Regulation (EC) No 1784 / 1999), 05.07.2006., [http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/official/regulation/pdf/2007/feeder/ce_1081\(2006\)_lv.pdf](http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/official/regulation/pdf/2007/feeder/ce_1081(2006)_lv.pdf)
8. Padomes Regula (EK) Nr. 1084 / 2006 par Kohēzijas fonda izveidi un Regulas (EK) Nr. 1164 / 94 atcelšanu (Council Regulation (EC) No 1084 / 2006 establishing a Cohesion Fund and repealing Regulation (EC) No 1164 / 94), 11.07.2006., [http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/official/regulation/pdf/2007/cohesion/ce_1084\(2006\)_lv.pdf](http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/official/regulation/pdf/2007/cohesion/ce_1084(2006)_lv.pdf)

9. Konceptija par Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda plānošanas un vadības sistēmu Latvijā 2007. – 2013. gadā, kas apstiprināta ar Ministru kabineta 2005. gada 26. oktobra rīkojumu Nr. 689.
10. Nacionālās attīstības plāns 2007. – 2013. gadam, kas apstiprināts ar 2005. gada 19. oktobra rīkojumu Nr. 684.
11. Reģionālās politikas pamatnostādnes, kas apstiprinātas ar Ministru kabineta 2004. gada 2. aprīļa rīkojumu Nr. 198.
12. Latvijas eksporta veicināšanas politikas pamatnostādnes, kas apstiprinātas ar Ministru kabineta 2004. gada 2. jūnija rīkojumu Nr. 380.
13. Latvijas nacionālā Lisabonas programma 2005. – 2008. gadam, kas apstiprināta ar Ministru kabineta 2005. gada 19. oktobra rīkojumu Nr. 684 .
14. Latvijas valsts un privātās partnerības veicināšanas pamatnostādnes, kas apstiprinātas ar Ministru kabineta 2005. gada 23. marta rīkojumu Nr. 188.
15. Informatīvais ziņojums par Latvijas valsts un privātās partnerības veicināšanas pamatnostādņu īstenošanu, 31.01.06, www.mk.gov.lv.
16. Latvijas rūpniecības attīstības pamatnostādnes, kas apstiprinātas ar Ministru kabineta 2004. gada 25. februāra rīkojumu nr. 120.
17. Tautsaimniecības vienotā stratēģija, kas apstiprināta ar ministru kabineta 2004. gada 18. augusta rīkojumu Nr. 568.
18. Transporta attīstības pamatnostādnes 2007. – 2013. gadam, kas apstiprinātas ar ministru kabineta 2006. gada 12. jūlija rīkojumu Nr. 518.
19. Valsts investīciju programmas pieteikums 2005. – 2009. gadam, kas apstiprināts ar Ministru kabineta 2004. gada 27. jūlija rīkojumu Nr. 518.
20. Latvijas nacionālais 2004. gada rīcības plāns nodarbinātības veicināšanai.
21. Latvijas ilgspējīgas attīstības pamatnostādnes.
22. Latvijas nacionālais rīcības plāns nabadzības un sociālās atstumtības mazināšanai.
23. The New Programming period, 2007 – 2013: Methodological working papers. Draft Working paper on Ex Ante Evaluation.
24. The New Praogramming Period , 2007 – 2013: Methodological working papers, Draft Working Paper „Indicators for Monitoring and Evaluation: a practical guide
25. Guide to the Evaluation of Social – Econimic development.
26. Operacionālās programmas „Cilvēkresursi un nodarbinātība” projekts, LR finansu ministrija, Rīga – 2006
27. Operacionālās programmas „Uzņēmējdarbība un inovācijas” projekts, LR finansu ministrija, Rīga – 2006
28. Operacionālās programmas „Infrastruktūra un pakalpojumi” projekts, LR finansu ministrija, Rīga – 2006
29. Gēteborgas stratēģija
30. Statistika par arodslimniekiem. Tiešsaiste. Pieejams (21.08.2006). http://www.vdi.gov.lv/admin/files/arod_s_9men.pdf#search=%22arodslimnieku%20skaits%22
31. Statistika par pārtikas piesārņojumu. Tiešsaiste. Pieejams (21.08.2006). http://www.pvd.gov.lv/doc_upl/Paartikas_piesaarnjojums.pdf

32. Statistika par atkarībām. Tiešsaiste. Pieejams (21.08.2006).
<http://www.narko.lv/?nid=85&PHPSESSID=9fe1ae1fb98d6d364b5f7bb89ccc55e1> un
<http://www.narko.lv/?nid=88&PHPSESSID=9fe1ae1fb98d6d364b5f7bb89ccc55e1>
33. ESRI, National Investment Priorities for the period 2000-2006, Dublin, 1999
34. Latvijas Mazo un vidējo uzņēmumu attīstības programma 2004. – 2006. gadam (informatīvā daļa), apstiprināta MK 25.05.2004
35. Nacionālā inovāciju programma 2003. – 2006. gadam, apstiprināts MK 01.04.2003.
36. Statistika par MVU. Tiešsaite. Pieejams (11.09.2006).
http://www.esfondi.lv/upload/04-kohezijas_politikas_nakotne/2.OP_pasakums_Inovācijas_EM.pdf#search=%22MVU%20skaits%22
37. Statistika par MVU. Tiešsaite. Pieejams (11.09.2006).
<http://www.mazaisbizness.lv/pub/index.php?id=129>
38. Statistika par Latvijas eksportu. Tiešsaite. Pieejams (11.09.2006).
http://www.csb.gov.lv/lteksts.cfm?tem_kods=ar%5Ftirdz&datums=%7Bts%20%272006%2D02%2D17%2013%3A00%3A00%27%7D
39. Informācijas sabiedrības attīstības pamatnostādnes 2006. – 2013. gadam
40. Elektroniskās pārvaldes attīstības programma 2005. – 2009. gadam
41. Izglītības attīstības pamatnostādņem 2007. – 2013. gadam
42. Metodoloģiskais dokuments „Indikatori uzraudzībai un novērtēšanai”
43. Valsts stratēģiskā ietvarodokumenta 2007. – 2013. gada periodam projekts, kas apstiprināts Ministru kabinetā 2006. gada 3. oktobrī
44. Esošās situācijas analīze Valsts stratēģiskā ietvardokumenta 2007. - 2013. gada periodam projekts, kas apstiprināts Ministru kabinetā 2006. gada 3. oktobrī
45. Nacionālais vides politikas plāns 2004. – 2008., Rīga, 2003
46. Zinātnes un tehnoloģijas attīstības pamatnostādnes 2006. – 2013.gadam (informatīvā daļa)
47. Sociālās atbildības rokasgrāmata
http://ec.europa.eu/enterprise/csr/campaign/documentation/download/guide_lv.pdf
48. <http://www.latreg.lv/pub/default.php?lapa=82&oid=121>

Īpašu uzdevumu ministrs Eiropas Savienības līdzekļu apguves lietās	Valsts sekretāres p.i.	Juridiskā departamenta direktore	Par politikas plānošanu un koordināciju atbildīgā amatpersona	Par kontroli atbildīgā amatpersona	Atbildīgā amatpersona
N.Broks	D.Tauriņš	E.Strazdiņa	J.Zvīgulis	M.Radeiko	J.Staševska

16.10.2007 11:34
 18240
 E.Piekis
 7095694 Edmunds.Piekis@fm.gov.lv